

Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais Iarnród Éireann 2016

Iarnród Éireann Misean

Seirbhísí iompair a chur ar fáil a fhreastalaíonn i gcónaí ar riachtanais ár gcustaiméirí agus a chabhraíonn le forbairt gheilleagrach na hÉireann a spreagadh

Fís

Féachaint chuige le chéile gur fearr an todhchaí a bheidh againn trínár gcuid seirbhísí a fheabhsú agus an gnó a fhás.

Luachanna

- Seasta Sábháilte
- Gurb iad na custaiméirí croílár an ghnó
- Meas ar ár ndaoine
- Iarnród Éireann - Aon Fhoireann Amháin
- Bródúil as a bhfuil déanta againn, paiseanta faoina bhfuil romhainn amach

Clár na nÁbhar

Ráiteas an Chathaoirligh	2	Ráiteas um Ioncam Cuimsitheach	23
Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh	5	Clár Comhardaithe	24
Na Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile	13	Ráiteas um Athruithe ar an gCaipiteal Gnáthscaireanna	25
Tuarascáil na Stiúrthóirí	16	Ráiteas ar Shreabhadh Airgid	26
Tuarascáil na nIníochóirí	21	Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais	27
Cuntas Brabúis agus Caillteanais	22		

Buaicphointí Airgeadais agus Oibriúcháin 2016

Ioncam
€244.5m +4.5%

Ioncam ó Europort Ros Láir
€10.5m +1.9%

TRÚCDA
€25.4m -13.9%

Conarthaí Ilbhliantúla
€126.0m 12.6%

Aistir
42.8m +7.8%

Ranníocaíocht leis an Stáchtiste
€115.9m +3%

Ciliméadair Tonnaí Lastais
101.4m +5.2%

Poncúlacht - DART
96.9% -0.3%

OSP
€110.7m +12.7%
Ní áirítear san OSP Cistiú i gcomhair
Chothabháil Throm an Fhlít (€22.4m)

Poncúlacht - Intercity
97.1% +0.3%

Easnamh
(€2.9m) laghdú 62%

Poncúlacht - Seirbhísí Comaitéireachta
97.3% +0%

Km clúdaithe ag traenacha paisinéirí
17.0m +0%

Fostaithe
3,806 +13

Buaicphointí

Ráiteas an Chathair

Athbhreithníú

Ráitis Airgeadais

Is ionann TRÚCDA agus Tuilleamh roimh Ús, Cáin, Dímheas, Amúchadh agus Míreanna Eisceachtúla

Is mian le Córas Iompair Éireann aitheantas a thabhairt don chistiú a rinne Rialtas na hÉireann ar mhórhionscadail faoi choimirce an Aontais Eorpaigh, agus don chistiú faoi chuimsiú chreat Meántéarmach an Stáchtiste um Bonneagar agus Infheistiocht Chaipitiúil 2012-2016.

Ráiteas an Chathaoirligh

Ag breathnú siar ar an mbliain 2016 dúinn, is cúis bhróid dúinn an dul chun cinn atá déanta againn ach ní fhéadfaimid ár maidí a ligean le sruth.

Ag breathnú siar ar an mbliain 2016 dúinn, is cúis bhróid dúinn an dul chun cinn atá déanta againn ach ní fhéadfaimid ár maidí a ligean le sruth. Is deas an rud a fheiceáil go bhfuil borradh faoin ngnó, agus go bhfuil méadú ar líon na bpaisinéirí agus ar an ioncam go háirithe, ach is cinnte go bhfuil dúshlán romhainn go fóill agus leanfaimid ar aghaidh ag obair lenár bpáirtithe leasmhara lena chinntiú go dtabharfar aghaidh orthu ar bhealach inbhuanaithe.

Rud is tábhachtaí fós d'aon iarnród, sholáthraíomar ár seirbhísí go sábháilte i rith na bliana do 42.8 milliún paisinéir, sin méadú 8%.

Is ag Éirinn atá an líon is lú timpistí, básanna agus gortuithe tromchúiseacha ualaithe san athbhreithniú is déanaí ó Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh ar fheidhmíocht sábháilteachta ar fud na mBallstát, san Eilvéis agus san Iorua. Ní fhéadfaí an fheidhmíocht sin a bhaint amach ná coinneáil léi murach gach duine sa chuideachta a bheith dírithe ar an tsábháilteacht, beag beann ar a ról san eagraíocht. Leanadh ar aghaidh ar feadh 2016 leis an mórchlár 'Is Fútsa é Timpistí a Chosc', a seoladh in 2015, agus seoladh tuilleadh tionscnamh faoi.

Le linn 2016, chun tacú lenár luach eagraíochtúil i dtaobh a bheith Seasta Sábháilte, chuaigh an chuideachta i gcomhairle leis an gCoimisinéir um Rialáil Iarnród agus comhaontaíodh clár comhpháirteach gníomhaíochta, lena n-áirítear socruithe leasaithe tuairiscithe agus rialachais idir an dá chomhlacht.

Tá bord agus lucht bainistíochta Iarnród Éireann tiomanta don chlár gníomhaíochta sin a chomhlíonadh lena chinntiú go gcoinneofar leis na caighdeáin is airde sábháilteachta in Iarnród Éireann ar mhaithe lenár gcustaiméirí, leis na fostaithe agus le tríú páirtithe.

Gné riachtanach i dtaobh a chinntiú go gcoinneoidh leis an bhfeidhmíocht sábháilteachta is ea cistiú leordhóthanach, inbhuanaithe a bheith againn chun an gréasán agus an flít a chothabháil, agus na seirbhísí a sholáthar.

Nuair a foilsíodh an tAthbheithniú Iarnróid in 2016, i gcomhpháirt leis an Údarás Náisiúnta Iompair, deimhníodh nach leor an cistiú atá againn go fóill i leith an ghréasáin agus na seirbhísí a bhfuil ceanglas conartha orainn a sholáthar, agus gur in olcas atá riocht na sócmhainní ag dul. Chomh maith le cúrsaí sábháilteachta, tá tionchar aige sin ar cháilíocht na seirbhísí, agus é ina uaimhian againn feabhas a chur orainn féin i dtaobh an dá chritéar sin.

In ainneoin an fheabhais ar ár bhfeidhmíocht airgeadais sa bhliain 2016, tá cailteanas carntha €153 milliún orainn mar gheall go ndearnadh tearcmhaoiniú leanúnach ar an ngnó le beagnach deich mbliana anuas. Más mian linn fáil réidh le bagairt na dócmhainneachta ar deireadh thiar, ní mór dúinn aghaidh a thabhairt ar an bhfadhb sin.

Agus muid ag tnúth le toradh an chomhairliúcháin phoiblí a rinne an tÚdarás Náisiúnta Iompair a thig as an Athbheithniú Iarnróid, cuirimid fáilte roimh an gcistiú breise i leith na bliana seo a d'fhógair an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt i mBuiséad 2017. Cuirfidh sé sin ar ár gcumas dúinn dul i ngleic le riachtanais phráinneacha maidir le cothabháil an fhlíit agus an bhonneagair i mbliana, agus cláir shuntasacha i dtaobh infheistíocht sa tsábháilteacht a bhunú i dtaca le hUathchosaint Traenacha agus na raidiúnna sna traenacha a uasghrádú.

Is mian liom aitheantas a thabhairt don tacaíocht agus don rannpháirtíocht leanúnach in 2016 ónár scairshealbhóir, Shane Ross, an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, ó Paschal Donohoe TD a tháinig roimhe sa ról sin, ó oifigigh a Roinne agus ón Údarás Náisiúnta Iompair a bhíonn i gcomhairle linn ar bhonn réamhghníomhach cuiditheach chun an todhcháil inbhuanaithe sin a bhaint amach.

Thug comhaltaí an Bhoird tacaíocht den scoth dom in 2016 agus ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil leo as ucht a ndúthracht agus as ucht na treorach uathu, go háirithe i mbliain ina raibh roinnt folúntas ar leibhéal an Bhoird.

Ba mhaith liom freisin mo bhuíochas a ghabháil leis an bhfoireann ina bhfuil thart ar 3806 fostaí. In ainneoin na ndúshlán a bhí romhainn, lean siad ar aghaidh ag soláthar seirbhís shábháilte a bhí dírithe ar an gcustaiméir, tráth atá líon na gcustaiméirí ag dul i méid. D'fhilleamar in 2016 ar an leibhéal pá a bhíodh á íoc lenár bhfostaithe roimh an laghdú sealadach 25 mí. Gabhaim buíochas le gach duine i bhfoireann Iarnród Éireann a chabhraigh linn a theacht tríd an tréimhse thar a bheith dúshlánach sin trí ghlacadh leis an laghdú sin.

Ag obair dúinn mar Aon Fhoireann Amháin, is mór an méid a rinneamar in 2016 is cúis bhróid dúinn:

- Tháinig méadú 8% ar líon na bpaisinéirí go dtí 42.8 milliún, lena n-áirítear méadú 11% ar an ngnó DART.
- Sháraíomar spriocanna feidhmíochta agus spriocanna poncúlachta go léir an Údarás Náisiúnta Iompair.
- Tháinig méadú 5.2% ar an lastas iarnróid, go dtí 101.4 milliún ciliméadar tonna.
- In Europort Ros Láir, tháinig méadú ar gach mórearnáil den ghnó, lena n-áirítear gluaisteáin paisinéirí (4.5%), aonaid Lastais RóRó (4.3%) agus allmhairí feithiclí trádála (8.3%).
- Cuireadh i gcrích an infheistíocht i dTollán Pháirc an Fhionnuisce, agus cuireadh tús le seirbhís buaicuaireanta do chomaitéirí i mí Dheireadh Fómhair 2016.
- Chríochnaíomar an chéim is déanaí de Thionscadal Athchomharthaíochta Lár na Cathrach, rud a chuirfidh le hacmhainn ghréasán na cathrach.
- Rinneamar dul chun cinn leis an gclár 'Tús Áite don Chustaiméir', faoina mbeidh sé níos éasca ag na custaiméirí ár gcuid seirbhísí a cheannach agus a úsáid, agus seolfar é sin in 2017.
- Chuireamar tús le clár athchomharthaíochta mór i gceantar Stáisiún Luimnigh a bheidh críochnaithe in 2017.
- Chuireamar oibreacha ar bun den dara bliain as a chéile chun feabhas a chur ar na rianta ar an líne idir Corcaigh agus Baile Átha Cliath, rud a fheabhsóidh feidhmíocht na seirbhísí agus a fhágfaidh na turais níos giorra.
- Bhíomar ag obair chun feachtas a spreagadh i dtaobh ceisteanna meabhairshláinte trí chomhpháirtíochtaí le Mí an Ribín Ghlais, Samáraigh Éireann agus Cycle against Suicide.

Táimid fós ag breathnú ar ár ndeiseanna straitéiseacha fadtéarmacha freisin. Mar gheall ar an mbeartas atá i réim i dtaobh déileáil leis an mbrú tráchta agus astaíochtaí iompair a laghdú, is maith an riocht ina bhfuil na seirbhísí iarnróid chun freastal ar riachtanais uirbeacha agus idir-uirbeacha. Is féidir an méid sin a bhaint amach mar seo a leanas:

- Tríd an gClár um Leathnú ar an DART, lena n-áirítear an Tollán DART Faoi Thalamh, tionscnamh a spreagfaidh athrú ó bhonn agus a bhfuil an t-athdhearadh air á chur chun cinn i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair ionas gur féidir tús a chur leis an tógáil ó 2020 ar aghaidh ach cistiú a bheith ar fáil.
- Coinneáil leis an infheistíocht i luas na línte iarnróid chun cur le cumas iomaíochta na seirbhíse Intercity.
- Tuilleadh forbartha a dhéanamh ar sheirbhísí comaitéireachta inár gcathracha réigiúnacha.
- Cur leis an bhflít chun freastal ar riachtanais na todhcháil.

- Pleanáil straitéiseach a dhéanamh i gcomhair leictriú an ghréasáin Intercity san fhadtréimhse.

Tá an Creat Náisiúnta Pleanála á fhorbairt, tá Straitéis Iompair Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath i bhfeidhm, tá Plean Náisiúnta Maolaitheacha i leith astaíochtaí carbóin á ullmhú, agus tá gealltanais le comhlíonadh ag an Stát faoi chomhaontuithe aeráide an Aontais Eorpaigh agus na Náisiún Aontaithe.

Fágann sé sin go bhfuil deis ar leith le tapú chun ár gcóras iompair, agus go háirithe ár gcóras iompair phoiblí, a chur ar sheasamh stuama inbhuanaithe don todhchaí – ó thaobh an chomhshaoil agus ó thaobh cúrsaí airgeadais. Trí phleanáil conas a fhorbrófar an tír seo, trí thús áite a thabhairt don d'fhorbairt ar fud bonneagar ardacmhainne atá ann cheana ar nós an iarnróid, agus trí infheistíocht a dhéanamh i ngréasáin ar féidir leo aistriú córa iompair a bhaint amach, féachfar chuige gur fearr an todhchaí a bheidh ag Éirinn.

Agus Iarnród Éireann ar an bhfód le 30 bliain, ag tógáil dó ar an tréimhse 150 bliain roimhe seo i stair an iarnróid, táimid réidh chun cion a dhéanamh ar mhaithe leis an todhchaí gheal sin a chothú.

Phil Gaffney
Cathaoirleach

Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh

Tháinig méadú nach beag (8%) ar líon na bpaisinéirí in 2016 ar fud na seirbhísí Intercity, na seirbhísí Comaitéireachta agus na seirbhísí DART, go dtí 42.8 milliún aistear. Chuidigh an borradh faoin ngeilleagar agus faoi chúrsaí fostaíochta, mar aon le mór-imeachtaí ar nós an Chuimhneacháin ar Éirí Amach 1916 a bheith ar bun, leis an méadú sin.

Tháinig méadú nach beag (8%) ar líon na bpaisinéirí in 2016 ar fud na seirbhísí Intercity, na seirbhísí Comaitéireachta agus na seirbhísí DART, go dtí 42.8 milliún aistear. Chuidigh an borradh faoin ngeilleagar agus faoi chúrsaí fostaíochta, mar aon le mór-imeachtaí ar nós an Chuimhneacháin ar Éirí Amach 1916 a bheith ar bun, leis an méadú sin.

Mar sin féin, baineann dúshlán fós le seirbhís shábháilte, atá dírithe ar an gcustaiméir, a sholáthar agus éileamh ar na seirbhísí fós ag méadú. In 2016 leanamar ag oibriú i dtimpeallacht thearcmaoinithe ina raibh sé fíor-riachtanach an staid airgeadais ina bhfuilimid a chur ar bhonn inbhuanaithe.

San Athbhreithniú Iarnróid a foilsíodh i Lúnasa 2016 i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair, luaitear an fhírinne lom i ndáil le tionchar an tearcmaoinithe ar thodhchaí an iarnróid. Le linn 2017 leanfaimid ag obair mar aon fhoireann amháin, agus lenár bpáirtithe leasmhara, chun féachaint chuige go gcuirimid seirbhís agus córas iarnróid ar fáil a bheidh seasta sábháilte agus go gcuirfimid riachtanais ár gcustaiméirí, an phobail agus an gheilleagair i gcoitinne i gcroílár ár ngnó.

Cúrsaí sábháilteachta

Creideann Iarnród Éireann go daingean gur cheart dúinn a bheith sábháilte i gcónaí thar aon rud eile. Chun é sin a chinntiú, tá ár gCóras Bainistíochta Sábháilteachta ina bhonn taca ag gach ní a dhéanaimid, agus déanann an Coimisiún um Rialáil Iarnróid maoirseacht neamhspleách air.

Tá teist láidir ag an gCuideachta maidir le bainistiú sábháilteachta, mar a dtugtar aitheantas dó san athbhreithniú is déanaí ó Ghníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh ar fheidhmíocht sábháilteachta, agus sa Tuarascáil is déanaí ón gCoimisiún um Rialáil Iarnróid ar Fheidhmíocht Sábháilteachta. Mar sin féin, ní mór dul i ngleic leis an easpa cistithe thar aon ní eile lena chinntiú go gcoinneoidimid leis an leibhéal sábháilteachta agus gur níos sábháilte fós a bheimid ag éirí.

Buaicphointí

Ráiteas an Chairthaorligh

Athbhreithniú

Ráitis Airgeadais

Táimid ag díriú go fóill ar bhearta coisctheacha agus táimid ag tógáil ar shraith tionscnamh a seoladh anuraidh d'fhonn cur leis an gcultúr sábháilteachta agus le ceannaireacht ionas go n-áireofar leis oiliúint bhreise ar bhainisteoirí agus ar mhaoirseoirí agus Scéim um Ghradam Sábháilteachta atá á bunú chun aitheantas a thabhairt do na fostaithe a chuireann chun feidhme an dea-chleachtas ar fud na hagraíochta.

Áiríodh leis na táscairí feidhmíochta sábháilteachta in 2016:

- Tháinig laghdú ar líon na gcomharthaí a ndeachthas tharstu go contúirteach ó 15 go 13 agus tacaíodh leis sin le tabhairt isteach na bhFearas Meabhraithe do Thiománaithe go luath in 2016.
- Is in olcas a chuaigh an treocht maidir le teagmhais tríú páirtí – sciorradh, tuislí agus titim i stáisiúin den chuid ba mhó – agus tharla 252 teagmhas den sórt sin i gcomparáid le 202 teagmhas an bhliain roimhe sin. Bhí an méadú mór ar líon na bpaisinéirí ina chúis le cuid den athrú sin.
- Tháinig méadú ar líon na dTimpistí Intuairiscithe inar Cailleadh Am i measc fostaithe, ó 48 go dtí 51.

Mórthosaíocht infheistíochta atá ag Iarnród Éireann i dtaobh sábháilteachta is ea córas Uathchosanta Traenacha ionas nach rachfar thar chomharthaí go contúirteach. Rinne an Chuideachta dul chun cinn maidir le hoibreacha dearaidh i rith na bliana agus tá sí ag ullmhú pleananna anois chun tosú ag suiteáil a leithéid de chóras. Aithnímid an tacaíocht ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt maidir le cistiú a dhéanamh ar an tionscnamh straitéiseach seo agus fágfaidh sé go mbeidh caighdeán cosanta traenacha ar an ngréasán in Éirinn ag teacht leo siúd atá i bhfeidhm ar fhorhóir iarnróid na hEorpa.

Cúrsaí Airgeadais

Is é toradh foriomlán na bliana ná easnamh €2.9 milliún i gcomparáid le heasnamh €7.7 milliún a tuairiscíodh i leith na bliana 2015. Toradh fabhrach don bhuiséad atá ann, cuid mhór de a bhfuil leis an mborradh atá faoin ioncam ó phaisinéirí go fóill. Tá méadú ó bhliain go bliain tagtha ar an ioncam ó Ros Láir, lastas, maoin, agus fógraíocht agus ar an ioncam tríú páirtí freisin, gan coigeartuithe aonuaire in 2016 san áireamh. Spreag an téarnamh geilleagrach atá fós ar bun méadú ar an éileamh ar na seirbhísí, as a dtig líon méadaithe aistear paisinéirí agus borradh leanúnach faoin ioncam ó phaisinéirí.

Tá an t-ioncam ó phaisinéirí in 2016, €193.7 milliún, ar an leibhéal is airde ó bunaíodh an chuideachta. Bhí athruithe ar chriosanna taistil agus ar tháillí ina gcúis le laghdú thart timpeall is €0.5m ar an ioncam ó phaisinéirí. Rinneadh é sin a chúiteamh le héileamh níos airde ar sheirbhísí á spreagadh ag gníomhaíochtaí margáíochta leanúnacha. Tá

an t-ioncam €244.5 milliún ó oibríochtaí €10.6 milliún chun tosaigh ar ioncam na bliana roimhe sin.

Cuireadh athbhreithniú cuimsitheach ar earnáil an iarnróid i gcrích in 2016 i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair. Sonraíodh sa tuarascáil gur thart ar €600 milliún a bhí sa bhearna chistithe don tréimhse 2017-2021. Ach an leibhéal infheistíochta sin a dhéanamh, d'fhéadfaí an leibhéal cothabhála is gá a chur i gcrích agus tús a chur le clár chun infheistíocht a dhéanamh i bhflít nua.

Sholáthair an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt cistiú breise €30 milliún. In 2016, baineadh leas as €22.4 milliún den mhéid sin chun cothabháil a dhéanamh ar an rothstoc agus caitheadh an chuid eile de ar obair chothabhála agus obair athnuachana ar an tsócmhainn bhonneagair. Cé go bhfuil fáilte roimh an gcistiú breise ní dhéantar freastal leis ar an mbearna iomlán atá aitheanta sa chistiú bliantúil. Ní mór aghaidh a thabhairt air sin chun féachaint chuige go gcomhlíonfar caighdeán sábháilteachta agus caighdeán seirbhíse.

Is ceist thromchúiseach í an tsócmhainneacht don chuideachta go fóill agus níl an clár comhardaithe in ann ag aon turraingí airgeadais gan choinne.

An Párolla

Chuir an chuideachta beart pá chun feidhme ar feadh tréimhse 25 mí in 2014 agus tháinig deireadh leis i mí Dheireadh Fómhair 2016. Spáráladh €8.9 milliún ar an bpárolla san iomlán thar thréimhse an bhirt pá.

Ár gcustaiméirí

Arís eile in 2016, chomhlíonamar agus sháraíomar ár spriocanna oibleagáide seirbhíse poiblí ar gach bealach, agus baineadh amach poncúlacht 95% ar a laghad ar fhorhóir na mbealaí.

Bhí éileamh mór le sonrú go fóill agus tháinig méadú 8.0% ar an líon aistear paisinéirí agus 5.2% ar ioncam ó phaisinéirí in 2016. San iomlán, mhéadaigh an t-ioncam ó phaisinéirí ó €184.2 milliún go €193.7 milliún, an bhliain ab fhéarr fós. Tharla an méadú sin ar fud na ngnóthaí go léir – Intercity, DART agus Seirbhísí Comaitéireachta.

- Lean gníomhaíocht tráchtála na cuideachta ag tacú leis an bhfás i bpríomhdheighleoga den mhargadh.
- In 2016, de bharr gníomhaíocht promóisin do mhic léinn, bhí borradh faoin ngnó (1.9% ar an meán) le sonrú arís den chúigiú bliain as a chéile.
- Cuireadh roinnt díolachán suíochán ar líne ar bun in 2016 a chuir 4% leis an teacht isteach ó dhíol ar líne.
- Tháinig méadú 8% ar an ioncam ó TaxSaver, agus tá an líon is mó cuideachtaí go fóill cláraithe lenár bhfoireann

díolacháin gnó, rud ba chúis le borradh eile i measc na gcuideachtaí rannpháirteacha.

Tá an chéim dheartha agus thógála den chlár 'Tús Áite don Chustaiméir' ag dul chun cinn de réir an sceidil. Faoin tionscadal sin, déanfar athrú ó bhonn, trí thionscnaimh theicneolaíochta, ar an gcaoi a mbíonn Iarnród Éireann ag idirghníomhú lena chustaiméirí agus a ndéanann sé gnó leo. Cuirfear chun feidhme sa chéad leath de 2017 acmhainní nua lena n-áirítear díolacháin ar líne, bainistíocht caidreamh custaiméirí agus bainistíocht ioncaim, agus rachaidh siadsan chun tairbhe na gcustaiméirí de réir a chéile.

Cuireadh an flít traenacha athchóirithe ar an tseirbhís Enterprise idir Béal Feirste agus Baile Átha Cliath ar ais i mbun seirbhíse go luath in 2016, rud a chuir feabhas nach beag ar shaoráidí do chustaiméirí agus ar a gcompord, as ar eascair méadú ar líon na n-aistear paisinéirí agus méadú 2.5% ar an ioncam ó phaisinéirí.

Sheol Belmond an 'Grand Hibernian', turas galánta traenach trasna na hÉireann, i mí Lúnasa 2016, rud a chomhlíon an comhaontú comhpháirtíochta a síníodh in 2014. Táthar ag pleanáil do shéasúr 2017 anois.

Cuireadh tús le seirbhísí traschathrach trí thollán Pháirc an Fhionnuisce i mí na Samhna 2016 agus bíonn 7 seirbhís traenach idir Droichead Nua/Collchoill agus Duga na Canálach Móire i mbuaicthréimhse na maidine agus 8 seirbhís fillte sa tráthnóna.

Thuairiscigh monatóir neamhspleách Iarnród Éireann um Shástacht Chustaiméirí leibhéal sástachta foriomlán 95%, an leibhéal is airde fós.

Lastas

Áiríodh iad seo a leanas i measc phríomhthráchtanna lastais na Cuideachta in 2016:

- Mian since ó Mhianaigh na Teamhrach chomh fada le Calafort Bhaile Átha Cliath
- Traenacha coimeádán ó Bhéal an Átha chomh fada le Calafort Bhaile Átha Cliath agus Port Láirge
- Adhmad ó Chontae Mhaigh Eo chomh fada le Port Láirge.

Mhéadaigh an t-ioncam ó lastas iarnróid agus an t-ioncam Loingseoireachta ó Sheoladh Lastaí ó €8.8 milliún go dtí €9 milliún in 2016, agus tháinig méadú ar líon na dtonnaí in aghaidh an chiliméadair ó 96.4 milliún go 101.4 milliún, mar gheall ar an méadú ar an méid méine mianraí den chuid ba mhó.

D'éirigh go geal le Lastas Iarnród Éireann agus é ag baint triail as an traen lastais is faide riamh in 2016 – traen 54 TEU (aonad coibhíse fiche troigh) le hais na dtraenacha 36 TEU atá á rith faoi láthair – a cuireadh ó Bhaile Átha Cliath go Béal an Átha. Tá obair bhreise fós ar bun sa réimse sin agus

tosófar ag úsáid traenacha lastais níos faide in 2017, rud a neartóidh iomaíochas tráchtála maidir le lastas iarnróid.

Ina theannta sin, tá Aonad Lastais Iarnród Éireann ag dul i gcomhairle le roinnt páirtithe maidir le deiseanna nach beag atá le tapú i dtaobh lastas iarnróid sa mhargadh bithmhais, agus díreofar ar an luach tráchtála, an luach comhshaoil agus an luach geilleagrach níos leithne atá le baint as lastas iarnróid sna margáí sin.

D'éirigh go geal arís eile in 2016 le gnó Loingseoireachta Lastais Iarnród Éireann, a bhailíonn agus a dháileann páirteanna carranna, in ainneoin thionchar an Bhreimeachta agus luach steirling. Bhí feidhmíocht an ghnó sin ina measc siúd ab fhearr san Eoraip san earnáil sin – seachadadh 99.6% de na horduithe in am ar fud oileán na hÉireann.

Europort Ros Láir

Is é Iarnród Éireann an t-údarás calafoirt ag Europort Ros Láir, an dara calafort farraige is gnóthaí sa Stát ó thaobh gluaiseachtaí loinge, trácht turasoireachta agus lastas aonadaithe.

Bhí méadú foriomlán 1% ó bhliain go bliain ar an ioncam, ag €10.6 milliún, rud a léiríonn méadú 4.5% ar ghluaisteáin paisinéirí agus méadú 4.3% in aonaid lastais róró, agus bhí méadú 8.3% ar allmhairiú feithiclí trádála agus feithiclí trádála éadroma.

Cé nach raibh stoirmeacha an gheimhridh in 2015/16 chomh dona le stoirmeacha na bliana 2013/14, séideadh gaineamh isteach sna hascnaimh, agus cuireadh i gcrích clár dreidireachta cothabhála a chosain €1m dá bharr sin.

Ár nGréasán

I measc fhoinsí ioncaim an ghnó Bainisteora Bonneagair i gcomhair 2016 tá cistiú ó chonarthaí ilbhliantúla agus muirir i dtaobh rochtana ar na rianta ó oibríochtaí traenach, idir oibríochtaí paisinéirí agus oibríochtaí lastais, ar fiú €204.8 milliún iad. Ba í 2016 an tríú bliain iomlán ina raibh an conradh ilbhliantúil i bhfeidhm agus comhlíonadh na riachtanais ar fad i rith na bliana. San áireamh ansin bhí na cláir oibre ar fad a chur i gcrích faoi réir an chaiteachais a bhí luaite mar aon le clár cuíchóirithe gréasáin a chur i gcrích, clár a raibh sé mar aidhm leis fáil réidh le sócmhainní barrachais.

Tionscadail Feabhais:

Córas Náisiúnta Rialaithe Traenacha

Tá tús curtha leis an obair ar an dearadh i gcomhair Córas Náisiúnta Rialaithe Traenacha nua lena n-áirítear córas nua bainistíochta tráchta.

Tollán Pháirc an Fhionnuisce

Rinneadh uasghrádú ar bhealach Thollán Pháirc an Fhionnuisce, cuireadh rothstoc ar ais i mbun seirbhíse agus cuireadh tús le seirbhísí do phaisinéirí tríd an tollán sa 4ú ráithe de 2016.

Oibreacha feabhsúcháin Innealtóireachta Sibhialta:

Réitigh Theicneolaíochta ag crosairí comhréidhe nach ndéantar freastal orthu

Rinneadh dul chun cinn in 2016 ar an tionscadal faoina bhfuil réitigh theicneolaíochta le cur chun feidhme trí chórais rabhaidh a sholáthar d'úsáideoirí ag crosairí comhréidh nach ndéantar freastal orthu. Táthar ag fanacht le formheasanna teicniúla is gá i gcomhair na gcóras féin a chur chun feidhme.

Athnuachan droichid ag Carraig na Siúire

Rinneadh forbairt agus dearadh i gcomhair an droichead sin a athnuachan in 2016 agus bhíothas chun tabhairt faoin athnuachan féin i mí Feabhra 2017. Is é sin an droichead is minice a mbuailtear faoi sa tír agus buaileadh faoi 19 n-uaire le ceithre bliana anuas.

An tSamhail Rioscaí i leith Gearrthacha agus Claífort

Rinneadh forbairt agus feidhmiú in 2016 ar an tsamhail rioscaí i leith gearrthacha agus claífort agus ar an uirlis tacaíochta i leith cinní. Tá breis is 1,300km claífort sa ghréasán, agus is mór an t-éacht atá bainte amach ag Iarnród Éireann sa mhéid is go dtugann sé samhail chuimsitheach, oibiachtúil chun tacú leis an gcinnteoireacht thar bhonn ilghnéitheach sócmhainní náisiúnta a dteastaíonn a chuid créfort i bpríomhréimsí na sábháilteachta iarnróid, na n-oibríochtaí, an chostais agus na hinfeistíochta. Ina theannta sin, bhronn Institiúid Innealtóirí na hÉireann gradam sármhaitheasa innealtóireachta, gradam a bhfuil an-mheas air, ar an tionscadal.

Teicneolaíochtaí muilleoireachta iarnróid

Cuireadh tús le tabhairt isteach na dteicneolaíochtaí muilleoireachta iarnróid chuig an ngréasán in 2016. Is céim mhór chun cinn é sin sa chlár um laghdú riosca don tsócmhainn rianta agus bainfear tairbhe nach beag as trí shaolré na ráillí a uasmhéadú.

Oibreacha Feabhsúcháin Comharthaíochta:

Tionscadal Athchomharthaíochta i Lár na Cathrach

Rinneadh Céim 3 (Sráid na Teamhrach go dtí Stáisiún Dhumhach Thrá) den tionscadal athchomharthaíochta a choimisiúnú – comharthaíocht, rianú agus córas caitéine – agus tá sí ar bun anois. Tá an obair fós ar bun ar Chéim 2 (Cill Chaisigh chomh fada le hAscall an Phoirt Thóir) agus

táthar tosaithe ag pleanáil i gcomhair Chéim 4 (Stáisiún Uí Chonghaile agus an clós).

GSM-R:

Tá Céim 1 den chóras nua raidió dhigitigh traenach (GSM-R) coimisiúnaithe ar an líne DART. Tá sé i gceist é a chur i bhfeidhm ar an bhflít DART go léir i rith 2017. Tá oibreacha ag dul chun cinn ar Chéim 2 den tionscadal lena gcuimsítear líne Ros Láir, Líne an Tuaiscirt agus Líne Shligigh agus an flít DMU 29000 agus é ina sprioc iad a choimisiúnú in 2018.

Athchomharthaíocht i Luimneach

Táthar ag dul chun cinn de réir an chláir le hoibreacha a chuirfidh ar ár gcumas dúinn fáil réidh leis an trealamh comharthaíochta le taobh an líne, atá caite, agus le Seomra Athsheachadta Luimnigh. Cuirfear i gcrích iad i mbliana.

Pleanáil Straitéiseach

Tá Iarnród Éireann ag obair i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair anois chun bearta féideartha a aithint i dtaobh costas a spáráil a bhaineann leis an ngné DART. Faoi Thalamh den chlár maidir leis an DART a Leathnú agus chun cur chuige a chomhaontú i dtaobh gnéithe eile an chláir a chur i gcrích. Áirítear leis an obair atá ar bun athbhreithniú a dhéanamh ar na roghanna maidir le tollánú, stáisiúin agus nascacht leis an ngréasán atá ann cheana. Tá an tionscadal sin san áireamh i Straitéis an Údarais Náisiúnta Iompair i leith Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath 2016-2035 agus tá sé ar an tionscadal iompair aonair is tábhachtaí chun dul déileáil le brú tráchta agus an inbhuanaitheacht a chur chun cinn i ngréasán iompair na hÉireann.

Fáiltíonn Iarnród Éireann roimh chinneadh an Rialtais cistiú breise a sholáthar tríd an gconradh ilbhliantúil Bainistíochta Bonneagair le haghaidh clár bliantúil faoina nglanfar ballasta ráillí, chun feabhas a chur ar amanna taistil ar an líne idir Baile Átha Cliath agus Corcaigh.

Ár gcuid Daoine

Anseo in Iarnród Éireann, ba mhaith linn go mbainfeadh an fhoireann taitneamh as a bheith ag teacht isteach chuig an obair gach lá agus ba mhaith linn a chinntiú go bhfuil siad sásta sa ról ina bhfuil siad faoi láthair agus go bhfuil an tacaíocht agus na huirlisí acu dul chun cinn ina ngairm bheatha. Déanaimid an méid sin trí dheiseanna, oiliúint, cláir forbartha, tacaíocht agus cláir chomhionannais a sholáthar do gach duine, a léiríonn meas ar an gcion a dhéanann siad ar fud na heagraíochta.

In 2016, lean foireann Iarnród Éireann, timpeall is 3,806 duine, ag soláthar seirbhísí sábháilte iompair ar ardchaighdeán dár gcustaiméirí tráth a raibh gilleagar na

tíre faoi bhrú. Cuireadh deireadh i mí Dheireadh Fómhair leis an maolú sealadach i dtaobh íoc bunphá, beart a tugadh isteach in 2014 ar feadh tréimhse 25 mí. Cé gur mhór an drogall a bhí orainn iarraidh ar chomhghleacaithe linn glacadh le géilleadh tuarastail, b'éigean é sin a dhéanamh chun an tsócmhainneacht a chinntiú agus muid a thabhairt slán trí thréimhse an-chorrach. Is mór againn an cuidiú sin a thug siad dúinn.

Thugamar faoi bheart i rith na bliana chun athbhreithniú a dhéanamh ar ár Misean, ár bhFís agus ár gcuid Luachanna mar gur tábhachtach an rud é dúinne mar chuideachta ár gcuspóir a leagan síos go soiléir agus soiléireacht, sprioc agus treoir a thabhairt dár bhfostaithe.

Ár Misean – Seirbhísí iompair a chur ar fáil a fheastalaíonn i gcónaí ar riachtanais ár gcustaiméirí agus a chabhraíonn le forbairt gheilleagrach na hÉireann a spreagadh.

Ár bhFís – Féachaint chuige le chéile gur fearr an todhchaí a bheidh againn trínár gcuid seirbhísí a fheabhsú agus an gnó a fhás.

Is iad seo a leanas ár gcuid Luachanna:

- Seasta Sábháilte
- Meas ar ár ndaoine
- Gurb iad na custaiméirí croílár an ghnó
- Aon Fhoireann Amháin
- Bródúil as a bhfuil déanta againn, paiseanta faoina bhfuil romhainn amach

Ghnóthaigh an eagraíocht roinnt duaiseanna náisiúnta agus idirnáisiúnta i ndáil le hoibríochtaí traenach, innealtóireacht, oidhreacht, margaíocht, tionscnaimh chomhshaoil agus na meáin shóisialta, i measc eile. Ní bheadh sé sin indéanta murach obair foirne láidir agus na caighdeáin is airde feabhais ónár ndaoine.

Clár Forbartha Ceannaireachta

Tá ag éirí go geal fós leis an gClár Forbartha Ceannaireachta dár gcuid, a bhuí le tiomantas láidir Iarnród Éireann maidir le deiseanna forbartha gairmiúla a chur ar fáil don fhoireann. Le linn 2015-2016, bhí an deis ag 180 bainisteoir laistigh den eagraíocht cuidiú linn plean forbartha a dhearadh agus díriú ar conas is féidir le gach bainisteoir cion a dhéanamh ar son na heagraíochta ar an leibhéal aonair agus ar leibhéal foirne araon.

Pleanáil Comharbais agus Bainistiú Tallainne

Ag tógáil a thuilleadh ar an obair atá déanta go dtí seo, cuireadh tús sa 4ú ráithe de 2016 le tástáil ar mhodheolaíocht nua atá beartaithe le haghaidh feidhmíocht agus ardacmhainn a mheasúnú trí leas a bhaint as na cuspóirí bliantúla agus na tréithe ard-acmhainne a bhaineann le cumas, spreagadh agus cáil, agus táthar ag súil go mbeidh an tástáil sin críochnaithe go luath i mí Eanáir 2017. Tá tús curtha leis an bpróiseas faoina n-ullmhófar Ráiteas Straitéise Tallainne chun rianú ginearálta a dhéanamh ar an gcaoi a sainaithneofar go hoibiachtúil baill foirne ardacmhainne, a dtacófar leo agus a ndéanfar forbairt orthu ar mhaithe le cuspóirí straitéiseacha agus cuspóirí gnó Iarnród Éireann a chomhlíonadh.

Earcú Iarchéimithe, Ball Foirne Samhraidh agus Printíseach

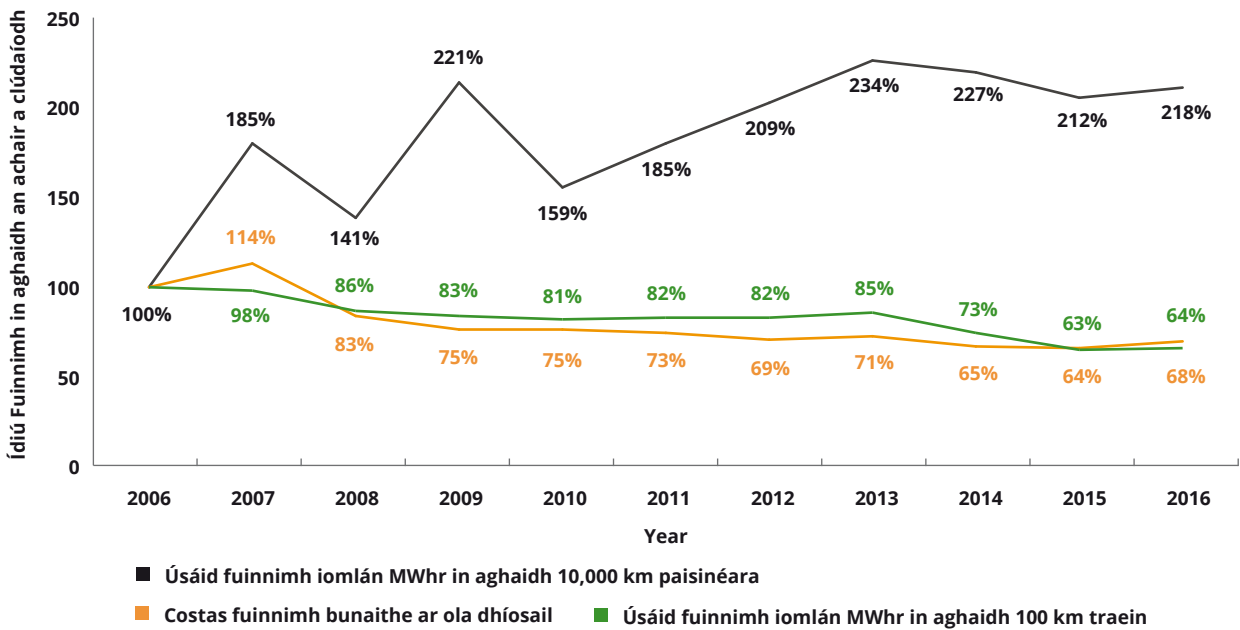
Chuir Iarnród Éireann fáilte roimh thriúr iarrthóirí ar éirigh leo áit a bhaint amach i gClár Iarchéime dár ngnó Cothabhála Traenach.

Ag teacht leis an gcuspóir atá againn maidir le custaiméirí a bheith i gcroílár ár ngnó, earcaíodh 24 ball foirne samhraidh sealadach chuig an ngnó chun cúnaimh a thabhairt dár gcustaiméirí agus seirbhísí a sholáthar dóibh le linn mhíonna gnóthacha an tsamhraidh. Earcófar tuilleadh printíseach in 2017 agus tá sé beartaithe dream nua a thabhairt isteach.

Cúrsaí Comhshaoil

Léirítear thíos próifíl ídithe fuinnimh (MWh) Iarnród Éireann (gach figiúr slánaithe chuig '00):

Bliain	Y 2006	Y 2010	Y 2014	2015	2016	Nótaí
Úsáid Fuinnimh iomlán MWhr in aghaidh 10,000 km Paisinéara	100%	81%	73%	63%	64%	
Úsáid Fuinnimh iomlán MWhr in aghaidh 100 km Traenach	100%	75%	65%	64%	68%	
Costas Fuinnimh bunaithe ar Ola Dhíosail	100%	159%	227%	212%	218%	
Ola dhíosail le haghaidh tarraingt feithiclí	670,300	465,900	414,900	409,700	429,000	Nóta 1
Leictreachas le haghaidh tarraingt feithiclí	35,400	26,700	19,200	20,519	24,458	Nóta 2
Breosla Bóthair	13,400	16,600	15,300	15,700	15,700	Nóta 3
Leictreachas le haghaidh cuspóirí eile	31,000	39,000	37,400	36,800	36,889	Nóta 4
Gás don téamh	18,500	16,300	8,400	8,000	8,700	Nóta 5
Úsáid Fuinnimh iomlán MWhr	768,600	564,500	495,200	490,719	514,747	Nóta 6
	100%	73%	64.4%	63.8%	67.0%	
			92.3%	99.1%		
Paisinéirí M km	1,872	1,678	1,691	1,917	1,990	Nóta 7
	100%	90%	90%	102%	106%	
Úsáid Fuinnimh iomlán MWhr in aghaidh 10,000 km Paisinéara	4.03	3.27	2.93	2.56	2.59	Nóta 7
	100%	81%	73%	63%	64%	
Traenacha M km	18.2	17.7	18.3	18.4	18.4	Nóta 8
	100%	97%	100%	101%	101%	
Úsáid Fuinnimh iomlán MWhr in aghaidh 100 km Traenach	4.14	3.10	2.71	2.67	2.80	Nóta 8
	100%	75%	65%	64%	68%	
Líon na gCuntas Leictreachais (MPRN)	390	571	597	602	614	Nóta 4
	100%	146%	153%	154%	157%	
Costas Fuinnimh bunaithe ar Ola Dhíosail	0.34	0.54	0.77	0.72	0.74	Nóta 9
	100%	159%	227%	212%	218%	

Nóta 1

Méadaíodh na traenacha in 2016 chun freastal ar an mborradh faoin éileamh den dara bliain as a chéile, agus bhí líon na n-aistear paisinéirí 8% chun tosaigh ar líon na bliana 2015. I measc na méaduithe eile ar sheirbhísí bhí seirbhís lastais bhreise gach seachtain, an traein Belmond Hibernian agus tabhairt isteach na seirbhísí trí Thollán Pháirc an Fhionnuisce.

Nóta 2

Tháinig méadú 11% ar an éileamh i gcás Aistir Paisinéirí agus ciliméadair Paisinéirí ar an DART agus dá bhrí sin b'éigean cur le fad na dtraenacha, as a dtig méadú 19.2% ar ídiú leictreachais i ndáil le tarraingt. Rinneadh staidéar inar deimhníodh go raibh méadú dá réir ar líon na gciliméadar a chlúdaigh na carráistí, mar a rabhthas ag súil leis.

Nóta 3

Tá an méid céanna breosla bóthair á úsáid is a bhí anuraidh.

Nóta 4

D'athraigh líon na bpointí soláthair (pointí méadrathie) beagán ó 602 go 614, agus tháinig méadú an-bheag ar an méid leictreachais a ídíodh (0.2%). Tá sé sin ag tarlú tráth a bhfuil borradh faoi sheirbhísí uathobrithe – Díol Ticéad, Bacainní Uathoibríocha, Crosairí Comhréidhe Uathoibríocha.

Nóta 5

Tháinig méadú 8.7% ar úsáid gáis: rinneadh a réamh-mheas anuraidh go dtiocfadh méadú tobann ar an ídiú i bhfianaise na laghduithe suntasacha a bhí curtha i bhfeidhm cheana féin. Is ag 53% atá an laghdú foriomlán in aghaidh na bonnlíne.

Nóta 6

Tá méadú 4.9% tagtha ar an úsáid fhoriomlán fuinnimh: 80% i leith díosail i gcomhair tarraingthe, 19% i leith leictreachas i gcomhair tarraingthe, agus 1% i leith gáis.

Nóta 7

Tháinig méadú 3.8% ar líon na gciliméadar paisinéara, agus méadú 8% ar líon na n-aistear paisinéirí, rud atá ag teacht leis an méadú mór ar aistir ghearra (DART agus an tSeirbhís Comaitéireachta) i gcomparáid le Intercity. Laghdaigh an fheidhmíocht 1% ó 64% go 63% mar atá tomhaiste faoin gcrítéar normalaithe sin (fuinneamh in aghaidh an chiliméadair paisinéara), ach tá traenacha níos mó á rith againn anois ar féidir leo freastal ar mhéadú ar líon na bpaisinéirí amach anseo.

Nóta 8

Níor tháinig aon athrú suntasach ar líon na gciliméadar a chlúdaigh na traenacha. Tháinig méadú 4% ar úsáid fuinnimh in aghaidh an chiliméadair traenach ó 64% go 68% mar gheall ar an méadú ar mhéid na dtraenacha.

Nóta 9

Mhéadaigh an costas fuinnimh a bhí luaite le Gás, Leictreachas agus Díosal. Déantar ceannacháin díosail a fháil ar aghaidh ionas go léiríonn na praghsanna an praghas fálaith, ní an 'Prap-phraghas'.

Bearta a rinneadh in 2016 agus bearta atá pleanáilte le haghaidh 2017

Lean Iarnród Éireann ar aghaidh in 2016 lena chuid oibre ar roinnt leibhéal:

Breosla Díosail don tarraingt

- Tionscnaíodh clár tástála chun fíorú a dhéanamh ar éifeachtúlacht táirge a éilítear ina leith go laghdaíonn sé ídiú breosla in innill fhrithingeacha díosail.
  - Tá an clár sin tar éis bogadh anois chuig suíomh tástála iomláine (Iosta Chorcaí)
  - Tá an tástáil sin fós ar bun, agus moill uirthi de bharr an cheanglais nua feabhas a chur ar na córais tomhais ar bord (rud atá curtha i gcrích anois don fhlít tástála)
  - Bainfear an breiseán i mí Aibreáin 2017 agus déanfar anailís ar na torthaí tar éis na tréimhse ídithe 3 mhí.
- Innill traenach – Athsholáthar.
  - Tá tionscadal ar bun chun innill éifeachtacha nua-aimseartha, ar lú iad ná na sean-inill, a chur in ionad na n-inneall 2-stróc atá 20 bliain d'aois. Tá múchadh uathoibríoch ina ghné chaighdeánach sna hinnill nua.
  - Tá an Próiseas Tairisceana curtha i gcrích agus tá an tionscadal réidh le tosú, faoi réir cistiú a bheith ar fáil.
- Giarbhosca sna Traenacha Díosail Ilaonad (Ráilcharranna Intercity) – Athsholáthar.
  - Cuireadh staidéar féidearthachta i gcrích agus d'fhéadfadh an tionscadal sin coigilteas 15% a bhaint amach ar na traenacha sin. Is é an chéad chéim eile triail cheadaithe ar thraein 3 charráiste atá le tosú amach sa bhliain 2017.
- Bainistíocht bhreosla sna hinnill
  - Tá córas cianmhonatóireachta agus tuairiscithe á fheistiú ar an bhflít inneall ar fad. Déanfar monatóireacht leis sin ar úsáid breosla agus tabharfar tuairisc de réir suímh d'fhonn ídiú breosla a laghdú trí gan innill traenach a bheith casta air mura bhfuil gá leis sin.

Leictreachas le haghaidh tarraingt feithiclí

- Tá cúrsaí gan athrú ó 2015 ina leith sin
  - Tá tuilleadh athruithe ar na Bogearraí Rialaithe Tarraingthe curtha siar go dtí go mbeidh an tseirbhís 'DART 10 nóiméad' curtha chun feidhme agus í socraithe síos. Tá athruithe ar na leibhéil Uasacmhainne Iompórtála curtha siar freisin; is dócha gur gá dúinn cur leo sin chun freastal ar ualaí níos mó le linn na mbuaicthréimhsí.

Tomhaltas Fuinnimh sna Fairgnimh

- Tá soilse atá tíosach ar fhuinneamh fós á gcur in ionad na seansoilse trí chlár leanúnach Cothabhála/ Athnuachana

Ár bpobal

Tá Iarnród Éireann fós ag tacú le réimse tionscnamh chun cur leis an bhfeasacht atá ag daoine ar fhadhbanna meabhairshláinte in Éirinn. Ina measc siúd, tá siad seo a leanas:

- Is comhpháirtí dáileacháin muid i leith mhí na feasachta meabhairshláinte a reáchtáilann Seechange.ie (an Ribín Glas) i mí na Bealtaine gach bliain
- Ghlac breis is 100 fostaí dár gcuid páirt san imeacht Cycle against Suicide 2016
- D'óstáil na Samáirigh laethanta feasachta i stáisiún ar fud an ghréasáin.

Chuaigh Iarnród Éireann i bpáirt le hAcadamh Ríoga na hÉireann ar feadh na bliana 2016 chun a chomóradh go raibh céad bliain imithe tharainn ó tharla Éirí Amach 1916 agus gur athainmíodh 15 stáisiún in onóir 16 cheannaire a cuireadh chun báis.

Cuireadh beocht nua i bpríomhchlár Iarnród Éireann i leith Freagracht Shóisialta Chorporáideach in 2016 le tacaíocht ó chomhpháirtí nua as measc na meán, The Journal.ie. Faoin gclár sin, ar a dtugtar Journal Journeys le hIarnród Éireann anois, faigheann 100 grúpa pobail agus grúpa deonach ó gach cearn den tír turas saor in aisce don ghrúpa chun tacú leis an obair a dhéanann siad ar mhaithe lena bpobal féin.

D'fhoilsigh Iarnród Éireann an 2ú Ráiteas um Fhreagracht Shóisialta Chorporáideach dá chuid in 2016 agus tá sé fós ag aimsiú bealaí nuálacha nua chun idirghníomhú le pobail agus leis an gcomhshaol ar bhealach dearfach.

Na Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile

Stiúrthóirí

An tUasal P. Gaffney (Cathaoirleach)

An tUasal F. Allen

C. Griffiths Uasal

An tUasal M. McGreevy

An tUasal J. Moloney

An Dr P. Mulholland

An tUasal Tommy Wynne

An Príomhfheidhmeannach

An tUasal D. Franks

Rúnaí

G. Finucane Uasal

Oifig Chláraithe

Stáisiún Uí Chonghaile,
Sráid Amiens,
Baile Átha Cliath 1
Teileafón: +353 1 836 3333
Facs: +353 1 836 4760
Suíomh Gréasáin: www.irishrail.ie
Uimhir Chláraithe: 119571

Iniúcháirí

Deloitte
Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúcháireachta Reachtúla
Áras Deloitte & Touche
Ardán Phort an Iarla
Baile Átha Cliath 2

Phil Gaffney

Athcheapadh Phil Gaffney ina Chathaoirleach ar Iarnród Éireann agus ina Chomhalta de Bhord CIÉ i mí Iúil 2014; roimhe sin bhí sé ina Chathaoirleach ar Iarnród Éireann agus ina chomhalta de Bhord CIÉ ó Mheitheamh 2011 agus ina stiúrthóir ar Iarnród Éireann ó 2006. Innealtóir comharthaíochta iarnróid is ea an tUasal Gaffney i dtaobh gairme. Sula ndeachaigh sé ar scor i mí na Nollag 2005, chaith Phil ocht mbliana is fiche leis an MTR i Hong Cong. I rith an ama sin, bhí sé ina Phríomhinnealtóir, ina Stiúrthóir Oibríochtaí agus ina Stiúrthóir Bainistíochta. Tá sé ina Chathaoirleach ar Choiste Sábháilteachta Bhord CIÉ. Chomh maith leis sin, is stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin é ar Bhord Crossrail Londen agus comhalta de Choiste Sláinte agus Sábháilteachta Crossrail.

Frank Allen

Comhairleoir neamhspleách airgeadais is ea Frank Allen, a thugann comhairle ar infheistíocht i mbonnagar agus in oibríochtaí i ngeilleagair atá á bhforbairt nó á n-athrú. Bhí sé ina Phríomhfheidhmeannach ar an nGníomhaireacht um Fháil Iarnród ó 2002 go 2012 agus roimhe sin bhí sé ina Cheannasaí Airgeadais Bonneagair ag KBC Bank agus bhí sé ag obair don Bhanc Domhanda in Washington DC. Tá céimeanna bainte amach aige ó Choláiste na hOllscoile, Corcaigh agus ó Institiúid Teicneolaíochta Massachusetts. Is comhalta é d'Institiúid na Stiúrthóirí.

Carolyn Griffiths

Tá Carolyn Griffiths ina Comhalta d'Acadamh Ríoga na nInnealtóirí agus d'Institiúid na nInnealtóirí Meicniúla. Is í Uachtarán Tofa na hInstitiúide í, tá sí ina lontaobhaí de chuid na hInstitiúide agus ina lontaobhaí de chuid na Comhairle Innealtóireachta. Tá an-taithí aici ar an tionscal iarnróid tar éis di a bheith ag obair in earnálacha éagsúla sa Ríocht Aontaithe, i Singeapór, sa Ghearmáin agus sa tSualainn. Sa dá phost ba dhéanaí inar fhóin sí, bhí sí ina Leas-Uachtarán Sinsearach ar chuideachta ilnáisiúnta agus ina Príomhchigire sa Bhainisteoireacht um Imscrúdú ar Thimpistí Iarnróid sa Ríocht Aontaithe, eagraíocht a raibh sí féin páirteach ina bunú. Bhronn Ollscoil Cranfield Dochtúireacht Oinigh uirthi in 2013 as a cuid éachtaí sa tionscal iarnróid agus as an gcion atá déanta aici sa tionscal sin.

Mal McGreevy

Chuaigh Mal McGreevy ar scor le déanaí óna phost mar Bhainisteoir Ginearálta, Seirbhísí Iarnróid, Translink, Cuideachta Sealbhaíochta Iompair i dTuaisceart Éireann. Tá an-taithí aige san earnáil iompair. Innealtóir Meicniúil is ea Mal, a d'fhóin i bpoist shinsearacha i gcuideachtaí bus agus iarnróid ó thosaigh sé le Ulster Bus in 1988. Ceapadh ina Bhainisteoir Ginearálta ar Sheirbhísí Iarnróid é in 2004.

John Moloney

Ceapadh John Moloney chuig Bord CIÉ i mí na Nollag 2005 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go dtí 2001 agus ceapadh ar bhord Iarnród Éireann é ina dhiaidh sin i mí na Nollag 2009. Thosaigh John ag obair do Bhus Éireann sa bhliain 1978 agus tá sé ina thiománaí bus i nGaráiste Thobar an Chaipín i gCorcaigh. Is comhalta den NBRU é.

Dr. Peter Mulholland

Tá taithí breis agus tríocha bliain ag Peter Mulholland ag plé le hAcmhainní Daonna san earnáil phríobháideach agus san earnáil phoiblí. Anuraidh d'éirigh sé as an ról a bhí aige i RTÉ mar Cheann Acmhainní Daonna don Ghrúpa, tar éis dhá bhliain déag a bheith caite aige ansin. Roimhe sin bhíodh sé ag obair sna hearnálacha óstán, árachais agus baincéireachta agus leis an bhForas Riaracháin. Tá PhD ag Peter ó Choláiste na Tríonóide agus is Comhalta Cairte é den Institiúid Cairte Pearsanra agus Forbartha (CIPD). Bhíodh sé ina Chathaoirleach Náisiúnta agus ina Chisteoir Náisiúnta ar CIPD in Éirinn agus ina Chomhalta d'Institiúid na hÉireann um Oiliúint agus Forbairt. Tá sé ina chomhalta de Chumann Síceolaíochta na Breataine agus tá sé cáilithe sa phróifiliú síciméadrach. Is iarchomhalta é de Choiste Réigiúnach IBEC i mBaile Átha Cliath agus de Choiste Fadbhreathnaitheachta Acmhainní Daonna IBEC. Tá cáilíocht aige maidir le cóitseáil feidhmeannach agus cóitseáil ghnó/phearsanta.

Tommy Wynne

Ceapadh Tommy Wynne chuig Bord CIÉ i mí na Nollag 2013 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go 2001 agus chuig bord Iarnród Éireann an tráth céanna. Thosaigh Tommy le hIarnród Éireann mar fhear iosta in 1991 agus thosaigh sé ag obair mar thiománaí traenach in 1994. Faoi láthair tá sé ina Chathaoirleach ar an Rannóg um an Earnáil Iompair agus um Fhóntais agus Thógáil de chuid SIPTU.

Tuarascáil na Stiúrthóirí

Tá a dtuarascáil bhliantúil á cur i láthair ag na stiúrthóirí de réir a n-oibleagáidí faoi Acht na gCuideachtaí 2014 agus faoin Acht Iompair (Córas Iompair Éireann a Atheagrú) 1986, i leith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2016. Athraíodh an chuideachta ina Cuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe ar an 1 Feabhra 2016.

Ráiteas um Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí

Tá na stiúrthóirí freagrach as an Tuarascáil Bhliantúil agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir Acht na gCuideachtaí 2014 agus na rialachán is infheidhme.

Faoi dhlí na gcuideachtaí in Éirinn, ceanglaítear ar na stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú i leith gach bliana airgeadais. Faoi dlí sin, chinn na stiúrthóirí na ráitis airgeadais a ullmhú de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann ('an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha'). Faoi dhlí na gcuideachtaí, ní fhéadfaidh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais a cheadú mura bhfuil siad deimhin go dtugtar léargas fíorcheart iontu ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais na cuideachta amhail deireadh na bliana airgeadais agus ar bhrabús agus caillteanas na cuideachta i leith na bliana airgeadais, agus go gcomhlíonann siad Acht na gCuideachtaí 2014 i ngach slí eile.

Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú, ceanglaítear ar na stiúrthóirí:

- beartais oiriúnacha chuntasaíochta a roghnú i gcomhair Ráitis Airgeadais na Cuideachta agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ansin;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus stuama;
- a shonrú cibé ar ullmhaíodh nó nár ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir na gcaighdeán cuntasaíochta is infheidhme agus na caighdeáin sin atá i gceist a shainaithint, agus aon imeachtaí ábhartha ó na caighdeáin sin a thabhairt ar aird agus a mhíniú;
- scairshealbhóirí na Cuideachta a chur ar an eolas i scríbhinn faoi úsáid díolúintí nochta, más ann, faoi FRS 102; agus
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach, ach amháin sa chás nach cuí a ghlacadh leis go leanfaidh an Chuideachta i mbun gnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as a chinntiú go gcoinníonn an chuideachta, nó go gcuireann sí faoi deara go gcoinneofaí, taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ina ndéantar idirbhearta na cuideachta a mhíniú agus a thaifeadh go cruinn, a fhágann gur féidir, tráth ar bith, sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús agus caillteanas na cuideachta a chinneadh go réasúnta cruinn, a chuireann ar a gcumas dóibh a chinntiú go bhfuil na ráitis airgeadais agus tuarascáil na stiúrthóirí ag cloí le hAcht

na gCuideachtaí 2014 agus a fhágann gur féidir na ráitis airgeadais a iniúchadh. Chomh maith leis sin, tá siad freagrach as sócmhainní na cuideachta a chosaint agus, dá réir sin, as céimeanna réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Tá na stiúrthóirí freagrach as cothabháil agus ionracas na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar shuíomh gréasáin na Cuideachta. Ní gá gurb ionann an reachtaíocht in Éirinn maidir le hullmhú agus scaipeadh ráiteas airgeadais agus an reachtaíocht atá i bhfeidhm i ndlínsí eile.

Gnóthas Leantach

Tá an bord stiúrthóirí deimhin go mbeidh a dóthain acmhainní ag an gCuideachta chun leanúint ar aghaidh i mbun gnó go ceann i bhfad. Dá réir sin, tá bonn an ghnóthais leantaigh fós á roghnú acu agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú. Tá tuilleadh sonraí leagtha amach i Nóta 2 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

Príomhghníomhaíochtaí agus Athbhreithniú Airgeadais

Is iad príomhghníomhaíochtaí na Cuideachta seirbhísí idirchathrach (Intercity) agus seirbhísí Iarnróid Comaitéireachta a sholáthar do phaisinéirí, mar aon le seirbhísí lastais agus Europort Ros Láir a bhainistiú.

Is ag Córas Iompair Éireann (CIÉ), comhlacht reachtúil atá ar lánúinéireacht ag Rialtas na hÉireann agus a thuiriscíonn don Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, atá 100% de scairchaipiteal eisithe na Cuideachta.

Déanann an Chuideachta monatóireacht rialta ar a feidhmíocht trí raon príomhtháscairí feidhmíochta i dtaobh oibriúcháin agus airgeadais. San áireamh sna hathbhreithnithe sin a dhéanann an fhoireann bainistíochta agus na stiúrthóirí tá an bhéim mhór a leagadh le roinnt blianta anuas ar chostas a spáráil, as ar tháinig bonn costais laghdaithe agus feabhas ar chaighdeán agus éifeachtacht na seirbhísí do na custaiméirí go léir. Léirítear i dtorthaí na bliana 2016 gur tháinig méadú €10.6m ar an ioncam ó oibríochtaí i gcomparáid le 2015. Ba é méid an fhóirdheontais Oibleagáide Seirbhíse Poiblí ('OSP') a fuarthas in 2016 ná €133m, sin méadú €34.9m i gcomparáid le 2015. Áirítear leis cistiú €22.4m i leith cothabháil throm. Tháinig laghdú €0.4m ar an gcistiú eile ón Stát i leith sábháilteachta agus cothabhála i gcomparáid le 2015.

Bhí na costais oibriúcháin, roimh chostais oibriúcháin eisceachtúla, €26.8m thar leibhéal na bliana 2015 toisc go raibh níos mó gníomhaíochtaí cothabhála ar bun.

Thaifead an Chuideachta easnamh €0.7m roimh mhuirear eisceachtúil €1.1m le haghaidh costais athstruchtúraithe a bhaineann leis an mbonn costais a chuíchóiriú. Ba é €2.9m an t-easnamh foriomlán don bhliain i gcomparáid le €7.7m in 2015.

Tá áthas ar na stiúrthóirí a thuairisciú gur comhlíonadh go hiomlán, i leith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2016, na spriocanna bliantúla a bhí aontaithe idir an Chuideachta agus an tÚdarás Iompair Náisiúnta.

Níor íocadh ná níor fógraíodh aon díbhinní in 2016 ná in 2015.

Príomhríoscaí agus príomhábhair neamhchinnteachta

Tá an Chuideachta tiomanta do ríoscaí a bhainistiú ar bhealach córasach, smachtaithe. Tríd an gcreat bainistíochta ríoscaí aithnítear na príomhríoscaí atá os comhair na Cuideachta agus ullmhaítear pleananna gníomhaíochta chun na ríoscaí a mhaolú. Cuirtear na príomhríoscaí agus na bearta maolaitheacha faoi bhráid an bhoird gach ráithe. Déantar iniúchadh seachtrach ar an gcóras agus na próisis bainistíochta ríosca ar bhonn bliantúil.

Bainistíocht Ríosca Airgeadais

Fágann oibríochtaí na Cuideachta go bhfuil sí neamhchosanta ar ríoscaí airgeadais éagsúla lena n-áirítear ríosca leachtachta, praghasríosca agus ríosca creidmheasa. Tá próisis agus nósanna imeachta bainistíochta ríosca airgeadais i bhfeidhm ag Grúpa CIÉ, dá bhfuil an Chuideachta ina bhall, chun neamhchosaintí airgeadais sin na Cuideachta agus ríoscaí airgeadais eile atá ag Grúpa CIÉ a bhainistiú.

D'fhonn cobhsaíocht na n-eis-sreafaí airgid a áirithiú agus an ríosca airgeadais a bhainistiú, baineann CIÉ, an máthaireintiteas, leas as ionstraimí airgeadais díorthaigh de réir na sonraíochta a ghabhann leis an Acht um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe 1992 lena n-údaraitear go n-úsáidfeadh CIÉ ionstraimí airgeadais lena n-áirítear conarthaí babhtála tráchtarraí.

Is é Bord CIÉ a cheadaíonn Beartas Cisteáin Ghrúpa CIÉ, ina ndéantar doiciméadú ar bheartais Ghrúpa CIÉ maidir le bainistíocht ríosca airgeadais, agus cuireann Rannóg Cisteáin Ghrúpa CIÉ chun feidhme é.

Praghasríosca

Tá an Chuideachta neamhchosanta ar phraghasríosca tráchtarraí mar thoradh ar a cuid oibríochtaí, go háirithe praghas ola. Téann CIÉ i mbun conarthaí babhtála

tráchtarraí chun maolú a dhéanamh ar neamhchosaint Ghrúpa CIÉ ar ghluaiseachtaí i bpraghsanna ola. Níl an Chuideachta ina páirtí sna conarthaí sin.

Ríosca Malairte Eachtraí

Tá Grúpa CIÉ, agus an Chuideachta, neamhchosanta ar ríosca malairte eachtraí sa ghnáthchúrsa gnó, go háirithe i ndáil le ceannacháin agus díolacháin i steirling agus i ndollar na Stát Aontaithe. Úsáideann Grúpa CIÉ idir ghlanluacháil i measc an ghrúpa ar shreafaí airgid atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha, agus chonarthaí réamh-mhalairte chun maolú a dhéanamh ar a neamhchosanta atá Grúpa CIÉ agus an Chuideachta ar ghluaiseachtaí sa ráta malairte. Téann CIÉ i mbun réamhchonarthaí airgeadra eachtraigh chun maolú a dhéanamh ar an ríosca de bharr idirbhearta airgeadais a bheith ainmnithe in airgeadra seachas euro. Níl an Chuideachta ina páirtí sna conarthaí sin.

Ríosca i dtaobh leachtachta

Cinntíonn Grúpa CIÉ ar bhonn gníomhach go bhfuil idir mhaoiniú fiachais fhadtéarmaigh agus mhaoiniú fiachais ghearrthéarmaigh aige atá ceaptha lena áirithiú go bhfuil cistiú imleor ar fáil don Ghrúpa, lena n-áirítear an Chuideachta, le haghaidh oibríochtaí ó lá go lá.

An Bord

Is tríd an mbord stiúrthóirí atá an Chuideachta á rialú. Is iad príomhróil an bhoird cuspóirí straitéiseacha na Cuideachta a cheadú agus athbhreithniú a dhéanamh ar oibriú na Cuideachta i gcomparáid leis na príomhtháscairí feidhmíochta. Is ann do sceideal nithe atá le ceadú ag an mBord, a thagann le chéile naoi n-uaire in aghaidh na bliana ar a laghad.

An Cód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

Tá tús áite fós á thabhairt ag stiúrthóirí Iarnród Éireann d'ardchaighdeáin rialachais chorparáidigh a chothabháil. Tá a bheartas rialachais chorparáidigh féin curtha i dtoll a chéile ag an mBord d'fhonn éifeacht a thabhairt don Chód Cleachtas um Comhlachtaí Stáit a Rialú, cód atá eisithe ag an Roinn Airgeadais.

Leagtar amach i dtuarascáil bhliantúil Ghrúpa Chóras Iompair Éireann na sonraí maidir leis na beartais agus na nósanna imeachta arna gcur chun feidhme ag an gCuideachta i ndiaidh fhoilsiú an Chóid Chleachtas Chum Comhlachtaí Stáit a Rialú (2009). Tá siadsan ar shuíomh gréasáin CIÉ ag www.CIE.ie.

Tá an chuideachta ag baint leas as na socruithe idirthréimhseacha maidir le tabhairt isteach an Chóid Cleachtas nua a eisíodh in 2016, agus beifear ag cloí go hiomlán leis ó 2017 ar aghaidh.

Costais an Bhonneagair Iarnróid

De réir Threoir AE 91/440 ón gComhairle, ceanglaítear ar Iarnród Éireann – Irish Rail a áirithiú go gcoimeádtar ar leithligh na cuntais i dtaobh ghnó na seirbhísí iompair agus na cuntais a bhaineann le bainistiú an bhonneagair iarnróid. Cinntear na costais bhonneagair de réir Iarscríbhinn 1.A. de Rialachán AE Uimh. 2598/70.

Rialú Inmheánach

Tá Grúpa Athbhreithnithe um Iniúcháireacht agus Rioscaí ceaptha ag bord Iarnród Éireann chun athbhreithniú a dhéanamh ar na ráitis airgeadais bhliantúla, rialuithe inmheánacha agus ceisteanna comhlíonta, éifeachtúlacht an iniúchta inmheánaigh agus sheachtraigh agus bainistíocht riosca.

Chomh maith leis sin, tá Grúpa Comhairleach Bonneagair ceaptha ag an mbord chun monatóireacht a dhéanamh ar athnuachan an bhonneagair, bainistíocht tionscadal mór-bhonneagair, comharthaíocht, tionscadail leictreacha agus teileachumarsáide agus feidhmíocht. Cabhraíonn an Grúpa Comhairleach Traenacha leis an mbord le ceisteanna a bhaineann le heispéireas agus braistint na gcustaiméirí, straitéisí tráchtála, innealtóireacht traenach, athruithe rialála agus rioscaí gnó. Cabhraíonn an Grúpa Comhairleach Sábháilteachta leis an mBord monatóireacht a dhéanamh ar na príomhréimsí gnó sin.

Faisnéis

Dáiltear tuarascálacha agus páipéir ar na stiúrthóirí hó tráthúil rialta chun ullmhú i gcomhair cruinnithe boird agus cruinnithe coiste. Cuirtear faisnéis a iarrann na stiúrthóirí go sonrath ó am go ham leis na páipéir sin.

Faigheann na stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin cuntais thréimhsiúla bhainistíochta agus tuarascálacha agus faisnéis bhainistíochta rialta a chuireann ar a gcumas grinnscrúdú a dhéanamh ar fheidhmíocht na Cuideachta agus na foirne bainistíochta ar bhonn na gcuspóirí comhaontaithe.

Taifid chuntasaíochta

Is iad na bearta atá glactha ag na stiúrthóirí d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfar oibleagáid na Cuideachta i dtaobh leabhair chuntais chúí a choimeád ná córais agus nósanna

imeachta cúí a úsáid agus daoine a fhostú atá cáilithe go cúí. Coinnítear na taifid chuntasaíochta ag ceannoifig na Cuideachta ag Stáisiún Uí Chonghaile, Sráid Amiens, Baile Átha Cliath 1.

Teagmhais ó dheireadh na bliana airgeadais

Tá measúnú déanta ag na stiúrthóirí ar theagmhais ó dheireadh na bliana airgeadais agus chinn siad nár tharla aon teagmhas nár mhór a aithint ná a nochtadh i ráitis airgeadais na Cuideachta.

Sláinte agus Sábháilteacht

Tá an Chuideachta lántiomanta do chomhlíonadh fhorálacha an Achta um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005, agus do chomhlíonadh gach rialachán náisiúnta eile agus gach rialachán de chuid an Aontais Eorpaigh. Coinnítear an Córas Bainistíochta Sábháilteachta faoi athbhreithniú agus nuashonraítear ar bhonn leanúnach é.

An tAcht um Shábháilteacht Iarnróid 2005

Tá an tAcht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 fós á chomhlíonadh ag Iarnród Éireann.

Na Rialacháin um Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála 2013

Admhaíonn na stiúrthóirí go bhfuil siad freagrach as a áirithiú go gcomhlíonfar, i ngach ponc ábhartha, forálacha Rialacháin Leasaithe na gComhphobal Eorpach (Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála) 2013. Tá nósanna imeachta curtha chun feidhme d'fhonn na dátaí ar a bhfuil sonraisc infíoctha a aithint agus d'fhonn féachaint chuige go ndéanfar gach íocaíocht roimh na dátaí sin. Le nósanna imeachta den sórt sin, tugtar dearbhú réasúnach i gcoinne neamhchomhlíonadh ábhartha na rialacháin.

In 2016, íocadh €42,000 (2015: €21,000) san iomlán le soláthraithe tríú páirtí faoi na rialacháin.

Stiúrthóirí

Is é an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt a cheapann stiúrthóirí na Cuideachta. Seo thíos ainmneacha na ndaoine a bhí ag feidhmiú mar stiúrthóirí i rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2016 nó a ceapadh ó shin i leith. D'fhóin siad mar stiúrthóirí ar feadh na bliana go léir mura luaitear a mhalairt.

Phil Gaffney	(Cathaoirleach)
Frank Allen	(Ar scor ar an 19 Feabhra 2016, athcheaptha an 15 Lúnasa 2016)
Patricia Golden	(Ar scor ar an 31 Eanáir 2016)
Carolyn Griffiths	
Tracey McGee	(Ar scor ar an 26 Meán Fómhair, 2016)
Mal McGreevy	
John Moloney	
Flor O'Mahony	(Ar scor ar an 8 Meán Fómhair 2016)
Dr. Peter Mulholland	(Ceaptha ar an 12 Meitheamh 2017)
Thomas Wynne	

Seo thíos tinreamh na stiúrthóirí boird ag cruinnithe boird i rith na bliana 2016:

	Freastal
Phil Gaffney	10/10
Frank Allen	5/5
Carolyn Griffiths	10/10
Tracey McGee	7/7
Mal McGreevy	8/10
John Moloney	7/10
Flor O'Mahony	7/7
Tommy Wynne	9/10

Ba in Inse Chór a tionóladh na cruinnithe boird i mí Aibreán agus mí na Nollag i gcomhthráth leis na Gradaim bhliantúla Shábháilteachta agus na Gradaim bhliantúla um Sheirbhís do Chustaiméirí. Tionóladh cruinniú boird mhí Lúnasa i mBéal Feirste, rud a d'éascaigh do chruinnithe agus láithreoireachtaí le Bord Translink.

Ní raibh leas ar bith ag aon duine de na stiúrthóirí ná ag an rúnaí i scair ná bintiúr ar bith de chuid na Cuideachta, dá Cuideachta Sealbhaíochta ná dá comh-fhochuideachtaí tráth ar bith le linn na bliana. Ní raibh aon chonarthaí ná socruithe ábhartha a rinneadh i gcaitheamh na bliana ina raibh leas ag stiúrthóir i dtaca le gnó na Cuideachta.

Grúpaí Comhairleacha Iarnród Éireann

Tá na grúpaí comhairleacha seo a leanas bunaithe laistigh d'Iarnród Éireann agus é mar aidhm acu comhairle a chur ar an mbord maidir le gnéithe straitéiseacha agus gnéithe teicniúla agus athbhreithniú píaraí a dhéanamh ar thograí bainistíochta. Seo a leanas sonraí maidir le grúpaí comhairleacha Iarnród Éireann agus a gcomhaltaí neamhfheidhmiúcháin.

An Grúpa Comhairleach Sábháilteachta

Bunaíodh Grúpa Comhairleach Sábháilteachta Bhord Iarnród Éireann chun comhairle a chur ar bhord Iarnród Éireann agus ar an lucht feidhmiúcháin maidir le saincheisteanna a bhaineann le sábháilteacht na bpaisinéirí, na n-oibríthe, na gconraitheoirí, comharsana agus an phobail i gcoitinne. Tá na daoine seo a leanas sa Ghrúpa:

		Freastal
Mr Cliff Perry	Comhairleoir Neamhspleách (Cathaoirleach go dtí deireadh mhí an Mheithimh '16)	5/5
Ms Carolyn Griffiths	Stiúrthóir Iarnród Éireann (Cathaoirleach ó Mheán Fómhair '16 ar aghaidh)	5/5
Mr Mal McGreevy	Stiúrthóir Iarnród Éireann	5/5
Mr Tommy Wynne	Oibrí is Stiúrthóir	5/5

An Grúpa Athbhreithnithe um Iniúchóireacht agus Rioscaí

Is áis chumarsáide idir an fheidhm Iniúchóireachta Inmheánaí, na hiniúchóirí seachtracha agus bord Iarnród Éireann é an Grúpa seo de chuid Iarnród Éireann agus is áis atá ann freisin chun ráitis airgeadais bhliantúla, rialuithe inmheánacha, bainistíocht riosca agus próisis rialachais in Iarnród Éireann a athbhreithniú, tuairisc a thabhairt orthu agus moltaí a dhéanamh ina leith. Chomh maith leis sin, déanann sé príomhthátail na n-imscrúduithe inmheánacha a mheas, mar aon le tuairiscí na n-iniúchóirí inmheánacha agus freagra an lucht bainistíochta. Tá na daoine seo a leanas sa Ghrúpa:

		Freastal
Ms Patricia Golden	Stiúrthóir Iarnród Éireann (Cathaoirleach go dtí an 31 Eanáir 2016, comhalta comhthofa go dtí an 31 Márta 2016)	1/1
Ms Tracey McGee	Stiúrthóir Iarnród Éireann (Cathaoirleach ón 23 Feabhra 2016 go dtí Meán Fómhair 2016)	1/1
Mr Frank Allen	Stiúrthóir Iarnród Éireann (comhalta go dtí an 19 Feabhra 2016, athcheaptha mar Chathaoirleach i Lúnasa 2016)	2/2
Ms Carolyn Griffiths	Stiúrthóir Iarnród Éireann (comhalta ó mhí Dheireadh Fómhair 2016)	2/2
Mr Mal McGreevy	Stiúrthóir Iarnród Éireann (comhalta ó mhí Dheireadh Fómhair 2016)	2/2

An Grúpa Comhairleach Bonneagair

Cuireann an Grúpa seo comhairle ar bhord Iarnród Éireann agus ar an bhfoireann bainistíochta innealtóireachta

maidir le feidhmíocht, an straitéis bainistíochta sócmhainní, straitéisí oibríochtúla i dtaobh innealtóireachta, athruithe rialála a mheas, agus tionscadail chaipitil a mheas agus a athbhreithniú. Tá na daoine seo a leanas sa Ghrúpa:

Freastal		
Mr Bob Clarke	Comhairleoir Neamhspleách (Cathaoirleach)	10/10
Mr David Wilkinson	Comhairleoir Neamhspleách	10/10

Grúpa Comhairleach na dTraenacha

Bunaíodh Grúpa Comhairleach na dTraenacha chun comhairle a chur ar bhord agus lucht feidhmiúcháin Iarnród Éireann maidir le saincheistanna a bhaineann leis an nGnóthas Iarnróid, lena n-áirítear eispéireas na gcustaiméirí, straitéisí tráchtála, na seirbhísí atá á dtairiscint agus amchlár na seirbhísí, agus saincheistanna innealtóireachta a bhaineann leis an bhflít traenacha. Tá na daoine seo a leanas sa Ghrúpa:

Freastal		
Mr Cliff Perry	Comhairleoir Neamhspleách (Cathaoirleach go dtí deireadh mhí an Mheithimh)	8/9
Mr Mal McGreevy	Stiúrthóir Iarnród Éireann (Cathaoirleach ó mhí Lúnasa)	9/9

An Grúpa Stiúrtha um Fhorbairt na hEagraíochta

Bunaíodh an Grúpa Stiúrtha um Fhorbairt na hEagraíochta in 2016 chun treoir a thabhairt don bhord agus tuairisciú dó ar an dul chun cinn i dtaobh an tionscadail um Fhorbairt na hEagraíochta, lena bhféachtar le próifíl agus líon foirne a chur in oiriúint don riachtanas gnó atá ag athrú. Tá na daoine seo a leanas sa Ghrúpa:

Freastal		
Mr Flor O'Mahony	Stiúrthóir Iarnród Éireann (Cathaoirleach go dtí Meán Fómhair 2016)	4/4
Mr. Mal McGreevy	Stiúrthóir Iarnród Éireann (Cathaoirleach ó mhí Eanáir 2017)	-
Mr Stephen Watson	Comhairleoir Neamhspleách	3/4
Mr Tommy Wynne	Oibrí is Stiúrthóir	4/4

Ráiteas Comhlíontachta na Stiúrthóirí

Mar a cheanglaítear le hAlt 225 d'Acht na gCuideachtaí 2014, admhaíonn na stiúrthóirí go bhfuil na stiúrthóirí freagrach as a chinntiú go bhfuil an chuideachta ag cloí lena cuid oibleagáidí ábhartha; agus

Dearbhaíonn na stiúrthóirí gur chuir na stiúrthóirí i gcrích na trí nós imeachta seo a leanas d'fhonn déanamh de réir oibleagáidí na stiúrthóirí i rith na bliana airgeadais:

(a) ullmhaíodh 'ráiteas maidir le comhlíonadh' ina leagtar amach beartais na cuideachta, a mheasann na stiúrthóirí atá oiriúnach don chuideachta, maidir le comhlíonadh a cuid oibleagáidí cuí ag an gcuideachta;

(b) cuireadh i bhfeidhm socrúithe cuí nó struchtúir chúí, a mheasann na stiúrthóirí atá dírithe ar a chinntiú go gcomhlíonfar go hábhartha oibleagáidí cuí na cuideachta; agus

(c) rinneadh athbhreithniú le linn na bliana airgeadais ar aon socrúithe nó struchtúir atá curtha i bhfeidhm.

Rúnaí Cuideachta

Is fostaí lánaimseartha de chuid mháthairchuideachta na Cuideachta, Córas Iompair Éireann, é an Rúnaí Cuideachta. Tá an Rúnaí Cuideachta freagrach as comhairle a chur ar an mBord, tríd an gCathaoirleach, maidir le gach ceist rialachais. Tá fáil ag na stiúrthóirí uile ar chomhairle agus ar sheirbhísí ón Rúnaí Cuideachta. Foráiltear i mBunreacht na Cuideachta gur ábhar do na stiúrthóirí é ceapadh agus cur as oifig an Rúnaí Cuideachta.

Nochtadh faisnéise do na hiniúcháirí

I gcás gach duine a bhí ina stiúrthóir an tráth a ceadáíodh tuarascáil na stiúrthóirí agus na ráitis airgeadais: Sa mhéid is eol don stiúrthóir, níl aon fhaisnéis iniúchta ábhartha ann nach bhfuil iniúcháirí na cuideachta ar an eolas fúithi; agus tá gach beart déanta ag gach duine de na stiúrthóirí ar cheart a bheith déanta aige nó aici chun é nó í féin a chur ar an eolas faoi fhaisnéis iniúcháireachta ábhartha ar bith agus lena chinntiú go bhfuil iniúcháirí na cuideachta ar an eolas faoin bhfaisnéis sin.

Iniúcháirí

Tá sé curtha in iúl ag na hiniúcháirí reachtúla, Deloitte, Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúcháireachta Reachtúla, a ceapadh le linn na bliana airgeadais, go bhfuil siad sásta leanúint ar aghaidh in oifig de réir Alt 383(2) d'Acht na gCuideachtaí 2014.

Thar ceann an bhoird

An tUasal Phil Gaffney

Cathaoirleach

An tUasal Frank Allen

Stiúrthóir

29 Meitheamh 2017

Tuarascáil na nIniúcháirí Neamhspleácha do chomhaltaí Iarnród Éireann

Tá iniúchadh déanta againn ar ráitis airgeadais Iarnród Éireann don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2016, ina gcuimsítear an Cuntas Brabúis agus Caillteanais, an Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach, an Clár Comhardaithe, an Ráiteas um Athruithe ar an gCaipiteal Gnáthscaireanna, an Ráiteas ar Shreabhadh Airgid agus nótaí 1 go 29 a ghabhann leo. Is é an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha a cuireadh i bhfeidhm agus iad á réiteach ná Acht na gCuideachtaí 2014 agus na Cleachtais Chuntasaíochta arna n-eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais, agus arna bhfógairt ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn, lena n-áirítear FRS 102, An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann (an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha).

Tá an tuarascáil seo á cur faoi bhráid chomhaltaí na cuideachta, mar chomhlacht, agus faoina mbráid siúd amháin de réir Alt 391 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Cuireadh i gcrích ár n-obair iniúcháireachta ionas go bhféadfaimis a lua le comhaltaí na cuideachta na nithe sin a cheanglaítear orainn a lua leo i dtuarascáil iniúcháirí agus chun na críche sin amháin. Sa mhéid is mó a cheadaítear le dlí, ní ghlacaimid freagracht d'aon duine seachas an chuideachta agus comhaltaí na cuideachta mar chomhlacht as ár n-obair iniúcháireachta, as an tuarascáil seo, ná as na tuairimí ar ar thámgamar.

Freagrachtaí na stiúrtóirí agus na n-iniúcháirí faoi seach

Mar a dtugtar míniú níos iomláine air i dtuarascáil na Stiúrtóirí, is iad na stiúrtóirí atá freagrach as ullmhú na ráiteas airgeadais agus as a bheith deimhin gur léargas fíorcheart a thugtar iontu agus go gcomhlíonann siad Acht na gCuideachtaí 2014 i ngach aon slí eile. Is muidne atá freagrach as iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais de réir Acht na gCuideachtaí 2014, agus tuairim a thabhairt ina leith, de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht (an Ríocht Aontaithe agus Éire). Faoi na caighdeáin sin, ceanglaítear orainn na Caighdeáin Eiticíúla d'Iniúcháirí de chuid an Bhoird um Chleachtais Iniúcháireachta a chomhlíonadh.

Raon feidhme an iniúchta ar na ráitis airgeadais

Is éard atá i gceist le hiniúchadh ná fianaise a fháil faoi na méideanna agus an nochtadh atá sna ráitis airgeadais, fianaise ar leor í chun dearbhú réasúnach a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó aon mhíríteas ábhartha, cibé de bharr calaíoch nó de bharr earráide. Áirítear leis sin measúnú ar: cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh go n-oireann na beartais chuntasaíochta do chúinsí na cuideachta agus gur cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad agus gur nochtadh go himleor iad; a réasúnaí is a bhí na meastacháin shuntasacha chuntasaíochta a rinne na stiúrtóirí; agus cur i láthair

fíoriomlán na ráiteas airgeadais. Ina theannta sin, léimid an fhaisnéis airgeadais go léir agus an fhaisnéis neamhairgeadais go léir atá sa Tuarascáil Bhliantúil chun neamhréireachtaí ábhartha leis na ráitis airgeadais iniúchta a shainaithint agus chun faisnéis ar bith a shainaithint ar cosúil go bhfuil sí mícheart go hábhartha ar bhonn an eolais a fuair le linn dúinn a bheith i mbun an iniúchta seo, nó nach dtagann go hábhartha leis an eolas sin. Breithnímid na himpleachtaí dár dtuarascáil má fhaighimid amach faoi aon mhíríteas dhealraitheacha nó faoi aon neamhréireachtaí dealraitheacha ábhartha.

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Is é ár dtuairim é maidir leis na ráitis airgeadais:

- go dtugtar léargas fíorcheart iontu ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais na cuideachta amháin an 31 Nollaig 2016 agus ar an gcaillteanas don bhliain airgeadais dar chríoch ar an dáta sin; agus
- gur ullmhaíodh go cuí iad de réir an chreata tuairiscithe airgeadais ábhartha agus, go háirithe, de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí 2014.

Nithe nach mór dúinn tuairisc a thabhairt ina dtaobh faoi Acht na gCuideachtaí 2014

Fuair le linn an fhaisnéis agus na míniúcháin uile a mheasaimid a bheith riachtanach chun críocha ár n-iniúchta.

Is é ár dtuairim é go raibh taifid chuntasaíochta na cuideachta leordhóthanach ionas go bhféadfaí iniúchadh furasta cuí a dhéanamh ar na ráitis airgeadais.

Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntais.

Measaimid go bhfuil an fhaisnéis atá sonraithe i dtuarascáil na stiúrtóirí ag teacht leis na ráitis airgeadais.

Nithe nach mór dúinn tuairisc a thabhairt ina dtaobh ar bhonn eisceachta

Faoi Acht na gCuideachtaí 2014, ceanglaítear orainn tuairisc a thabhairt daoibh, más amhlaidh, dar linn, nach ndearnadh an nochtadh ar luach saothair agus idirbhearta na stiúrtóirí atá sonraithe sa dlí. Níl aon ní le tuairisciú againn ina leith sin.

Ciarán O'Brien

Ar son agus thar cheann Deloitte Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúcháireachta Reachtúla Baile Átha Cliath

30 Meitheamh 2017

Cuntas Brabúis agus Cailteanais

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2016

	Nótaí	2016 €'000	2015 €'000
Ioncam ó oibríochtaí		244,522	233,936
Fáltais ó chonarthaí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí		110,640	98,161
Cistiú eile ón Stát		112,586	112,944
Ioncam iomlán	3	467,748	445,041
Costais			
Costais phárolla agus costais ghaolmhara	5	(241,441)	(233,569)
Costais ábhar agus seirbhísí	6	(200,872)	(181,934)
Iomlán na gcostas oibriúcháin		(442,313)	(415,503)
TRÚCDA roimh chostais oibriúcháin eisceachtúla		25,435	29,538
Costais eisceachtúla	7	(1,130)	(2,111)
Dímheas agus amúchadh, glan ar amúchadh deontas caipitiúil	8	(24,958)	(32,587)
Brabús/(cailteanas) ar dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe		7	(5)
Easnamh roimh ús agus cháin		(646)	(5,165)
Ús iníoctha agus muirir dá shamhail	9	(2,213)	(2,518)
Easnamh don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin		(2,859)	(7,683)
Cáin ar ghnáthghníomhaíochtaí	10	-	-
Easnamh don bhliain airgeadais		(2,859)	(7,683)

Ráiteas um Ioncam Cuimsitheach

Don Bhliain Airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2016

	2016	2015
	€'000	€'000
Easnamh don bhliain airgeadais	(2,859)	(7,683)
Ioncam cuimsitheach eile	-	-
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	(2,859)	(7,683)

Buaicphointí

Ráiteas an Chathair

Athbhreithniú

Ráitis Airgeadais

Clár Comhardaithe

Amhail an 31 Nollaig 2016

	Nótaí	2016 €'000	2015 €'000
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní doláimhsithe	12	1,609	1,825
Sócmhainní inláimhsithe	13	1,913,329	2,049,933
Sócmhainní airgeadais	14	-	-
		1,914,938	2,051,758
Sócmhainní reatha			
Stoic	15	51,336	49,522
Féichiúnaithe	16	25,863	20,813
Airgead sa bhanc agus ar láimh		2,022	342
		79,221	70,677
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)	17	(268,006)	(281,845)
Glandliteanas reatha		(188,785)	(211,168)
Sócmhainní iomlána lúide dliteanais reatha		1,726,153	1,840,590
Ioncam iarchurtha	20	(1,613,758)	(1,726,272)
Soláthairtí in aghaidh dliteanas	19	(71,274)	(70,338)
		41,121	43,980
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite	21	194,270	194,270
Cuntas brabúis agus cailiteanais – easnamh		(153,149)	(150,290)
Caipiteal Gnáthscaireanna Iomlán		41,121	43,980

Thar ceann an bhoird

An tUasal P. Gaffney

Cathaoirleach

An tUasal F. Allen

Stiúrthóir

29 Meitheamh 2017

Ráiteas um Athruithe ar an gCaipiteal Gnáthscaireanna

An bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2016

	Scair- chaipiteal Glaite €'000	Cuntas Brabúis agus Cailteanais €'000	Caipiteal Gnáth- scaireanna Iomlán €'000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2015	194,270	(142,607)	51,663
Easnamh don bhliain airgeadais	-	(7,683)	(7,683)
Ioncam cuimsitheach eile don bhliain airgeadais	-	-	-
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	-	(7,683)	(7,683)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2015	194,270	(150,290)	43,980
Easnamh don bhliain airgeadais	-	(2,859)	(2,859)
Ioncam cuimsitheach eile don bhliain airgeadais	-	-	-
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	-	(2,859)	(2,859)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2016	194,270	(153,149)	41,121

Buaicphointí

Ráiteas an Chathaoirigh

Athbhreithniú

Ráitis Airgeadais

Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

An bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2016

	Nótaí	2016 €'000	2015 €'000
Airgead glan ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	22	21,327	30,816
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Ceannach sócmhainní seasta inláimhsithe		(84,076)	(110,417)
Diúscairt sócmhainní airgeadais		-	20
Ceannach sócmhainní seasta doláimhsithe		(206)	(78)
Fáltas ar dhiúscairt sócmhainní seasta inláimhsithe		7	26
Fáltas ó dheontais stáit agus deontais ón Aontas Eorpach		69,782	96,788
Airgead glan arna úsáid i ngníomhaíochtaí infheistíochta caipitil		(14,493)	(13,661)
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Ús íochtha		(2,213)	(2,518)
Íocaíochtaí léasa airgeadais		-	(2,344)
Maoiniú idirchuideachta		(2,769)	(12,309)
Airgead iomlán arna úsáid i ngníomhaíochtaí maoinithe		(4,982)	(17,171)
Glanmhéadú/(glanlaghdú) ar airgead agus coibhéisí airgid		1,852	(16)
Airgead agus coibhéisí airgid amhail an 1 Eanáir		170	187
Airgead agus coibhéisí airgid amhail an 31 Nollaig		2,022	171
Cuimsítear san airgead agus sna coibhéisí airgid:			
Airgead sa bhanc agus ar láimh		2,022	342
Rótharraingtí bainc		-	(171)
		2,022	171

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

1. Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht

(a) Ráiteas maidir le Comhlíonadh

Ullmhaíodh ráitis airgeadais Iarnród Éireann ar bhonn gnóthas leantach de réir FRS (Caighdeán Chuntasáochta arna n-eisiúint ag Comhairle Tuairiscithe Airgeadais na Ríochta Aontaithe agus arna bhfógairt ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn agus faoi Acht na gCuideachtaí 2014), lena n-áirítear comhlíonadh Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann, agus Acht na gCuideachtaí 2014.

(b) Gníomhaíochtaí agus úinéireacht

Is é Córas Iompair Éireann (CIÉ), ar fochuideachta de é Iarnród Éireann, údarás reachtúil náisiúnta na hÉireann a chuireann iompar poiblí ar tír ar fáil in Éirinn. Tá CIÉ ar lánúinéireacht ag Rialtas na hÉireann agus tuairiscíonn sé don Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt.

Is é Iarnród Éireann príomhsholáthraí na hÉireann i dtaobh iompar ar iarnród.

Athchláraíodh an Chuideachta mar Chuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe le feidhm ón 1 Feabhra 2016, faoi Acht na gCuideachtaí 2014.

Baineann ráitis airgeadais na Cuideachta le gníomhaíochtaí Iarnród Éireann agus leo sin amháin.

Achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasáochta

Leagtar amach ar na leathanaigh seo a leanas na beartais shuntasacha chuntasáochta agus na teicnící suntasacha meastacháin a glacadh agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú. Tá na beartais sin curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta go léir atá curtha i láthair, mura luaitear a mhalairt.

De réir mar a cheadaítear faoi Acht na gCuideachtaí 2014, tá leagan amach forordaithe an chuntais brabúis agus cailteanais oiriúnaithe ag na stiúrthóirí ar bhealach is cuí do chineál gnó na Cuideachta.

Is le Córas Iompair Éireann 100% de scairchaipiteal cothromais Iarnród Éireann ('IÉ').

Is é Córas Iompair Éireann an gnóthas is mó agus is lú a ullmhaíonn ráitis airgeadais ghrúpa, dá bhfuil Iarnród Éireann ina bhall. Féadfar cóipeanna de ráitis airgeadais ghrúpa Chóras Iompair Éireann a fháil ón Rúnaí Cuideachta ag Córas Iompair Éireann, Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath 8, agus ar shuíomh gréasáin na cuideachta ag IrishRail.ie.

(a) Bunús an ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn gnóthas leantach, faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil; féach Nóta 2 sna Ráitis Airgeadais i gcomhair tuilleadh sonraí.

Chun na ráitis airgeadais a ullmhú i gcomhréir le FRS 102, ní mór leas a bhaint as príomhthoimhdí áirithe a bhaineann leis an todhchaí, agus foinsí tábhachtacha eile neamhchinnteachta meastacháin ag an dáta tuairiscithe. Ceanglaítear freisin go ndéanfadh na stiúrthóirí breithiúnas agus beartais chuntasáochta na Cuideachta á gcur i bhfeidhm acu. Leagtar amach ag (u) thíos na réimsí ina bhfuil ardleibhéal breithiúnais nó castachta i gceist, nó na réimsí ina bhfuil baol nach beag go ndéanfadh toimhdí agus meastacháin coigeartú ábhartha ar shuim ghlanluacha na sócmhainní agus na ndliteanas sa chéad bhliain airgeadais eile.

Faoi FRS 102, ceadaítear díolúintí áirithe ó nochtadh d'eintiteas incháilithe. Níor bhain an Chuideachta leas as aon díolúine ó nochtadh atá ar fáil le haghaidh eintitis incháilithe.

(b) Ioncam

Cuimsíonn an t-ioncam oll-luach na seirbhísí arna soláthar. Déantar an t-ioncam a thomhas ar luach cóir na comaoine a fhaightear nó is infhála agus is ionann é agus an méid is infhála i leith seirbhísí a soláthraíodh.

Aithníonn Iarnród Éireann ioncam sa tréimhse ina gcuirtear an tseirbhís ar fáil.

Aithnítear ioncam eile ó Oibríochtaí Iarnróid tráth sholáthar na seirbhíse nuair a chuireann an custaiméir an t-aistear i gcrích. Tugtar anonn sna dliteanas na fáltas ó dhíol ticéad bliantúil agus táirgí eile le dáta sa todhchaí, agus aithnítear iad sa chuntas brabúis agus cailteanais thar thréimhse na seirbhíse ábhartha.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. *Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht (ar lean)*

Aithnítear an t-ioncam ó lastas sa tréimhse ina gcuirtear an tseirbhís ar fáil.

Aithnítear an t-ioncam ó Europort Ros Láir sa tréimhse ina gcuirtear an tseirbhís ar fáil.

Aithnítear ioncam ó fhógraíocht agus ó ghníomhaíochtaí éagsúla eile le linn thréimhse an chonartha ábhartha. Déantar ioncam ó fhógraíocht a thuilleadh ó chonarthaí dhá mhí agus conarthaí ráithiúla agus faightear an t-ioncam sin ar bhonn riaráisteach.

Aithnítear ioncam ó choimisiúin nuair a sholáthraítear an tseirbhís don chustaiméir.

Aithnítear ioncam eile tríú páirtí tráth a thuillte, nó ag an bpointe seirbhíse, sa mhéid is gur aithníodh costais iomchuí atá in-aisghabhála i gcoinne an ioncaim sin sa tréimhse.

(c) *Costais ábhar agus seirbhísí*

Cuimsítear le costais Ábhar agus Seirbhísí na costais go léir a bhaineann le hoibríochtaí Iarnród Éireann ó lá go lá, seachas costais dímhéasa agus amúchta agus phárolla a ndéantar iad a nochtadh ar leithligh sa chuntas brabúis agus caillteanais, agus a nochtadh ar leithligh sna nótaí a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(d) *Costais eisceachtúla*

I gcuntas brabúis agus caillteanais Iarnród Éireann, aithnítear torthaí oibriúcháin ar leithligh roimh mhíreanna sonracha. Is iad na míreanna sonracha iad siúd a mheasann na stiúrthóirí nach mór iad a nochtadh ar leithligh mar gheall ar a méid, a gcineál nó a minicíocht. Creideann an Chuideachta go n-éascaíonn an cur i láthair sin d'anailís bhreise toisc go ndírítear air ar chostais eisceachtúla dá bharr. Áirítear le costais den sórt sin costais shuntasacha a bhaineann le hathstruchtúrú gnó.

Maidir leis an gcinneadh i dtaobh céard is brí le 'suntasach', baintear leas as breithiúnas cáilíochtúil agus breithiúnas cainníochtúil na stiúrthóirí agus measúnú á dhéanamh ar na costais áirithe arb amhlaidh ina leith, de bhua a méid agus a gcineáil, go nochtar sa chuntas brabúis agus caillteanais agus sna nótaí gaolmhara iad i gcáil costais eisceachtúla.

(e) *Airgeadra eachtrach*

(i) *Airgeadra feidhmiúil agus airgeadra tuairiscithe*

Is é an euro airgeadra feidhmiúil agus airgeadra tuairiscithe na Cuideachta, arna ainmniú ag an tsiombail '€', agus, mura luaitear a mhalairt, tá na ráitis airgeadais curtha i láthair ina mílte (€'000).

(ii) *Idirbhearta agus iarmhéideanna*

Déantar idirbhearta atá ainmnithe san airgeadra eachtrach a aistriú chuig an airgeadra feidhmiúil ar bhonn na rátaí malairte ar an láthair ar dháta na n-idirbheart.

Ag deireadh gach bliana airgeadais, déantar míreanna airgeadaíochta in airgeadra eachtrach a aistriú ina euro ar an ráta reatha. Déantar míreanna neamhairgeadaíochta arna dtomhas ar a gcostas stairiúil a aistriú ar bhonn an ráta malairte ar dháta an idirbhirt agus déantar míreanna neamhairgeadaíochta arna dtomhas ar a luach cóir a thomhas ar bhonn an ráta malairte nuair a cinneadh an luach cóir.

Is sa chuntas brabúis agus caillteanais a aithnítear gnóthachain agus caillteanais airgeadra eachtraigh a eascraíonn as socraíocht idirbheart agus ón aistriú ag rátaí malairte ag deireadh na bliana airgeadais ar shócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta arna n-ainmniú in airgeadraí eachtracha.

Cuirtear i láthair gnóthachain agus caillteanais airgeadra eachtraigh a bhaineann le hiasachtaí agus airgead agus coibhéisí airgid sa chuntas brabúis agus caillteanais faoi 'ús infhála agus ioncam dá shamhail' nó 'ús iníoctha agus muirir dá shamhail' mar is cuí. Cuirtear i láthair gach gnóthachan agus caillteanas airgeadra eachtraigh eile sa chuntas brabúis agus caillteanais faoi chostais ábhair agus seirbhíse.

(f) *Deontais ón Aontas Eorpach agus deontais stáit*

Aithníonn Iarnród Éireann deontais rialtais ag teacht leis an tsamhail fabhráithe faoi FRS 102.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht (ar lean)

(i) Deontais i gcomhair caiteachas caipitiúil

Déantar deontais i gcomhair caiteachas caipitiúil eile a chur chun sochair an ioncain iarchurtha de réir mar a bhíonn siad infhála. Déantar iad a amúchadh chuig an gcuntas brabúis agus cailteanais agus aithnítear iad san ioncam thar shaol eacnamaíoch úsáideach na sócmhainní gaolmhara.

(ii) Deontais ioncain

Aithnítear deontais ioncain mar ioncam sa chuntas brabúis agus cailteanais sa tréimhse ina dtabhaítear na costais bhainteacha a bhfuil an deontas beartaithe lena gcúiteamh.

(iii) Deontas faoin gConradh Ilbhliantúil Bainisteora Bonneagair

Aithnítear deontais um Bainisteoir Bonneagair faoi Chonarthaí Ilbhliantúla mar ioncam iarchurtha nó láithreach mar ioncam sa chuntas brabúis agus cailteanais, trí thagairt don bhonnghníomhaíocht a bhfuil an deontas ceaptha lena cúiteamh. Na deontais chaipitil faoin gConradh Ilbhliantúil a chuirtear chun sochair an ioncain iarchurtha sa chlár comhardaithe, déantar iad a amúchadh thar shaol eacnamaíoch tuartha na sócmhainní gaolmhara.

(g) Sochair na bhfostaithe

Cuireann an Chuideachta roinnt sochar ar fáil d'fhostaithe ag brath ar a ngrád, a sinsearach agus ar oibleagáidí reachtúla. I measc na sochar tá íoc tuarastail nó pá agus íoc préimheanna le haghaidh obair bhreise arna déanamh. Lena chois sin déantar ranníocaíochtaí fostóra maidir le pinsean, i gcás baill foirne incháilithe, isteach sna scéimeanna pinsean faoi seach.

Sochair iarfhostaíochta

Feidhmíonn Grúpa CIÉ dhá phlean sochar sainithe (Scéim Pinsean CIÉ don Fhoireann ar Phá Rialta agus plean sochar sainithe Scéim 2000 (Leasú) Scéim Aoisliúntais CIÉ 1951) d'fhostaithe ghrúpa CIÉ.

Sainítear i bplean sochair sainithe an sochar pinsin a gheobhaidh an fostaí ar dhul ar scor dó nó di, ag brath de ghnáth ar roinnt tosca lena n-áirítear aois, fad seirbhíse agus luach saothair. Is ionann plean sochair sainithe agus sochar iarfhostaíochta seachas ranníocaíochtaí sainithe.

Tá cuntas tugtha ar na scéimeanna sin i ráitis airgeadais Ghrúpa CIÉ. Tomhaistear sócmhainní na scéimeanna pinsean le sochar sainithe ar a luach cóir. Tomhaistear dlíteanais na scéime pinsin sochar sainithe ar bhonn achtúireach faoi mhodh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa. Léirítear barrachas dhlíteanas na scéimeanna ar shócmhainní na scéimeanna mar dhlíteanas ar chlár comhardaithe CIÉ.

Glacann na fochuideachtaí go léir, mar aon le CIÉ féin, páirt i Scéim Pinsean CIÉ don Fhoireann ar Phá Rialta agus plean sochair sainithe Scéim 2000 (Leasú) Scéim Aoisliúntais CIÉ 1951. Ní shonraítear i rialacha na scéime conas ba chóir aon bharrachas nó easnamh a leithdháileadh i measc fostóirí rannpháirteacha agus níl aon chomhaontú conarthach ná beartas luaite i dtaobh glanchostas sochar sainithe a leithdháileadh ar na grúpeintitis aonair. Dá réir sin, aithnítear glanchostas sochar sainithe na scéimeanna ina n-íomláine i ráitis airgeadais ar leithligh CIÉ toisc gurb amhlaidh, in éagmais socrú foirmiúil conartha a bheith i bhfeidhm, go gcreideann na stiúrthóirí gurb é an t-eintiteas sin atá freagrach as na scéimeanna faoin dlí. Aithníonn na heintitis rannpháirteacha eile, lena n-áirítear Iarnród Éireann, costas arb ionann é agus a ranníocaíocht i leith na tréimhse. Tá sonraí breise i dtaobh na scéimeanna sin leagtha amach i nóta 24.

(h) Ús

(i) Ús infhála

Cuirtear an t-ús a thuilltear chun sochair don chuntas brabúis agus cailteanais sa tréimhse inar tuilleadh é.

(ii) Ús inióchta

Cuirtear costais a bhaineann le hiasachtaí de mhuirear ar an gcuntas brabúis agus cailteanais sa tréimhse inar tabhaíodh iad.

(i) Páirtithe gaolmhara

Fochuideachta de chuid Ghrúpa CIÉ is ea Iarnród Éireann. Nochtann Iarnród Éireann idirbhearta le páirtithe gaolmhara nach bhfuil ar lánúinéireacht ag an ngrúpa. Tá díolúine ag an gCuideachta i leith nochtadh idirbheart le baill den ghrúpa céanna atá ar lánúinéireacht.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. *Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht (ar lean)*

(j) *Cánachas*

Cuimsíonn costas na cánach ioncaim don bhliain cáin reatha agus cáin iarchurtha arna n-aithint sa bhliain airgeadais. Cuirtear costas cánach ioncaim i láthair sa chomhpháirt chéanna den ioncam cuimsitheach iomlán (cuntas brabúis agus caillteanais nó ioncam cuimsitheach eile) nó den chothromas leis an idirbheart nó an teagmhas eile as a dtig an costas cánach ioncaim.

Ní dhéantar lascaíniú ar shócmhainní agus dliteanais cánachais reatha ná cánachais iarchurtha.

(i) *Cáin reatha*

Is ionann an cháin reatha agus an méid cánach ioncaim is iníoctha ar an mbrabús inchánach don bhliain airgeadais nó do bhlianta airgeadais roimhe sin. Déantar an cháin reatha a thomhas de réir mhéid na cánach reatha a mheastar a bheidh le hóc de réir rátaí cánach agus dlíthe cánach atá achtaithe nó achtaithe go substaintiúil faoi dheireadh na bliana airgeadais.

(ii) *Cáin iarchurtha*

Aithnítear cáin iarchurtha maidir leis na difríochtaí uainiúcháin, arb iad na difríochtaí idir brabús inchánach agus ioncam cuimsitheach iomlán mar atá luaite sna ráitis airgeadais. Eascraíonn na difríochtaí uainiúcháin ó chuimsiú ioncaim agus caiteachas sna measúnachtaí cánach i mblianta airgeadais seachas na cinn ina n-aithnítear iad sna ráitis airgeadais.

Aithnítear cáin iarchurtha ar na difríochtaí uainiúcháin ag deireadh gach bliana airgeadais faoi réir eisceachtaí áirithe. Ní aithnítear caillteanais chánach neamhfhaoisimh agus sócmhainní cánach iarchurtha eile ach amháin nuair is dócha go ndéanfar iad a aisghabháil i gcoinne aisiompú dliteanas cánach iarchurtha nó brabús eile inchánach sa todhchaí.

(k) **TRÚCDA**

Is ionann TRÚCDA agus tuilleamh cuideachta roimh choigeartú d'ús agus cánacha, dímheas ar shócmhainní seasta agus amúchadh na ndéontas caipitil arna bhfáil.

(l) *Sócmhainní seasta inláimhsithe*

Tugtar bogearraí ríomhaire anonn ar an gcostas lúide amúchadh carntha agus caillteanais lagaithe charntha. Déantar na bogearraí a amúchadh thar a saol úsáideach tuartha, idir trí bliana agus cúig bliana, ar mhodh an mhéid chothroim. Ní mheastar go bhfuil luach iarmharach ag bogearraí. Sa chás ina dtugtar le fios de bharr toscá amháil dul chun cinn na teicneolaíochta nó athruithe ar phraghsanna margaidh go bhfuil athrú tagtha ar shaol úsáideach na mbogearraí, déantar an saol úsáideach a leasú ar bhonn ionchasach chun na cúinsí nua a chur san áireamh. Déantar athbhreithniú i ndáil le lagú ar shócmhainní seasta doláimhsithe má tá aon rud ann a thabharfadh le fios go bhféadfadh an tsócmhainn sheasta dholáimhsithe a bheith lagaithe.

(m) *Sócmhainní seasta inláimhsithe agus dímheas*

Déantar sócmhainní seasta inláimhsithe a thabhairt anonn ar a gcostas, lúide dímheas carntha agus caillteanais lagaithe charntha. Áirítear sa chostas an praghas ceannaigh bunaidh, costais arna dtabhú ar bhonn díreach i dtaobh an tsócmhainn a thabhairt chuig an láthair agus a chur sa riocht is gá don úsáid atá ceaptha di, agus costais infheidhme i dtaobh baint ó chéile, tabhairt chun bealaigh agus athchóirithe.

(i) *Línte iarnróid agus oibreacha iarnróid*

Gréasán córas atá i gceist leis na línte iarnróid agus na hoibreacha iarnróid.

Meastar gurb ionann caiteachas ar an ngréasán, a mhéadaíonn a acmhainn nó a fheabhsaíonn a chumas oibriúcháin, agus méid breise a chuirtear leis na sócmhainní seasta inláimhsithe, agus déantar é a chaipitliú agus a dhímheas thar a shaol eacnamaíoch úsáideach tuartha.

Costais fostaithe chaipitlithe agus costais eile atá inchurtha go díreach i leith na sócmhainne, áirítear iad sna sócmhainní seasta inláimhsithe.

An caiteachas ar an ngréasán reatha, lena bhféachtar chuige go bhfuil an acmhainn oibriúcháin ag teacht leis na caighdeáin shonraithe seirbhíse, áirítear mar chothabháil é agus cuirtear é de mhuirear ar an gcuntas brabúis agus caillteanais. Caitear le haon deontas bainteach ar an gcaoi chéanna agus cuirtear i láthair é sa chuntas brabúis agus caillteanais.

(ii) *Rothstoc iarnróid*

Déantar na hinnill traenach, seachas iad sin atá lán-dímheasta nó a fhaightear gan aon chostas, na carranna iarnróid, an stoc cóistí agus na vaigíní a dhímheas ar bhonn a gcostais stairiúil agus é leithdháilte thar a saol eacnamaíoch úsáideach tuartha ar mhodh an mhéid chothroim.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht (ar lean)

(iii) Feithiclí lastais bóthair

Déantar na sócmhainní seo a dhímheas ar bhonn an chostais stairiúil thar a saol eacnamaíoch úsáideach tuartha ar mhodh an mhéid chothroim.

(iv) Dugaí, calafoirt agus céanna; trealamh agus innealra

Déantar na sócmhainní seo a dhímheas ar bhonn an chostais stairiúil thar a saol eacnamaíoch úsáideach tuartha ar mhodh an mhéid chothroim.

(v) Talamh agus foirgnimh

Ní dhéantar talamh a dhímheas. Déantar foirgnimh a dhímheas ar bhonn an chostais stairiúil thar a saol eacnamaíoch úsáideach tuartha ar mhodh an mhéid chothroim.

(vi) Dímheas agus luachanna iarmharacha

Déantar dímheas ar shócmhainní, ach amháin talamh, a ríomh de réir na modhanna dímheasa agus an tsaol úsáidigh thuartha, mar seo a leanas:

Línte agus oibreacha iarnróid	modh an mhéid chothroim	10 – 40 bliain
Droichid	modh an mhéid chothroim	120 bliain
Rothstoc iarnróid	modh an mhéid chothroim	4 – 20 bliain
Feithiclí lastais bóthair	modh an mhéid chothroim	1 – 10 mbliana
Foirgnimh ruilse	modh an mhéid chothroim	50 bliain
Gléasra agus innealra	modh an mhéid chothroim	3 – 30 bliain
Comharthaíocht	modh an mhéid chothroim	10 mbliana
Dugaí, cuanta agus céanna	modh an mhéid chothroim	50 bliain
Trealamh lónadóireachta	modh an mhéid chothroim	5 – 10 mbliain

Ceapadh raon na mblianta chun saol eacnamaíochta éagsúil na gcomhphárteanna éagsúla in aicme sócmhainní a chur in iúl. Déantar athbhreithniú ar luachanna iarmharacha na sócmhainní agus a saol úsáideach, agus déantar iad a choigeartú, más iomchuí, gach bliain airgeadais. Cuirtear éifeacht aon athraithe ar luachanna iarmharacha nó ar shaol úsáideach san áireamh sna cuntais ar bhonn ionchasach.

(vii) Breiseanna agus comhphárteanna móra iardain

Ní dhéantar costais iardain a áireamh i suim ghlanluacha na sócmhainne ná a aithint mar shócmhainn ar leithligh, de réir mar is iomchuí, ach amháin nuair is dócha go mbeidh sochair gheilleagracha a bhaineann leis an mír i ndán don Chuideachta agus gur féidir an costas a thomhas ar bhonn iontaofa.

Aithnítear suim ghlanluacha aon chomhphárte ionaid. Caitear le comhphárteanna móra mar shócmhainní ar leithligh sa chás ina mbaineann patrúin dhifriúla tomhaltais leo i dtaobh sochair gheilleagracha agus déantar dímheas orthu go leithleach thar a saol úsáideach.

Cuirtear deisiúcháin agus obair chothabhála de mhúirear ar an gcuntas brabúis agus cailteanas de réir mar a thabhaítear iad.

(viii) Dí-aithint

Déantar sócmhainní seasta inláimhsithe a dhí-aithint ar a ndíúscairt nó nuair nach bhfuiltear ag súil le haon sochar geilleagrach sa todhchaí. Ar dhiúscairt, déantar an difríocht idir na glanfháltais díúscairthe agus an tsuim ghlanluacha a aithint mar bhrabús nó mar chaillteanas.

(n) Sócmhainní oidhreachta

Tá roinnt sócmhainní oidhreachta ag Iarnród Éireann: feithiclí a bhíodh sa fhlít den chuid is mó, agus plátaí, suaiteantais agus déantáin éagsúla. Ní dhéantar na sócmhainní a chothabháil díreach as ucht an mhéid a chuireann siad le heolas agus cultúr agus tá go leor iarshócmhainní oibriúcháin i gceist leo.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. *Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht (ar lean)*

Mar gheall ar chineál na sócmhainní atá ar seilbh agus an easpa margadhluachanna inchomparáide, bheadh an costas a bhainfeadh le luacháil na sócmhainní oidhreachta atá ag Iarnród Éireann chomh mór nach mbeadh sé i gcomhréir leis na sochair a sholáthrófaí d'úsáideoirí na ráiteas airgeadais.

(o) *Stoc*

Cuimsítear sna stoic ábhair chothabhála, páirteanna spártha, breosla agus míreanna eile éagsúla stoic. Déantar an stoc breosla a luacháil ar a mheánchostas ualaithe nó a ghlanluach inréadaithe, cibé acu is ísle. Déantar an stoc neamhbhreosla a luacháil ar a chostas nó a ghlanluach inréadaithe, cibé acu is ísle. Cuimsítear sa chostas an praghas ceannaigh, lena n-áirítear cánacha agus dleachtanna agus iompar agus láimhseáil atá inchurtha go díreach i leith an stoc a thabhairt chuig a láthair reatha agus a chur ina riocht reatha.

Ag deireadh gach bliana airgeadais, déantar na stoic a mheas i leith lagaithe agus déantar soláthar i leith stoc a mheastar a bheith lagaithe.

Déantar stoc Innealtóireachta Sibhialta (CCE) agus Comharthaíochta (SET) a aicmiú ina stoc gluaiseachta agus stoc neamhghluaiseachta. Cuirtear soláthar i bhfeidhm ar an stoc neamhghluaiseachta, bunaithe ar an bhfad ama ó bogadh an stoc le déanaí. Cuirtear soláthar sa bhreis i bhfeidhm ar an gcuid bhreise den 'stoc gluaiseachta' ag brath ar an leibhéal stoic ar lámh a bhfuil níos mó ná 2 bhliain úsáide bainte as.

Déantar stoc Innealtóireachta Meicniúla (CME) a aicmiú mar stoc straitéiseach, stoc cláir agus stoc inchaite. Déantar soláthar i leith gach aicme ag brath ar aois an stoic.

I gcás trealamh fuireachais nó mórfháirteanna spártha speisialaithe atá ar seilbh chun críocha athsholáthair agus a cheaptar a mbainfear úsáid astu le linn níos mó ná tréimhse amháin, coinnítear ar seilbh iad i gcáil sócmhainní seasta inlámhsithe de réir FRS 102.

(p) *Airgead agus coibhéisí airgid*

Áirítear le hairgead agus coibhéisí airgid airgead ar láimh, taiscí faoi ghlaoch le bainc, agus infheistíochtaí an-leachtach gearrthréimhseacha eile ag a bhfuil aibíocht bhunaidh trí mhí nó níos lú. Taispeántar rótharraingtí bainc leis na hiasachtaí sa dliteanas reatha. Déantar airgead agus coibhéisí airgid a thomhas ar dtús ar an bpraghas idirbheart agus tomhaistear ina dhiaidh sin iad ar a gcostas amúchta.

Ní airgead ná coibhéisí airgid iad taiscí bainc a bhfuil aibíocht bhunaidh níos mó ná trí mhí acu agus cuirtear i láthair iad mar infheistíochtaí sócmhainní reatha.

(q) *Ionstraimí airgeadais*

(i) *Sócmhainní airgeadais*

Roghnaigh an Chuideachta forálacha Alt 11 agus Alt 12 de FRS 102 a ghlacadh maidir le cuntas a thabhairt i leith gach ceann dá cuid ionstraimí airgeadais.

Tá roinnt sócmhainní airgeadais bunúsacha ag an gCuideachta lena n-áirítear féichiúnaithe trádála agus féichiúnaithe eile, méideanna atá dlite ó ghrúpchuideachtaí agus airgead agus coibhéisí airgid, atá taifeadta leis na sócmhainní reatha mar chinn atá dlite laistigh de bhliain amháin.

Aithnítear sócmhainní airgeadais bunúsacha den chéad uair ar an bpraghas idirbhirt (lena n-áirítear costais an idirbhirt), mura rud é gur idirbheart maoinithe is ea an socrú. Más rud é gur idirbheart maoinithe is ea an socrú, déantar an tsócmhainn airgeadais a thig as sin a thomhas ar dtús ar luach láithreach na bhfáltas sa todhcháil arna lascaíniú ar ráta úis an mhargaidh i leith ionstraimí fiachais den chineál céanna.

Déantar féichiúnaithe trádála agus féichiúnaithe eile, airgead agus coibhéisí airgid, agus sócmhainní airgeadais ó shocruithe ar idirbhearta maoinithe iad a thomhas ina dhiaidh sin ar chostas amúchta faoi mhodh an ghlanráta úis.

Ag deireadh gach bliana airgeadais, déantar sócmhainní airgeadais arna dtomhas ar a gcostas amúchta a mheasúnú i leith fianaise oibiachtúil ar lagú. Má tá fianaise oibiachtúil ann go bhfuil lagú ar shócmhainn airgeadais arna dtomhas ar chostas amúchta, aithnítear cailteanas lagaithe sa bhrabús nó sa chailteanas. Is ionann an cailteanas lagaithe agus an difríocht idir suim ghlanluacha na sócmhainne airgeadais agus luach láithreach shreafaí airgid measta na sócmhainne airgeadais arna lascaíniú ag glanráta úis bunaidh na sócmhainne.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. *Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht (ar lean)*

Más rud é, i mbliain airgeadais ina dhiaidh sin, go laghdaíonn méid an cailteanas lagaithe agus gur féidir an laghdú a cheangal go hoibiachtúil le teagmhas a tharla tar éis gur aithníodh an lagú, déantar an cailteanas lagaithe a aithníodh roimhe sin a aisiompú. Déantar an t-aisiompú sa chaoi is nach sáróidh an tsuim ghlanluacha láithreach luach na suime glanluacha dá mba rud é nár aithníodh an cailteanas lagaithe roimhe sin. Aithnítear aisiompú an lagaithe sa bhrabús nó sa cailteanas.

Déantar sócmhainní airgeadais a dhí-aithint (a) nuair a théann na cearta conartha i leith na sreafaí airgid ón tsócmhainn airgeadais in éag nó nuair a shocraítear iad, nó (b) nuair a aistrítear chuig páirtí eile beagnach gach ceann de na rioscaí agus na sochair a bhaineann le húinéireacht na sócmhainne airgeadais, nó (c) ar aistriú rialú na sócmhainne airgeadais chuig páirtí eile ag a bhfuil an cumas praiticiúil chun an tsócmhainn airgeadais a dhíol go haontaobhach le tríú páirtí neamhghaolmhar gan srianta breise a fhorchur.

(ii) *Dlíteanas airgeadais*

Ar an gcaoi chéanna, tá roinnt dlíteanas airgeadais bunúsach ar an gCuideachta, lena n-áirítear creidiúnaithe trádála agus creidiúnaithe eile, iasachtaí bainc agus rótharraingtí, agus iasachtaí ó chuideachtaí sa ghrúpa céanna, a aithnítear den chéad uair ar phraghas an idirbheart, mura rud é gur idirbheart airgeadais é an socrú, agus sa chás sin déantar an dlíteanas airgeadais a thomhas ar luach láithreach na n-íocaíochtaí sa todhchaí arna lascaíniú ar an ráta margaidh úis i leith ionstraim fiachais den chineál céanna.

Déantar creidiúnaithe trádála agus creidiúnaithe eile, iasachtaí ó ghrúpchuideachtaí eile, agus dlíteanas airgeadais ó shocrúithe ar idirbhearta maoinithe iad a thabhairt anonn ina dhiaidh sin ar chostas amúchta faoi mhodh an ghlanráta úis.

Is ionann creidiúnaithe trádála agus oibleagáidí i leith íoc as earraí nó seirbhísí atá faighte i ngnáthchúrsa an ghnó ó sholáthraithe. Déantar creidiúnaithe trádála a aicmiú mar chinn atá dlite laistigh de bhliain amháin má bhíonn íocaíocht dlite laistigh de bhliain amháin nó níos lú. I gcás ar bith eile, cuirtear i láthair iad mar mhéideanna atá dlite tar éis níos mó ná bliain amháin. Aithnítear creidiúnaithe trádála ar dtús ar phraghas an idirbheart agus tomhaistear ina dhiaidh sin iad ar a gcostas amúchta faoi mhodh an ghlanráta úis.

Déantar dlíteanas airgeadais a dhí-aithint nuair a dhéantar an dlíteanas a mhúchadh, is é sin nuair a dhéantar an oibleagáid chonartha a chomhlíonadh nó a chur ar ceal nó ar dhul in éag di.

(r) *Soláthairtí agus teagmhais*

(i) *Soláthairtí*

Is ionann soláthairtí agus dlíteanas atá neamhchinnte ó thaobh ama nó méid. Aithnítear soláthairtí nuair a bhíonn oibleagáid dlí nó oibleagáid inchiallaithe reatha ar an gCuideachta mar gheall ar theagmhais a tharla roimhe seo; nuair is dócha go mbeidh aistriú sochair gheilleagraigh de dhíth chun an oibleagáid a ghlanadh; agus nuair is féidir meastachán iontaofa a dhéanamh ar mhéid na hoibleagáide.

Déantar soláthairtí a thomhas mar luach reatha an mheastacháin is fearr ar an méid is gá chun an oibleagáid a ghlanadh ar ráta réamhchánach a léiríonn measúnuithe reatha an mhargaidh ar amluach airgid agus na rioscaí a bhaineann go sonrath leis an dlíteanas. Déantar athbhreithniú ar soláthairtí ag deireadh gach bliana airgeadais agus déantar iad a choigeartú chun an meastachán reatha is fearr a thabhairt ar an méid is gá chun an oibleagáid a ghlanadh. Aithnítear leachtú na lascaine mar chostas airgeadais sa chuntas brabús agus cailteanas, arna chur i láthair faoi 'ús iníoctha agus muirir dá shamhail' sa bhliain airgeadais ina dtagann sé i gceist.

Sa chás ina bhfuil roinnt oibleagáidí dá samhail ann, cinntear an dóchúlacht go mbeidh eis-sreabhadh ag teastáil chun iad a ghlanadh trí bhreathnú ar aicme na n-oibleagáidí ina hiomláine.

Aithnítear soláthairtí i ndáil le hathstruchtúrú nuair a bhíonn oibleagáid dlí nó oibleagáid inchiallaithe ar an gCuideachta ag deireadh na bliana airgeadais i dtaobh an t-athstruchtúrú a chur i gcrích. Tá oibleagáid inchiallaithe ar an gCuideachta athstruchtúrú a dhéanamh nuair is ann do phlean mionsonraithe foirmiúil don athstruchtúrú sin agus nuair a chruthaigh an Chuideachta ionchas bailí i measc na ndaoine dá ndéanann sé difear, trí thosú ar an bplean a chur chun feidhme nó trí phríomhghnéithe an phlean a fhógairt dóibh siúd dá ndéanann sé difear.

Déantar soláthar do chostas measta na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil íoctha ag dáta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe (IBNR) don Chuideachta fós.

Cuimsítear sna soláthairtí eile soláthairtí a bhaineann le hoibriú na seirbhísí iarnróid, soláthairtí a bhaineann le pá, éilimh dlí agus soláthairtí a bhaineann le pinsin.

Ní dhéantar soláthar in aghaidh cailteanas oibriúcháin sa todhchaí.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. *Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht (ar lean)*

(ii) Dlíteanais agus Sócmhainní Teagmhasacha

I gcás dlíteanais theagmhasacha, a eascraíonn de thoradh nithe a tharla roimhe seo, ní aithnítear mar dhlíteanas iad toisc nach dócha go mbeidh ar an gCuideachta sochair gheilleagracha a aistriú chun an oibleagáid a ghlanadh nó toisc nach féidir an méid a thomhas go hiontaofa ag deireadh na bliana airgeadais. Ní aithnítear oibleagáidí féideartha neamhchinnte mar dhlíteanais ach is dlíteanais theagmhasacha iad. Nochtar dlíteanais theagmhasacha sna ráitis airgeadais ach amháin mura dócha in aon chor go dtarlóidh eis-sreabhadh acmhainní.

Ní aithnítear sócmhainní teagmhasacha. Nochtar sócmhainní teagmhasacha sna ráitis airgeadais nuair is dócha go dtarlóidh insreabhadh sochar geilleagrach.

(s) Sócmhainní léasaithe

(i) Léasanna airgeadais

Faoi léasanna airgeadais, aistrítear rioscaí agus luach saothair uile na húinéireachta go substaintiúil chuig an léasóir. I dtosach an téarma léasa airgeadais, aithníonn an Chuideachta a ceart úsáide agus an oibleagáid atá uirthi faoi léas airgeadais mar shócmhainn agus dlíteanas ag méid is ionann agus luach cóir na sócmhainne ar léas, nó más rud é gur luach níos ísle atá i gceist, ar luach láithreach na n-íocaíochtaí léasa íosta arna ríomh ar an ráta úis atá intuigthe sa léas. Tá caiteachas caipitiúil na sócmhainní sin san áireamh le sócmhainní inláimhsithe agus déantar iad sin a dhímheas thar théarma an léasa nó thar shaol úsáideach tuartha na sócmhainne, cibé acu is giorra. Tá sciar caipitiúil na n-oibleagáidí léasa atá amuigh curtha san áireamh leis na creidiúnaithe. Gearrtar muirir airgeadais ar an gcuntas brabúis agus caillteanais thar phríomhthréimhse an léasa.

(ii) Léasanna oibriúcháin

Faoi léasanna oibriúcháin, ní aistrítear riosca agus luach saothair uile na húinéireachta go substaintiúil chuig an léasóir. Aithnítear íocaíochtaí faoi léasanna oibriúcháin sa chuntas brabúis agus caillteanais ar bhonn an mhéid chothroim thar thréimhse an léasa. Gearrtar íocaíochtaí cíosa faoi léasanna oibriúcháin ar an gcuntas brabúis agus caillteanais de réir mar a thabhaítear iad.

(t) Caipiteal Gnáthscaireanna

Tá gnáthscaireanna na Cuideachta ar lánúinéireacht ag CIÉ. Déantar an gnáth-scairchaipiteal glaoite agus cúlchistí ioncaim a aicmiú mar chaipiteal gnáthscaireanna agus atá siad leagtha amach sna nótaí a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(u) Meastacháin agus toimhdí ríthábhachtacha cuntasaíochta

Déantar athmheasúnú leanúnach ar mheastacháin agus breithiúnais arna ndéanamh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú agus tá siad bunaithe ar thaithí stairiúil agus ar thosca eile, lena n-áirítear meastacháin maidir le teagmhais amach anseo a mheastar a bheith réasúnach sna himthosca.

Déanann na stiúthóirí meastacháin agus toimhdí faoin todhchaí agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú acu. De réir sainmhínithe, is annamh a bheidh na meastacháin chuntasaíochta sin díreach mar an gcéanna leis na torthaí iarbhí a bhaineann leo. Tugtar aghaidh anseo thíos ar na réimsí ina bhfuil ardleibhéal breithiúnais nó castachta i gceist agus ar na meastacháin agus na toimhdí lena mbaineann baol nach beag go mbeidís ina gcúis le coigeartú ábhartha ar shuimeanna glanluacha sócmhainní agus dlíteanas sa chéad bhliain airgeadais eile.

(i) Saol úsáideach tuartha na sócmhainní inláimhsithe agus doláimhsithe

Tagann athrú ar an muirear amúchta bliantúil i gcás sócmhainní seasta doláimhsithe agus ar an muirear dímheasa i gcás sócmhainní seasta inláimhsithe ag brath ar athruithe ar shaol úsáideach tuartha agus luachanna iarmharacha na sócmhainní. Déantar an saol úsáideach tuartha agus na luachanna iarmharacha a athmheasúnú gach bliain. Déantar iad a leasú de réir mar is gá chun meastacháin reatha a léiriú, bunaithe ar dhul chun cinn na teicneolaíochta, infheistíochtaí sa todhchaí, úsáid eacnamaíoch agus an riocht ina bhfuil na sócmhainní. Léirítear thuas an saol úsáideach tuartha i gcás gach aicme sócmhainní seasta inláimhsithe agus doláimhsithe. Tá suim ghlanluacha na sócmhainní seasta inláimhsithe agus doláimhsithe i leith gach aicme sócmhainní leagtha amach i nóta 12 agus nóta 13.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. *Ráiteas maidir le comhlíonadh, gníomhaíochtaí agus úinéireacht (ar lean)*

(ii) *Scéim pinsean sochar sainithe*

Tá sé d'obleagáid ar ghrúpa ClÉ, dá bhfuil an Chuideachta ina ball, sochair phinsin a íoc le fostaithe áirithe. Braitheann costas na sochar sin agus luach reatha na hoibleagáide ar roinnt tosca, lena n-áirítear toimhdí i leith: ionchas saoil, méaduithe tuarastail agus an ráta lascaine ar bhannaí corparáideacha. Tá tuilleadh sonraí leagtha amach i nóta 24.

(iii) *Soláthairtí i dtaobh éilimh um dhliteanas tríú páirtí agus dhliteanas fostóra*

Déantar soláthar ag deireadh na bliana do chostas measta na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil íochta ar dháta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe (IBNR) don Chuideachta fós.

Glacann an Chuideachta gach céim réasúnach lena chinntiú go bhfuil an fhaisnéis chúí aici maidir lena neamhchosaint ar éilimh. Mar sin féin, mar gheall ar an neamhchinnteacht maidir le soláthairtí a bhunú in aghaidh éileamh, is dócha go mbeidh an toradh deiridh difriúil ón dliteanas bunaidh a cinneadh.

Tá tuilleadh sonraí leagtha amach i nóta 19 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

2. Gnóthas leantach

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn gnóthas leantach, faoina nglactar leis go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an gCuideachta agus ag Grúpa CIÉ ('an Grúpa'), dá bhfuil an Chuideachta ina ball, chun leanúint ar aghaidh ag oibriú ar feadh ar a laghad 12 mhí ón dáta ar ar ceadaíodh na ráitis airgeadais seo.

Chuir an Grúpa litir tacaíochta airgeadais ar fáil don Chuideachta ina ndeimhnítear go soláthróidh an Grúpa an tacaíocht airgeadais is gá ionas gur féidir leis an gCuideachta leanúint ar aghaidh ag feidhmiú agus ag leachtú a cuid dliteanas i ngnáthchúrsa an ghnó ar feadh tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad ón dáta ar ar síníodh na ráitis airgeadais. I gcás mainneachtana ag aon ghnóthas fochuideachta de chuid CIÉ atá i bhfiacha leis an gCuideachta, íocfaidh an Mháthairchuideachta as cailteanais arna dtabhú.

Cúlra

An Chuideachta

Amhail an 31 Nollaig 2016 bhí glansocmhainní €41m (2015: €44m) ag Iarnród Éireann agus bhí glandliteanas reatha €189m (2015: €211m) air.

Áirítear leis an nglandliteanas reatha míreanna neamhairgid €195 milliún (2015: €208 milliún) a bhaineann le hioncam iarchurtha i ndáil le deontais chaipitil agus ioncam. Dá bhrí sin, gan na míreanna neamhairgid sin san áireamh, tá glansocmhainní reatha €6 mhilliún (2015: glandliteanas reatha €3 mhilliún) ag an gCuideachta.

Áirítear le glansocmhainní na Cuideachta dliteanais neamhairgid €1,809 milliún (2015: €1,934 milliún) a bhaineann le hioncam iarchurtha i leith deontais chaipitil agus ioncaim. Dá bhrí sin, gan na míreanna sin san áireamh, tá glansocmhainní reatha €1,850 milliún (2015: €1,978 milliún) ag an gCuideachta.

An Grúpa

Amhail an 31 Nollaig 2016 bhí glandliteanas €585 milliún (2015: €206 milliún) ar na nGrúpa agus bhí glandliteanas reatha €233 milliún (2015: €275 milliún) air.

Áirítear leis an nglandliteanas reatha míreanna neamhairgid €289 milliún (2015: €274 milliún) a bhaineann le hioncam iarchurtha i ndáil le deontais chaipitil, ioncam iarchurtha agus méideanna is inaisíochta le gníomhaireachtaí cistiúcháin i leith socraíocht CBL. Dá bhrí sin, gan na míreanna neamhairgid sin san áireamh, tá glansocmhainní reatha €56 milliún (2015: glandliteanas reatha €1 mhilliún) ag an nGrúpa.

Áirítear le glandliteanas reatha an Ghrúpa dliteanais a bhaineann le hoibleagáidí pinsean le sochar sainithe €730 milliún (2015: €288 milliún) agus míreanna neamhairgid eile €2,621 milliún (2015: €2,728 milliún) a bhaineann le hioncam iarchurtha i ndáil le deontais chaipitil, ioncam iarchurtha agus méideanna is inaisíochta le gníomhaireachtaí cistiúcháin i leith socraíocht CBL. Dá bhrí sin, gan na míreanna sin san áireamh tá glansocmhainní reatha €2,766 milliún (2015: €2,810 milliún) ag an nGrúpa.

An Neamhchinnteacht atá le Sárú ag an nGrúpa

Ainneoin feabhas a bheith fós ag teacht ar an bhfeidhmíocht trádála in 2016, tá an Grúpa ag feidhmiú go fóill i dtimpeallacht dhúshlánach ghnó óna n-eascaíonn ábhair neamhchinnteachta.

Cé go bhfuil muinín ag an lucht bainistíochta go leanfar ar aghaidh ag comhlíonadh na leibhéal foriomlán airgeadais, lena n-áirítear iad siúd atá de dhíth ionas go gcomhlíonfaidh an Grúpa a chuid cúnant airgeadais, tá feidhmíocht an Ghrúpa sa todhchaí bunaithe ar roinnt spriocanna agus toimhdí dúshlánacha, a éilíonn go ndéanfaidh an lucht bainistíochta monatóireacht agus maoirseacht ar bhonn leanúnach.

Is féidir achoimre a dhéanamh ar na príomhábhair neamhchinnteachta a mbeidh tionchar acu sa todhchaí faoi na ceanteidil seo a leanas:

1. Ioncam

Tá comhlíonadh na spriocanna atá luaite le fás ioncaim i mbuiséad na bliana bunaithe ar thoirimhdí éagsúla a bhaineann le méaduithe ar tháillí ainmniúla, méaduithe ar an líon aistear paisinéirí agus an meascán táillí idir tháillí airgid thirim agus táillí eile. Tá acmhainn an Ghrúpa i dtaobh táillí a ardú mar atá leagtha amach sna pleananna ag brath den chuid is mó ar na táillí a leagfaidh an tÚdarás Náisiúnta Iompair síos, agus tá méaduithe ar an líon aistear paisinéirí ag brath ar an téarnamh geilleagrach.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

2. Gnóthas leantach (ar lean)

Tá maolú ar an éiginnteacht sin de bharr na harduithe táille a comhaontaíodh don bhliain reatha a bheith ag teacht leis an bplean agus de bharr monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach a bheidh á ndéanamh ar an bhfeidhmíocht ioncaim le hais an phlean.

2. Costais Oibriúcháin

Baineann fíorthábhacht go fóill leis na costais oibriúcháin a choimeád ar leibhéal cuí mar atá sonraithe i bplean an Ghrúpa. Is toimhdí suibíachtúla a úsáideadh chun an plean gnó á ullmhú agus ní mór go ndéanfar dianmhonatóireacht ar fheidhmíocht i gcoinne an phlean, ionas gur féidir bearta maolaitheacha, atá aitheanta ag an lucht bainistíochta cheana féin, a chur i bhfeidhm más gá.

Le linn 2016, d'aithin Bus Éireann, gnóthas fochuideachta, raon tionscnamh lena meastar, ach iad a chur chun feidhme i rith na bliana 2017 i gcomhairle leis an bhfoireann, go mbainfear amach feabhsuithe, éifeachtúlacht agus laghdú costais ar leor iad ionas go mbeidh Bus Éireann inbhuanaithe ó thaobh airgeadais de arís. Cé go bhfuil éiginnteacht i gceist leis an sceideal faoina gcuirfear i bhfeidhm na bearta sin, tá ar chumas Bhus Éireann na costais a bhaineann leis an athrú agus leis an idirthréimhse a sheasamh a fhad agus a gcuirfear na tionscnaimh sin chun feidhme. Ina theannta sin, thabhaigh Bus Átha Cliath, gnóthas fochuideachta, costais mhéadaithe in 2016 maidir le comhaontú pá a rinneadh leis an bhfoireann.

Tá an neamhchinnteacht sin á maolú trí mhonatóireacht agus athbhreithniú ar an bhfeidhmíocht i dtaobh costais le hais an phlean. Maidir le Bus Éireann, tá comhaontú déanta leis an bhfoireann anois faoin raon tionscnamh atá le cur chun feidhme.

3. Costais Infheistíochta

Baineann fíorthábhacht leis an leibhéal cuí infheistíochta a bhaint amach maidir le cothabháil, athnuachan agus feabhsú an bhonneagair iompair phoiblí chun tacú le soláthar seirbhísí iompair phoiblí atá sábháilte, éifeachtach agus iontaofa. Dúshlán leanúnach don lucht bainistíochta is ea é a chinntiú go bhfuil an infheistíocht riachtanach á cistiú go cuí ionas nach mbainfidh éileamh infheistíochta oibríochtaí an Ghrúpa an bonn d'inbhuanaitheacht airgeadais an Ghrúpa.

Tá pleananna an Ghrúpa don bhliain 2017 ag brath ar chistiú breise don chaiteachas caipitiúil ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt agus ón Údarás Náisiúnta Iompair agus glactar leis go mbeidh cistiú i gcomhair na hinfheistíochta ar fáil ó shreafaí airgeadais oibriúcháin freisin.

Braitheann inbhuanaitheacht an Ghrúpa san fhadtréimhse ar leibhéal cuí cistithe a bheith ar fáil ón rialtas chun cistiú a dhéanamh ar na seirbhísí iompair phoiblí a cheanglaítear faoi chonarthaí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí an Ghrúpa.

Tá inbhuanaitheacht an Ghrúpa an-leochaileach i dtaobh na neamhchinnteachta a bhaineann leis an infheistíocht sa todhchaí a chistiú. Le linn 2016 rinne Iarnród Éireann agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair athnuachan ar an athbhreithniú agus an meastóireacht a bhí déanta acu ar réitigh fhéideartha ar riachtanais airgeadais Iarnród Éireann. Leis an gcistiú breise ón Rialtas a ceadaíodh i mí na Nollag 2016, mar aon leis na gealltanais a fuarthas i leith chistiú na bliana 2017, tá an acmhainn ag Iarnród Éireann ó thaobh sreabhadh airgid chun cistiú a dhéanamh ar a chuid riachtanais infheistíochta – idir riachtanais chaipitil agus riachtanais chothabhála – in 2017.

Dúshlán nach beag do gach páirtí leasmhar is ea é na riachtanais infheistíochta a chistiú san fhadtréimhse. Sa chás ina mbeidh gannchion sa leibhéal cistithe, beidh an riosca ann nach mbeidh sreabhadh airgid ag an ngrúpa ar leor é chun a chobhsaíocht airgeadais a chinntiú i rith shaolré an phlean gnó reatha 5 bliana. Sa chás sin, beidh srian ar an gcaipiteal oibre agus beidh gá le monatóireacht leanúnach. Bheadh gá le gníomhaíochtaí maolaitheacha chun féachaint chuige nach ndéanfaí sárú ar an gcúnant airgeadais foriomlán, dá bhfuil an Grúpa ceangailte, agus go nginí sreabhadh airgid imleor i ndiaidh infheistíochta chun oibleagáidí a chomhlíonadh de réir mar a bheidh siad dlite.

Mar mhaolú, bainistíonn an Grúpa an t-údarú ar infheistíochtaí ábhartha agus iarrann sé deimhniú ar chistiú cuí a bheith ar fáil ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt nó ón Údarás Náisiúnta Iompair roimh dhul ar aghaidh leis na hinfheistíochtaí sin.

Maidir le conarthaí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí an Ghrúpa, síníodh na conarthaí le Bus Átha Cliath agus le Bus Éireann i mí na Nollag 2014 agus is i leith tréimhse 5 bliana atá siad, go dtí 2019. I gcás Iarnród Éireann, síníodh an conradh atá i bhfeidhm faoi láthair i mí na Nollag 2009 agus is i leith tréimhse 10 mbliana atá sé, go dtí 2019.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

2. Gnóthas leantach (ar lean)

4. Leachtacht

I mí Iúil 2013 cuireadh i gcrích an chaibidlíocht le bainc an Ghrúpa i ndáil le hathmhaoiniú a dhéanamh ar na saoráidí bainc éireachta a bhí ar fáil don Ghrúpa agus cur leo. Gnóthaíodh saoráidí saintiomanta €160 milliún go dtí mí Iúil 2018; aisíocadh €39 milliún den mhéid sin ina dhiaidh sin, agus níl sé ar fáil le tarraingt air arís faoi shaoráid iasachta téarmaí an Ghrúpa. Amhail an 31 Nollaig 2016, bhí €41 milliún tarraingthe anuas ag an nGrúpa faoi na saoráidí iasachta téarmaí. Ba é €80 milliún an méid neamhtharraingthe a bhí ar fáil don Ghrúpa faoi shaoráidí creidmheasa imrothlaigh an Ghrúpa.

Cuimsíonn na saoráidí sin roinnt cúnant airgeadais, ar chomhlíon an Grúpa iad ar fad in 2016. Creideann an lucht bainistíochta go leanfaidh an Grúpa ar aghaidh ag comhlíonadh na gcúnant atá sonraithe sa chomhaontú saoráide don tréimhse 12 mhí, ar a laghad, ón dáta ar ar ceadaíodh na ráitis airgeadais seo.

Déanann an Grúpa monatóireacht leanúnach ar úsáid iarbhír agus úsáid thuartha a chuid saoráidí bainc éireachta agus ar chomhlíonadh na gcúnant airgeadais laistigh dá shaoráidí.

5. Pinsin

Tá easnamh i scéimeanna pinsean an Ghrúpa agus tháinig méadú mór ar an dliteanas ina leith i rith na bliana. D'eascair an méadú ar an dliteanas den chuid is mó as an ráta úis íseal atá i réim in Éirinn agus thar lear. Tá na margáí airgeadais fós luaineach, tá na scéimeanna fós faoi lé gluaiseachtaí suntasacha sna rátaí úis bunúsacha faoina dtomhaistear na dliteanas agus i luacháil na sócmhainní atá i seilbh na scéimeanna. Ní mór monatóireacht chúramach a dhéanamh ar an luaineacht leanúnach i leith luacháil na scéimeanna agus ní mór bearta a shainaithe ar féidir iad a chur chun feidhme, ar bhonn comhaontaithe, chun an riosca a bhaineann leis na scéimeanna a laghdú.

Measann an Grúpa gurb é an cur chuige cuí is ceart a ghlacadh san fhadtréimhse chun an riosca sin a mhaolú ná na scéimeanna a thabhairt slán ó rioscaí i gcomhairle leis an bhfoireann. Tá CIÉ i mbun rannpháirtíochta leis an bhfoireann chun bearta a aithint agus a aontú d'fhonn na scéimeanna a thabhairt slán ó rioscaí. Bainistíonn an Grúpa a bhuiséid lena chinntiú go gcoinnítear cuntas cuí, sa ghearrthéarma, ar impleachtaí airgid a chuid oibleagáidí pinsin.

Bearta na Foirne Bainistíochta

Chomh maith leis na bearta maolaitheacha a bhfuil cuntas orthu thuas, tá roinnt beart curtha i gcrích agus á gcur i gcrích go fóill ag lucht bainistíochta an Ghrúpa agus CIÉ, lena n-áirítear:

- Athbhreithniú leanúnach a dhéanamh ar rioscaí agus ar dheiseanna a bhfuil tionchar acu ar phlean gnó an Ghrúpa.
- Plé leis an Údarás Náisiúnta Iompair agus leis an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt maidir leis an struchtúr cistithe cuí agus leis an nglantionchar airgeadais ar Iarnród Éireann, Bus Éireann agus Bus Átha Cliath.
- Leanúint ar aghaidh ag cur i bhfeidhm tionscnaimh spárála costais agus ag déanamh dianmhonatóireachta orthu.
- Dianmhonatóireacht á déanamh ag an bhfoireann bhainistíochta ar an staid airgid laethúil, seachtainiúil agus míosúil ar fud an Ghrúpa.
- Tionscnaimh cosanta ioncaim a chur chun feidhme agus gníomhaíochtaí nua a lorg chun ioncam a ghiniúint.

Litir Thacaíochta

Tá fianaise ar an tacaíocht leanúnach ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt le fáil sa litir thacaíochta dar dáta an 29 Meitheamh 2017.

Deirtear sa litir go bhfuil an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt fós ag déanamh monatóireacht ar staid airgeadais CIÉ agus go bhfuil sí i mbun idirphlé le CIÉ maidir le bearta atá riachtanach chun inbhuanaitheacht airgeadais CIÉ a chosaint. Bíodh is go sonraítear sa litir nach bhféadfaí glacadh le rud ar bith sa litir mar ráthaíocht ar oibleagáidí nó dliteanas CIÉ, sonraítear inti freisin gurb é beartas an Rialtais go fóill é go bhfuil ar chumas ghnólacht CIÉ a chuid dliteanas a chomhlíonadh i gcónaí, agus go leanfaidh an Stát lena chearta scairshealbhóra a fheidhmiú agus é ina aidhm aige a áirithiú go mbainistíodh CIÉ a chuid oibríochtaí ar bhealach a chuirfidh ar a chumas dó a chuid oibleagáidí go léir a chomhlíonadh go tráthúil. Luaitear freisin sa litir nár mhór go mbeadh dlí an Aontais Eorpaigh á chomhlíonadh ag aon bheart a bheidh le háireamh ag an Stát, lena n-áirítear rialacha a bhaineann le Státchabhair a bhféadfadh fógra agus faomhadh ón gCoimisiún a bheith ag teastáil ina leith.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

2. Gnóthas leantach (ar lean)

Focal Scoir

I ndiaidh fiosrúchán cuí a dhéanamh agus an neamhchinnteacht agus na bearta maolaitheacha atá luaite thuas i leith na Cuideachta agus an Ghrúpa a mheas, tá ionchas réasúnach ag an mBord Stiúrthóirí gur leor an sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí trádála na Cuideachta agus an Ghrúpa agus a saoráidí bainc mar atá faoi láthair chun cistiú a dhéanamh ar riachtanais leanúnacha na Cuideachta agus an Ghrúpa maidir le sreabhadh airgid, agus chun cúnant airgeadais an Ghrúpa faoi shocruithe shaoráidí baincéireachta an Ghrúpa a chomhlíonadh, don tréimhse 12 mhí ar a laghad ón dáta ar ar ceadaíodh na ráitis airgeadais seo.

Chomh maith leis sin, tá ionchas réasúnach acu go dtacóidh an Rialtas le bearta chun cobhsaíocht airgeadais a áirithiú.

Agus aird ar an méid atá sonraithe thuas, chinn an Bord Stiúrthóirí nach bhfágann na rioscaí thuasluaite gurb ann do neamhchinnteacht ábhartha a chaitheann amhras suntasach ar chumas na Cuideachta leanúint ar aghaidh ag feidhmiú mar ghnóthas leantach.

Tá ionchas réasúnach ag an mBord Stiúrthóirí, ag féachaint do na nithe thuasluaite, go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an gCuideachta chun leanúint ag feidhmiú ar bhonn oibríochtúil ar feadh 12 mhí ar a laghad ón dáta ar ar ceadaíodh na ráitis airgeadais seo, agus measann siad gur cuí na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh.

3. Anailís de réir rannán ar an gcuntas brabúis agus cailteanais

(A) Gnóthas Iarnróid

	2016 €'000	2015 €'000
Foinsí ioncaim		
Ioncam	206,439	195,640
Oibleagáid Seirbhíse Poiblí	110,640	98,161
Cistiú eile ón Stát	-	55
Ioncam iomlán	317,079	293,856
Costais oibríucháin		
Costais phárolla agus costais ghaolmhara	(124,349)	(123,142)
Ábhair agus seirbhísí	(74,742)	(66,898)
Breosla	(34,429)	(36,643)
Iomlán na gcostas oibríucháin	(233,520)	(226,683)
Barrachas oibríucháin roimh mhuirir rochtana rianta	83,559	67,173
Muirear rochtana rianta	(66,480)	(41,420)
TRÚCDA roimh chostais oibríucháin eisceachtúla	17,079	25,753
Costais eisceachtúla	(632)	(854)
Dímheas agus amúchadh, glan ar amúchadh deontas caipitiúil	(18,430)	(24,042)
Brabús ar dhíol sócmhainní seasta inláimhsithe	(1)	17
(Easnamh)/Barrachas roimh ús agus cháin	(1,984)	874
Ús iníoctha agus muirir dá shamhail	(1,250)	(1,450)
Easnamh don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	(3,234)	(576)
Cáin ar an easnamh ar ghnáthghníomhaíochtaí	-	-
Easnamh don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí tar éis cánach	(3,234)	(576)

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

3. Anailís de réir rannán ar an gcuntas brabúis agus cailteanais (ar lean)

(B) Bainisteoir Bonneagair Iarnróid

	2016 €'000	2015 €'000
Tá costais Rannáin an Bhonneagair Iarnróid ríofa mar seo a leanas de réir Threoir AE 91/440 ón gComhairle:		
Foinsí ioncaim		
Conradh Ilbhliantúil	104,586	112,889
Muirir rochtana rianta	68,020	42,860
Deontais eile ón státchiste	7,048	–
Ioncam tríú páirtí	19,275	19,606
Ioncam iomlán	198,929	175,355
Ioncam na gcostas oibriúcháin		
Costais phárolla agus costais ghaolmhara	(104,044)	(97,027)
Ábhair agus seirbhísí	(90,803)	(78,783)
Breosla	(80)	(78)
Iomlán na gcostas oibriúcháin	(194,927)	(175,888)
TRÚCDA roimh chostais oibriúcháin eisceachtúla		
4,002		
(533)		
Costais eisceachtúla	(311)	(695)
Dímheas agus amúchadh, glan ar amúchadh deontas caipitiúil	(5,213)	(7,261)
Brabús/(cailteanas) ar dhíol sócmhainní seasta inláimhsithe	3	(22)
Easnamh roimh ús agus cháin	(1,519)	(8,511)
Ús iníoctha agus muirir dá shamhail	(865)	(964)
Easnamh don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	(2,384)	(9,475)
Cáin ar an easnamh ar ghnáthghníomhaíochtaí	–	–
Easnamh don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí tar éis cánach	(2,384)	(9,475)

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

3. Anailís de réir rannán ar an gcuntas brabúis agus cailteanais (ar lean)

(C) Rannán lastais iarnróid

	2016	2015
	€'000	€'000
Ioncam	5,199	4,882
Ioncam iomlán	5,199	4,882
Costais oibriúcháin		
Costais phárolla agus costais ghaolmhara	(1,065)	(1,219)
Ábhair agus seirbhísí	(2,093)	(1,962)
Breosla	(738)	(696)
Iomlán na gcostas oibriúcháin	(3,896)	(3,877)
Barrachas oibriúcháin don bhliain airgeadais roimh mhuirir rochtana rianta		
	1,303	1,005
Muirir rochtana rianta	(1,540)	(1,440)
TRÚCDA roimh chostais oibriúcháin eisceachtúla	(237)	(435)
Costais eisceachtúla	-	(259)
Dímheas	-	(13)
Brabús ar dhíol sócmhainní seasta inláimhsithe	4	-
Easnamh roimh ús agus cháin	(233)	(707)
Ús iníoctha agus muirir dá shamhail	(32)	(35)
Easnamh don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	(265)	(742)
Cáin ar an easnamh ar ghnáthghníomhaíochtaí	-	-
Easnamh don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí tar éis cánach	(265)	(742)

Buaicphointí

Ráiteas an Chathair

Athbheithní

Ráitis Airgeadais

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

3. Anailís de réir rannán ar an gcuntas brabúis agus cailteanais (ar lean)

(D) Rannán Europort Ros Láir

	2016 €'000	2015 €'000
Ioncam	10,543	10,439
Deontais eile ón Státhchiste	952	–
Ioncam iomlán	11,495	10,439
Costais oibriúcháin		
Costais phárolla agus costais ghaolmhara	(4,381)	(4,420)
Ábhair agus seirbhísí	(3,296)	(2,152)
Iomlán na gcostas oibriúcháin	(7,677)	(6,572)
TRÚCDA roimh chostais oibriúcháin eisceachtúla	3,818	3,867
Costais eisceachtúla	(9)	(182)
Dímheas glan ar dheontais chaipitiúla amúchta	(1,265)	(1,271)
Barrachas roimh ús agus cháin	2,544	2,414
Ús iníoctha agus muirir dá shamhail	(66)	(69)
Barrachas don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	2,478	2,345
Cáin ar an mbarrachas ar ghnáthghníomhaíochtaí	–	–
Barrachas don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí tar éis cánach	2,478	2,345

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

3. Anailís de réir rannán ar an gcuntas brabúis agus cailteanais (ar lean)

(E) Gníomhaíochtaí láir agus gníomhaíochtaí eile

	2016 €'000	2015 €'000
Foinsí ioncaim		
Ioncam tríú páirtí	3,066	3,369
Cistiú eile ón Stát	-	-
Ioncam iomlán	3,066	3,369
Costais oibriúcháin		
Costais phárolla agus costais ghaolmhara	(7,601)	(7,763)
Ábhair agus seirbhísí	5,308	5,279
Iomlán na gcostas oibriúcháin	(2,293)	(2,484)
TRÚCDA roimh chostais oibriúcháin eisceachtúla	773	885
Costais eisceachtúla	(178)	(120)
Dímheas	(49)	-
Barrachas roimh ús agus cháin	546	765
Cáin ar an mbarrachas ar ghnáthghníomhaíochtaí	-	-
Barrachas don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí tar éis cánach	546	765

(F) Cistiú ón Stát agus ón Aontas Eorpach

An Oibleagáid Seirbhíse Poiblí (OSP)

Gach bliain, soláthraítear cistiú do sheirbhísí iompair poiblí in Éirinn atá riachtanach i dtaobh na gné sóisialta ach nach bhfuil inmharthana ó thaobh airgeadais, ar a dtugtar seirbhísí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí (OSP), faoi chonradh leis an Údarás Náisiúnta Iompair ('an tÚdarás').

Tá cistiú na seirbhísí OSP faoi riail ag Conarthaí Iompair Phoiblí idir an tÚdarás agus an Chuideachta. Síníodh na conarthaí atá ann faoi láthair le hIarnród Éireann i mí na Nollag 2009 agus is i leith tréimhse 10 mbliana atá siad, go dtí 2019.

Féadfaidh an tÚdarás Náisiúnta Iompair athbhreithniú a dhéanamh tráth ar bith ar inneachar na gconarthaí agus ar an mbunús lena gcoimeád ar bun, i gcomhairle leis an gCuideachta ábhartha. Ní mór athbhreithniú iomlán a dhéanamh ar an gconradh ag deireadh gach tréimhse 5 nó 10 mbliana (mar is cú), áfach.

Comhlíonann na conarthaí na critéir atá leagtha síos faoi láthair sa dlí AE: tá dianchaighdeán leagtha síos iontu i dtaobh feidhmíocht oibriúcháin agus seirbhís do chustaiméirí agus tá pionóis leagtha síos i leith neamh-chomhlíonadh. Déanann an tÚdarás Náisiúnta Iompair monatóireacht ar an bhfeidhmíocht i leith chonradh gach oibreora OSP ar bhonn ráithiúil.

Conradh Ilbhliantúil

Tá bainistíocht bhonneagair Iarnród Éireann cistithe faoi rialachán AE trí Chonradh Ilbhliantúil 5 bliana leis an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt agus trí mhuirir rochtana rianta agus stáisiún ó sheirbhísí iarnróid do phaisinéirí agus ó sheirbhísí iarnróid lastais.

Cuireadh tús leis an gconradh atá ann faoi láthair ar an 1 Eanáir 2014 agus rachaidh sé in éag ar an 31 Nollaig 2018.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

3. Anailís de réir rannán ar an gcuntas brabúis agus cailteanais (ar lean)

Tá an Conradh sin idir Iarnród Éireann agus an tAire déanta de bhun Threoir 2012/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Samhain 2012, Threoir 2001/14/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2001, Alt 45 den Acht um Rialáil Iompair Phoiblí 2009, agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Bonneagar Iarnróid) (I.R. Uimh. 55 de 2010).

Tá muirir i dtaca le soláthar an bhonneagair iarnróid ag an mBainisteoir Bonneagair iníoctha ag an Aire leis an mBainisteoir Bonneagair roimh ré ar bhonn míosúil.

Tá sonraí an chistithe a fuarthas sa bhliain leagtha amach thíos.

	OSP	Conarthaí Ilbhliantúla Bonneagair	Eile	Iomlán
	2016	2016	2016	2016
Luaite sa chuntas brabúis agus cailteanais le:				
Oibríochtaí Iarnróid	110,640	-	-	110,640
Bonneagar	-	104,586	7,048	111,634
Gníomhaíochtaí eile	-	-	952	952
	110,640	104,586	8,000	223,226

Foinsí

Deontais stáit – OSP	110,640	-	-	110,640
Deontais stáit – Conradh Ilbhliantúil	-	104,586	-	104,586
Deontais stáit – cúnamh teicniúil	-	-	-	-
Deontais stáit – eile	-	-	8,000	8,000
	110,640	104,586	8,000	223,226

	OSP	Conarthaí Ilbhliantúla Bonneagair	Eile	Iomlán
	2015	2015	2015	2015
Luaite sa chuntas brabúis agus cailteanais le:				
Oibríochtaí Iarnróid	98,161	-	55	98,216
Bonneagar	-	112,889	-	112,889
Gníomhaíochtaí eile	-	-	-	-
	98,161	112,889	55	211,105

Foinsí

Deontais stáit – OSP	98,161	-	-	98,161
Deontais stáit – Conradh Ilbhliantúil	-	112,889	-	112,889
Deontais stáit – cúnamh teicniúil	-	-	55	55
Deontais stáit – eile	-	-	-	-
	98,161	112,889	55	211,105

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

3. Anailís de réir rannán ar an gcuntas brabúis agus cailteanais (ar lean)

(G) Barrachas/(easnamh) glan de réir gníomhaíochta

	Gnóthas Iarnróid €'000	Bainisteoir Bonneagair €'000	Lastas Iarnróid €'000	Gníomhaíochtaí Tráchtála Eile €'000	Idir	Iomlán €'000
2016						
Ioncam*	206,439	87,295	5,199	13,609	(68,020)	244,522
Fáltais ón OSP	110,640	-	-	-	-	110,640
Deontais eile ón státchiste	-	111,634	-	952		112,586
Costais*	(320,313)	(201,313)	(5,464)	(11,537)	68,020	(470,607)
(Easnamh)/barrachas don bhliain	(3,234)	(2,384)	(265)	3,024	-	(2,859)
2015						
Ioncam*	195,640	62,466	4,882	13,808	(42,860)	233,936
Fáltais ón OSP	98,161	-	-	-	-	98,161
Deontais eile ón státchiste	55	112,889	-	-	-	112,944
Costais*	(294,432)	(184,830)	(5,624)	(10,698)	42,860	(452,724)
(Easnamh)/barrachas don bhliain	(576)	(9,475)	(742)	3,110	-	(7,683)

Áirítear leis an ioncam agus na costais muirir inmheánacha rochtana rianta dar luach €68.020m (2015: €42.860m).

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

4. Clár Comhardaithe de réir Gnó

(A) Gnóthas Iarnróid

	2016 €'000	2015 €'000
Sócmhainní Seasta		
Sócmhainní doláimhsithe	554	869
Sócmhainní inláimhsithe	585,721	647,318
	586,275	648,187
Sócmhainní Reatha		
Stoic	32,973	34,305
Féichiúnaithe	8,879	8,511
Airgead sa bhanc agus ar láimh	1,119	1,190
	42,971	44,006
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)		
Léas airgeadais		-
Gnó Idir IÉ	(31,854)	(33,288)
Ioncam iarchurtha	(98,339)	(84,692)
Creidiúnaithe eile	(42,658)	(44,183)
	(172,851)	(162,163)
	(129,880)	(118,157)
Sócmhainní Iomlána Lúide Dliteanais Reatha		
	456,395	530,030
Ioncam iarchurtha	(441,217)	(511,885)
Soláthairtí le haghaidh dliteanas agus muirear	(31,942)	(30,750)
	(16,764)	(12,605)

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

4. Clár Comhardaithe de réir Gnó (ar lean)

(B) Bainisteoir Bonneagair Iarnróid

	2016 €'000	2015 €'000
Sócmhainní Seasta		
Sócmhainní doláimhsithe	856	956
Sócmhainní inláimhsithe	1,294,573	1,368,273
	1,295,429	1,369,229
Sócmhainní Reatha		
Stoic	18,363	15,216
Féichiúnaithe	2,699	1,547
	21,062	16,763
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)		
Gnó Idir IÉ	(32,278)	(33,355)
Ioncam iarchurtha	(75,805)	(103,493)
Creidiúnaithe eile	(36,964)	(32,311)
	(145,047)	(169,159)
Glandliteanas Reatha	(123,985)	(152,396)
Sócmhainní Iomlána Lúide Dliteanais Reatha	1,171,444	1,216,833
Ioncam iarchurtha	(1,164,171)	(1,205,706)
Soláthairtí le haghaidh dliteanas agus muirear	(28,328)	(29,797)
Glandliteanas	(21,055)	(18,670)

Buaicphointí

Ráiteas an Chathaoirigh

Athbhreithniú

Ráitis Airgeadais

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

4. Clár Comhardaithe de réir Gnó (ar lean)

(C) Rannán lastais iarnróid

	2016 €'000	2015 €'000
Sócmhainní Seasta		
Sócmhainní inláimhsithe	-	-
	-	-
Sócmhainní Reatha		
Féichiúnaithe	726	696
	726	696
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)		
Gnó Idir IÉ	(4,794)	(4,608)
Creidiúnaithe eile	(245)	(198)
	(5,039)	(4,806)
Glandliteanas Reatha	(4,313)	(4,110)
Sócmhainní Iomlána lúide Dliteanais Reatha	(4,313)	(4,110)
Soláthairtí le haghaidh dliteanas agus muirear	(148)	(86)
Glandliteanas	(4,461)	(4,196)

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

4. Clár Comhardaithe de réir Gnó (ar lean)

(D) Rannán Europort

	2016	2015
	€'000	€'000
Sócmhainní Seasta		
Sócmhainní inláimhsithe	32,828	33,946
	32,828	33,946
Sócmhainní Reatha		
Féichiúnaithe	1,532	1,255
	1,532	1,255
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)		
Gnó Idir IÉ	(16,473)	(19,672)
Ioncam iarchurtha	(310)	(310)
Creidiúnaithe eile	(624)	(661)
	(17,407)	(20,643)
Glandliteanas Reatha	(15,875)	(19,388)
Sócmhainní Iomlána Iúide Dlíteanais Reatha	16,952	14,558
Ioncam iarchurtha	(8,354)	(8,665)
Soláthairtí le haghaidh dliteanas agus muirear	(679)	(452)
Glansócmhainní	7,920	5,441

Buaicphointí

Ráiteas an Chathaoirigh

Athbhreithniú

Ráitis Airgeadais

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

4. Clár Comhardaithe de réir Gnó (ar lean)

(E) Gníomhaíochtaí láir agus gníomhaíochtaí eile

	2016 €'000	2015 €'000
Sócmhainní Seasta		
Sócmhainní doláimhsithe	199	-
Sócmhainní inláimhsithe	206	397
	405	397
Sócmhainní Reatha		
Stoic		-
Féichiúnaithe	12,027	8,803
Airgead sa bhanc agus ar láimh	903	342
	12,930	9,145
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)		
Rótharraingt	-	(1,361)
Gnó Idir IÉ	85,400	90,923
Creidiúnaithe eile	(13,060)	(15,355)
	72,340	74,207
Glansócmhainní Reatha	85,270	83,352
Sócmhainní Iomlána Lúide Dliteanais Reatha	85,675	83,749
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite tar éis níos mó ná bliain amháin)		
Soláthairtí le haghaidh dliteanas agus muirear	(11,103)	(9,722)
Ioncam iarchurtha	(16)	(17)
Glansócmhainní	74,556	74,010

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

5. Costais phárolla agus costais ghaolmhara

(i) Fostaithe

	2016	2015
	€'000	€'000
Costais foirne (gan costais athstruchtúraithe san áireamh)		
Pá agus tuarastail	208,861	204,266
Costais leasa shóisialaigh	19,327	19,303
Costais eile sochar scoir	26,058	25,337
Ollchostais foirne	254,246	248,906
Lúide: obair dhílis chaipitlithe	(12,954)	(15,491)
Glanchoistais foirne	241,292	233,415

(ii) Luach saothair na stiúrthóirí

	2016	2015
	€'000	€'000
– i leith seirbhísí i gcáil stiúrthóra	74	75
– i leith seirbhísí feidhmiúcháin	75	79
	149	154
Iomlán na dtuarastal agus na gcostas gaolmhar	241,441	233,569

As na costais iomlána i leith na foirne, tá €13.0m (2015: €15.5m) caipitlithe ina sócmhainní seasta inlámhsithe agus €241.3m (2015: €233.4m) á áireamh mar chostas sa chuntas brabúis agus cailteanais.

D'fhabhraigh sochair scoir chuig stiúrthóirí amháin in 2016 agus 2015 faoi scéim sochair shainithe agus ba é an muirear don bhliain i leith ranníocaíochtaí na Cuideachta ná €3,019 (2015: €3,019).

Folaítear i gcostais phárolla agus costais bhainteacha an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin atá san áireamh thuas tuarastal comhlán €217,086 (2015: €211,275), ranníocaíocht pinsin fostóra 25% agus liúntas gluaisteáin €15,005 (2015: €15,005).

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

5. Costais phárolla agus costais ghaolmhara (ar lean)

Ba iad seo a leanas na táillí a íocadh leis na stiúrthóirí nó is iníoctha leo as seirbhísí i gcáil stiúrthóirí:

Stiúrthóir	2016 €	2015 €
An tUasal P. Gaffney	20,970	20,520
P. Golden Uasal	998	11,970
C. Griffiths Uasal	14,520	-
An tUasal M. McGreevy	14,822	-
An tUasal J. Nix	-	6,983
An tUasal F. Allen	6,514	11,970
An tUasal F. O'Mahony	8,322	11,970
T. McGee Uasal	8,902	11,970
Iomlán	75,048	75,383

Íocadh na speansais seo a leanas leis na stiúrthóirí:

	2016 €	2015 €
Cothabháil agus Cóiríocht	889	2,490
Eile	10,212	200
Iomlán	11,101	2,690

(iii) Cúiteamh Daoine Tábhachtacha den Lucht Bainistíochta

Áirítear leis an bpríomhlucht bainistíochta na stiúrthóirí agus an lucht ardbhainistíochta. Léirítear thíos an cúiteamh a íocadh agus is iníoctha leis an bpríomhlucht bainistíochta as ucht seirbhísí fostaithe:

	2016 €'000	2015 €'000
Tuarastail agus sochair ghearrthéarmacha eile	1,740	1,747
Sochair iarfhostaíochta	269	262
Cúiteamh iomlán daoine tábhachtacha den lucht bainistíochta	2,009	2,009

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

5. Costais phárolla agus costais ghaolmhara (ar lean)

(iv) Baill foirne

Seo a leanas meánlón na ndaoine a bhí fostaithe i rith na bliana agus ag deireadh na bliana de réir gníomhaíochta:

	Líon na mBall Foirne		Líon na mBall Foirne	
	2016 Meán	2015 Meán	amhail an 31 Nollaig 2016	amhail an 31 Nollaig 2015
Oibríochtaí Iarnróid	2,027	2,036	2,002	2,026
Bonneagar	1,615	1,584	1,606	1,600
Seirbhísí Lárnacha	88	92	87	91
Lastas Iarnróid	5	9	5	7
Europort Ros Láir	71	72	72	72
Iomlán	3,806	3,793	3,772	3,796

6. Ábhair agus Seirbhísí

	2016 €'000	2015 €'000
Costais oibriúcháin agus costais eile	155,246	136,690
Breosla agus leictreachas	35,247	37,413
Éilimh um dhliteanas trúú páirtí agus dliteanas fostóirí	5,376	3,122
Rátaí	2,031	1,755
Léasanna oibriúcháin ar cíós	2,972	2,954
Ábhair agus seirbhísí iomlána	200,872	181,934

7. Costais oibriúcháin eisceachtúla

	2016 €'000	2015 €'000
<i>Athstruchtúrú</i>		
Méideanna a fócadh le fostaithe agus is iníoctha leo	1,130	2,111

Cuimsítear sna costais eisceachtúla méideanna a fócadh agus méideanna is iníoctha le fostaithe a thig as tionscnaimh athstruchtúraithe i rith na bliana.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

8. Dímhéas agus amúchadh (glan)

	2016 €'000	2015 €'000
Amúchadh na sócmhainní seasta doláimhsithe (nóta 12)	421	2,041
Dímhéas na sócmhainní seasta inláimhsithe (nóta 13)	215,781	225,372
Amúchadh na ndeontas caipitil (nóta 20)	(191,244)	(194,826)
Dímhéas agus amúchadh iomlán (glan)	24,958	32,587

9. Ús iníoctha agus muirir dá shamhail

	2016 €'000	2015 €'000
Ús iníoctha ar iasacht ón gCuideachta sealbhaíochta	2,059	2,326
Ús ar léasanna airgeadais	-	36
Ús iníoctha eile	154	156
	2,213	2,518
Ús cionroinnte:		
Gnóthas iarnróid	1,250	1,450
Costais an bhonneagair iarnróid	865	964
Lastas iarnróid	32	35
Oibríochtaí tráchtála	66	69
	2,213	2,518

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

10. Cánachas

(a) Costas cánach san áireamh sa chuntas brabúis agus cailleanais

	2016 €'000	2015 €'000
Cáin reatha:		
Cáin chorparáide na hÉireann ar an mbrabús don bhliain airgeadais	-	-
Coigeartú i ndáil le blianta airgeadais roimhe sin	-	-
Costas cánach reatha don bhliain airgeadais	-	-
Cáin iarchurtha:		
Bunú agus aisiompú na ndifríochtaí uainiúcháin	-	-
Costas cánach iarchurtha don bhliain airgeadais	-	-
Cáin ar an easnamh ar ghnáthghníomhaíochtaí	-	-

(d) Réiteach an chostais cánach

Ní hionann an cháin arna measúnú don bhliain airgeadais agus an cháin a cinneadh tríd an ráta caighdeánach cánach corparáide i bPoblacht na hÉireann a chur i bhfeidhm ar an easnamh don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2016, is é sin 12.5% (2015: 12.5%). Mínítear na difríochtaí anseo thíos:

	2016 €'000	2015 €'000
Easnamh ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	(2,859)	(7,683)
Easnamh méadaithe faoin ráta cánach caighdeánach i bPoblacht na hÉireann, is é sin 12.5% (2015: 12.5%)	(357)	(960)
Tionchar de bharr:		
- Ioncam nach bhfuil faoi réir cánach	(51,757)	(50,924)
- Ioncam atá faoi réir ráta cánach níos airde	1,413	2,148
- Speansais nach bhfuil asbhainteach chun críocha cánach	1,058	1,482
- Dímhéas sa bhreis ar liúntais chaipitiúla	23,998	21,375
- Cailleanais chánach neamhfhaoisimh a tugadh ar aghaidh, nár aithníodh	25,645	25,278
- Cailleanais a géilleadh don ghnóthas grúpa	-	1,153
- Difríochtaí eile	-	448
Cáin ar an easnamh ar ghnáthghníomhaíochtaí	-	-

Cánachas iarchurtha

Níor aithníodh sócmhainn cánach iarchurtha fhéideartha €579m (2015: €546m), mar nach cinnte go ndéanfar í a aisghabháil sa toadhcháil i gcoinne brabúis inchánacha.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

11. Deontais Rialtais

Na deontais is iníoctha leis an gCuideachta trí Chóras Iompair Éireann, tá siad i gcomhréir leis na Rialacháin AE ábhartha lena rialáítear cúnamh Stáit do ghnóthais iompair.

Fuair an Gnóthas Iarnróid fóirdheontas €133.1m ón Údarás Náisiúnta Iompair in 2016; aithníodh €22.4m mar ioncam iarchurtha sa chlár comhardaithe agus déanfar é a amúchadh thar shaol eacnamaíoch úsáideach na sócmhainní gaolmhara.

Léirítear sa tábla thíos sonraí deontas Rialtais ar fiú €296.4 milliún iad (agus an tsuim €133.1m a luaitear thuas san áireamh) a fuarthas in 2016, agus sonraítear an fhoráil ábhartha de na rialacháin AE. Aistríodh deontais €3.4 milliún a fuarthas i leith foirgneamh chuig Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ in 2016.

Sna méideanna arna nochtadh faoi Rialachán Uimhir 1192/69, déantar anailís ar an sciar den deontas Oibleagáide Seirbhíse Poiblí a fuarthas i gcumhdach costas arna dtabhú mar thoradh ar ghníomhaíochtaí na nOibríochtaí Iarnróid. Baineann Rialachán Uimhir 1192/69 le rialacha an chomhbheartais iompair i leith normalú ar chuntais gnóthas iarnróid agus comhchuibhiú forálacha áirithe a dhéanann difear den iomaíocht san iompar d'iarnród, de bhóthar agus ar uiscebhealaí intíre.

Sna méideanna arna nochtadh faoi Rialachán Uimhir 1370/2007, déantar anailís ar an Oibleagáid Seirbhíse Poiblí a aithníodh sa bhliain sa chuntas brabúis agus cailteanais. Sa rialachán um sheirbhísí poiblí iompair paisinéirí d'iarnród agus ar bóthar, sainítear na dálaí inar féidir leis na húdaráis inniúla idirghabháil a dhéanamh i réimse an iompair phoiblí paisinéirí chun a rathú go soláthrófar seirbhís lena ngabhann leas geilleagrach i gcoitinne agus chun seirbhísí iompair paisinéirí atá sábháilte, éifeachtúil, tarraingteach agus ar ardchaighdeán a rathú.

Oibleagáid Seirbhíse Poiblí	Uimhir an Rialacháin AE		
	1192/69	1370/2007	2016
	Costais €'000	(ioncam) €'000	Iomlán €'000
A bhaineann le hioncam	-	82,445	82,445
A bhaineann le caiteachas			
Iarnród príomhlíne			
Normalú na gcuntas			
- Aicme III (pinsin)	22,280	-	22,280
- Aicme IV (crosairí comhréidhe)	2,427	-	2,427
Fo-iomlán - Iarnród Príomhlíne	24,707	-	24,707
Iarnród fo-uirbeach			
Normalú na gcuntas			
- Aicme III (pinsin)	3,277	-	3,277
- Aicme IV (crosairí comhréidhe)	211	-	211
Fo-iomlán - Seirbhísí fo-uirbeacha	3,488	-	3,488
Fo-iomlán - A bhaineann le caiteachas	28,195	-	28,195
Iomlán	28,195	82,445	110,640

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

11. Deontais Rialtais (ar lean)

	€'000	€'000	2016 Iomlán €'000
Oibleagáid Seirbhíse Poiblí Iomlán			110,640
Deontas Stáit i leith Bonneagair agus Infheistíocht Chaipitiúil 2012-2016 faoin gCreat Stáitchiste Meántéarmach			185,734
Iomlán na ndeontas Stát a fuarthas			296,374
Cuireadh an cistiú iomlán a fuarthas i bhfeidhm mar seo a leanas:			
Cuntas brabúis agus cailteanais			
- Oibleagáid Seirbhíse Poiblí			110,640
- Conradh Ilbhliantúil Bainisteora Bonneagair (Ioncam)	104,586		
- Cistiú eile ón Stát	8,000		
- Cúnamh Teicniúil	-	112,586	
Clár Comhardaithe			
Conradh Ilbhliantúil Bainisteora Bonneagair (Caipiteal)	21,414		
Deontais Chaipitil Iarchurtha	25,948		
Oibleagáid Seirbhíse Poiblí - Cistiú i gcomhair cothabháil throm	22,420		
Aistrithe chuig CIÉ	3,366	73,148	
Deontas Stáit i leith Bonneagair agus Infheistíocht Chaipitiúil 2012-2016 faoin Creat Stáitchiste Meántéarmach			185,734
Iomlán na ndeontas Stát a fuarthas			296,374

Níl aon choinníollacha neamh-chomhlíonta ná teagmhais eile ag gabháil le deontais a aithníodh mar ioncam.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

11. Deontais Rialtais (ar lean)

Oibleagáid Seirbhíse Poiblí	Uimhir an Rialacháin AE		
	1192/69 Costais €'000	1370/2007 (ioncam) €'000	2016 Iomlán €'000
A bhaineann le hioncam	-	73,724	73,724
A bhaineann le caiteachas			
Iarnród príomhlíne			
Normalú na gcuntas			
- Aicme III (pinsin)	18,429	-	18,429
- Aicme IV (crosairí comhréidhe)	2,586	-	2,586
Fo-iomlán - Iarnród Príomhlíne	21,015	-	21,015
Iarnród fo-uirbeach			
Normalú na gcuntas			
- Aicme III (pinsin)	3,197	-	3,197
- Aicme IV (crosairí comhréidhe)	225	-	225
Fo-iomlán - Seirbhísí fo-uirbeacha	3,422	-	3,422
Fo-iomlán - A bhaineann le caiteachas	24,437		24,437
Iomlán	24,437	73,724	98,161

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

11. Deontais Rialtais (ar lean)

	€'000	€'000	2015 Iomlán €'000
Oibleagáid Seirbhíse Poiblí Iomlán			98,161
Deontas Stáit i leith Bonneagair agus Infheistíocht Chaipitiúil 2012-2016 faoin gCreat Stáitchiste Meántéarmach			210,014
Iomlán na ndeontas Stát a fuarthas			308,175
Cuireadh an cistiú iomlán a fuarthas i bhfeidhm mar seo a leanas:			
Cuntas brabúis agus cailteanais			
- Oibleagáid Seirbhíse Poiblí			98,161
- Conradh Ilbhliantúil Bainisteora Bonneagair (Ioncam)	112,889		
- Cistiú eile ón Stát	-		
- Cúnamh Teicniúil	55	112,944	
Clár Comhardaithe			
Conradh Ilbhliantúil Bainisteora Bonneagair (Caipiteal)	31,393		
Deontais Chaipitil Iarchurtha	65,395		
Aistrithe chuig CIÉ	282	97,070	
Deontas Stáit i leith Bonneagair agus Infheistíocht Chaipitiúil 2012-2016 faoin Creat Stáitchiste Meántéarmach			210,014
Iomlán na ndeontas Stát a fuarthas			308,175

Níl aon choinníollacha neamh-chomhlíonta ná teagmhais eile ag gabháil le deontais a aithníodh mar ioncam.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

12. Sócmhainní seasta doláimhsithe

	1 Eanáir 2016 €'000	Athaicmiú €'000	Breiseanna €'000	31 Nollaig 2016 €'000
Costas				
Bogearraí ríomhaire	24,848	(63)	206	24,991
Amúchadh				
Bogearraí ríomhaire	23,024	(63)	421	23,382
Glanluach de réir na Leabhar amhail an 31 Nollaig 2016				1,609
	1 Eanáir 2015 €'000	Athaicmiú €'000	Breiseanna €'000	31 Nollaig 2015 €'000
Costas				
Bogearraí ríomhaire	24,769	–	78	24,847
Amúchadh				
Bogearraí ríomhaire	20,981	–	2,041	23,022
Glanluach de réir na Leabhar amhail an 31 Nollaig 2015				1,825

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

13. Sócmhainní seasta inláimhsithe

	1 Eanáir 2016 €'000	Aistriú & Athaicmiú €'000	Breiseanna €'000	Diúscairt Dramhthre- alaimh €'000	31 Nollaig 2016 €'000
Costas					
Línte agus oibreacha iarnróid	2,176,435	-	23,525	-	2,199,960
Sócmhainní atá á dtógáil	5,456	(5,435)	-	-	21
Rothstoc iarnróid	1,409,164	-	35,527	(41,399)	1,403,292
Feithiclí lastais bóthair	2,893	-	-	-	2,893
Gléasra agus innealra	508,243	-	15,536	(3,001)	520,778
Comharthaíocht	617,050	-	9,819	-	626,869
Dugaí, cuanta agus céanna	56,968	-	202	(35)	57,135
Trealamh lónadóireachta	926	-	-	-	926
Talamh agus Foirgnimh	8,852	-	2	-	8,854
Iomlán	4,785,987	(5,435)	84,611	(44,435)	4,820,728
Dímheas					
Línte agus oibreacha iarnróid	1,263,646	-	75,356	-	1,339,001
Sócmhainní atá á dtógáil	-	-	-	-	-
Rothstoc iarnróid	819,055	-	88,086	(41,399)	865,742
Feithiclí lastais bóthair	2,893	-	-	-	2,893
Gléasra agus innealra	365,590	-	29,940	(3,001)	392,529
Comharthaíocht	258,299	-	20,884	-	279,183
Dugaí, cuanta agus céanna	24,179	-	1,415	(35)	25,559
Trealamh lónadóireachta	926	-	-	-	926
Talamh agus Foirgnimh	1,466	-	100	-	1,566
Iomlán	2,736,054	-	215,781	(44,435)	2,907,399

Buaicphointí

Ráiteas an Chathaoirigh

Athbhreithniú

Ráitis Airgeadais

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

13. Sócmhainní seasta inláimhsithe (ar lean)

	1 Eanáir 2015 €'000	Aistriú & Athaicmiú €'000	Breiseanna €'000	Diúscairt Dramhthre- alaimh €'000	31 Nollaig 2015 €'000
Costas					
Línte agus oibreacha iarnróid	2,156,760	-	35,127	(15,452)	2,176,435
Sócmhainní atá á dtógáil	2,760	-	2,696	-	5,456
Rothstoc iarnróid	1,482,942	52	33,658	(107,488)	1,409,164
Feithiclí lastais bóthair	2,893	-	-	-	2,893
Gléasra agus innealra	492,013	(52)	16,282	-	508,243
Comharthaíocht	603,087	-	13,963	-	617,050
Dugaí, cuanta agus céanna	56,486	-	482	-	56,968
Trealamh lónadóireachta	926	-	-	-	926
Talamh agus Foirgnimh	6,015	-	2,837	-	8,852
Iomlán	4,803,882	-	105,045	(122,940)	4,785,987
Dímheas					
Línte agus oibreacha iarnróid	1,193,320	-	84,300	(13,974)	1,263,646
Sócmhainní atá á dtógáil	-	-	-	-	-
Rothstoc iarnróid	839,149	(61)	87,455	(107,488)	819,055
Feithiclí lastais bóthair	2,893	-	-	-	2,893
Gléasra agus innealra	332,577	61	32,952	-	365,590
Comharthaíocht	239,204	-	19,095	-	258,299
Dugaí, cuanta agus céanna	22,829	-	1,350	-	24,179
Trealamh lónadóireachta	926	-	-	-	926
Talamh agus Foirgnimh	1,246	-	220	-	1,466
Iomlán	2,632,144	-	225,372	(121,462)	2,736,054

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

13. Sócmhainní seasta inláimhsithe (ar lean)

	31 Nollaig 2016 €'000	31 Nollaig 2015 €'000
Glanmhéideanna de réir na Leabhar		
Línte agus oibreacha iarnróid	860,959	912,789
Sócmhainní atá á dtógáil	21	5,456
Rothstoc iarnróid	537,550	590,109
Feithiclí lastais bóthair	-	-
Gléasra agus innealra	128,249	142,653
Comharthaíocht	347,686	358,751
Dugaí, cuanta agus céanna	31,576	32,789
Trealamh lónadóireachta	-	-
Talamh agus Foirgnimh	7,288	7,386
Iomlán	1,913,329	2,049,933

As na costais iomlána i leith na foirne, tá €13.0m (2015: €15.5m) caipitlithe ina sócmhainní seasta inláimhsithe.

14. Sócmhainní airgeadais

	2016 €'000	2015 €'000
Scaireanna liostaithe		
Costas nó luacháil amhail an 1 Eanáir	-	63
Soláthar in aghaidh laghdú buan ar an luach amhail an 31 Nollaig	-	-
Diúscairt	-	(63)
Glanluach de réir na leabhar amhail an 31 Nollaig	-	-

Buaicphointí

Ráiteas an Chathaoirigh

Athbhreithniú

Ráitis Airgeadais

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

15. Stoic

	2016	2015
	€'000	€'000
Rothstoc, páirteanna spártha agus ábhair chothabhála	24,108	22,565
Stoc bonneagair	18,319	15,190
Breosla, bealaí agus stoic éagsúla eile	8,909	11,767
Iomlán	51,336	49,522
Stoic a úsáideadh le linn na tréimhse tuairiscithe		
Ábhair	47,489	46,938
Breosla	31,793	34,222
Iomlán	79,282	81,160

Áirítear sna méideanna atá ar áireamh sa stoc páirteanna agus comhpháirteanna nach mór a bheith ar seilbh chun freastal ar riachtanais oibriúcháin fhadtéarmacha.

Níl aon dífrócht shuntasach idir costas athsholáthair na stoc agus a suim ghlanluacha.

Aithníodh cailteanas lagaithe €73,000 (2015: sochar €19,000) sa chuntas brabúis agus cailteanais i leith stoc críon nó stoc a bhfuil damáiste déanta dó.

16. Féichiúnaithe

	2016	2015
	€'000	€'000
Féichiúnaithe trádála	10,012	10,343
Méideanna atá dlite ón máthairghnóthas	10,357	7,587
Réamhíocaíochtaí agus ioncam fabhráithe	5,494	2,883
Iomlán	25,863	20,813

Tá na féichiúnaithe trádála luaite i ndiaidh soláthar €0.3m (2015: €0.4m) maidir le lagú.

Tá na méideanna atá dlite ón máthairghnóthas neamhurráithe agus saor ó ús, níl aon dáta aisíocaíochta socraithe ina leith agus tá siad iníoctha ar éileamh.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

17. Creidiúnaithe – méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin

	2016 €'000	2015 €'000
Creidiúnaithe (Méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)		
Rótharraingt bhainc	–	171
Creidiúnaithe trádála	39,869	33,685
Cáin ioncaim asbhainte faoi ÍMAT	3,469	3,883
Árachas sóisialta pá-choibhneasa	2,565	2,948
Muirear sóisialta uilíoch	848	1,226
Cáin bhreisluacha	3,135	4,017
Cáin shiarchoinneálach	493	556
Ioncam iarchurtha	21,226	19,657
Creidiúnaithe eile	9,723	10,091
Fabhruithe	12,223	17,116
Ioncam iarchurtha (nóta 20)	174,455	188,497
	268,006	281,845
Creidiúnaithe i leith cánachais agus árachas sóisialta áirithe anseo thuas	10,510	12,630

Tá creidiúnaithe trádála agus creidiúnaithe eile iníoctha ag dátaí éagsúla sna trí mhí tar éis dheireadh na bliana airgeadais de réir ghnáth-théarmaí creidmheasa na gcreidiúnaithe.

Tá na méideanna atá dlite do ghnóthais ghrúpa neamhurráithe agus saor ó ús, níl aon dáta aisíocaíochta socraithe ina leith agus tá siad iníoctha ar éileamh.

Tá creidiúnaithe i leith cánach agus árachas sóisialta iníoctha sa chreat ama atá leagtha síos sa reachtaíocht ábhartha.

Feidhmíonn Grúpa CIÉ mar aon eintiteas amháin ar mhaithe le CBL agus cuireann sé isteach tuairisceán CBL amháin i ndáil le gníomhaíochtaí uile an Ghrúpa. I rith 2016, d'aontaigh na Coimisinéirí Ioncaim bunús leasaithe i dtaobh dliteanas CBL Ghrúpa CIÉ a ríomh. D'eascair as an gcomhaontú sin socraíocht €53.9 milliún, lena léirítear na himpleachtaí a bhí ag gníomhaíochtaí an Ghrúpa ar bhonn a chuid dliteanas CBL a ríomh ó mhí na Samhna 2002 ar aghaidh.

Tá an tsocraíocht CBL curtha san áireamh i ráitis airgeadais CIÉ seachas i gcuntais na bhfochuideachtaí aonair ar leithligh. Aontaíonn gach ceann de Chuideachtaí an Ghrúpa nach ann d'aon bhunús faoi láthair, mar gheall ar imeacht ama agus ar chineál na socraíochta, chun leithdháileadh siarghabhálach na haisíocaíochta CBL idir Chuideachtaí Ghrúpa CIÉ a chinneadh. Bheadh athbhreithniú mionsonraithe, a mbeadh a lán acmhainní de dhíth ina thaobh, ag teastáil chun bonn leithdháilte réasúnta a chinneadh. Breithníodh anailís costais is tairbhe a dhéanamh ar an bpróiseas a bheadh de dhíth agus measadh gur mhó an costas ná an tairbhe. Cinneadh dá bhrí sin an aisíocaíocht a léiriú i gCuntais Ghrúpa CIÉ seachas i gcuntais na bhfochuideachtaí aonair.

Tá tuilleadh sonraí maidir leis an aisíocaíocht CBL sin san áireamh i gCuntais Ghrúpa CIÉ i leith na bliana 2016. Tá siadsan ar shuíomh gréasáin CIÉ ag www.CIE.ie.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

18. Oibleagáidí Léasa

(a) Léasanna airgeadais

	2016 €'000	2015 €'000
Seo a leanas na híocaíochtaí léasa iosta amach anseo:		
Tráth nach mó ná bliain amháin	-	-
Iomlán	-	-

(b) Léasanna oibríocháin

	2016 €'000	2015 €'000
Feithiclí bóthair		
Ag deireadh na bliana airgeadais, ba iad na híocaíochtaí léasa iosta todhchaí faoi léasanna oibríochta nárbh fhéidir a chealú:		
Laidigh d'aon bhliain amháin	1,554	655
Idir bliain amháin agus cúig bliana	3,539	1,008
Iomlán	5,093	1,663

19. Soláthairtí in aghaidh Dliteanas

	Soláthar i dtaobh Athstruchtúró €'000	Éilimh Tríú Páirtí agus Fostóra agus Aisghabhálacha Gaolmhara €'000	Soláthairtí Eile €'000	Iomlán €'000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2015	5,697	44,692	24,046	74,435
Úsáidte i rith na bliana airgeadais	(4,529)	(2,714)	(2,465)	(9,708)
Cuntas brabúis agus caillteanais	2,076	3,122	413	5,611
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2015	3,244	45,100	21,994	70,338
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2016	3,244	45,100	21,994	70,338
Úsáidte i rith na bliana airgeadais	(1,684)	(2,660)	3,284	(1,060)
Cuntas brabúis agus caillteanais	1,191	5,376	(4,571)	1,996
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2016	2,751	47,816	20,707	71,274

Soláthar athstruchtúraithe

Baineann an soláthar maidir le hathstruchtúró le cur chun feidhme na dtionscnamh sábhála costais atá ar bun.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

19. Soláthairtí in aghaidh Dliteanas (ar lean)

Soláthar eile

Amhail an 31 Nollaig 2016 bhí €21.6m (2015: €22m) luaithe le soláthairtí eile, bhain soláthar €4.0m (2015: €5.0m) le díospóidí nach raibh réitithe le tríú páirtí, bhain soláthar €4.0m (2015: €3.7m) le héilimh dlí, bhain soláthar €12.6m (2015: €12.6m) le costais sochair iarscoir agus bhain soláthar €1.0m (2015: €0.7m) le díospóidí pá eile.

Éilimh um dhliteanas tríú páirtí agus dhliteanas fostóra agus aisghabhálacha ghaolmhara

Déantar aon chailteanais nach bhfuil cumhdaithe ag árachas seachtrach a chur de mhúirear ar an gcuntas brabúis agus cailteanais, agus áirítear méideanna gan íoc sna soláthairtí in aghaidh dliteanas agus múirear.

Léiríonn na soláthairtí atá taifeadta meastachán is fearr na stiúrthóirí ar an gcaiteachas a bheidh de dhíth chun na hoibleagáidí a ghlanadh, agus aird ar chomhairle dlí.

Fágann cineál na n-éileamh go bhfuil éiginnteacht éigin i gceist maidir leis an luach socraíochta. Murab ionann torthaí na n-éileamh agus na toimhdí is bonn leis na meastacháin is fearr de chuid na stiúrthóirí, d'fhéadfadh dliteanas breise a bheith i gceist.

Ina chail mar chomhlacht féinrialaithe, feidhmíonn CIÉ samhail féinárachais faoina n-iompraíonn na Cuideachtaí Oibríochá an riosca airgeadais a bhaineann le costas éileamh, faoi réir teagmhais aonuaire áirithe agus uasteorainneacha árachais bliantúla i gcás na n-éileamh Tríú Páirtí.

Déantar soláthar ag deireadh na bliana do chostas measta na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil íoctha ar dháta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe (IBNR) don Chuideachta fós.

Áirítear i gcostas measta na n-éileamh na costais a thabhófar agus éilimh á réiteach. Glacann an Chuideachta gach céim réasúnach lena chinntiú go bhfuil an fhaisnéis chuí aici maidir lena neamhchosaint ar éilimh. Mar sin féin, mar gheall ar an neamhchinnteacht maidir le soláthairtí a bhunú in aghaidh éileamh, is dócha go mbeidh an toradh deiridh difriúil ón dliteanas bunaidh a cinneadh.

Agus costas measta na n-éileamh neamhíoctha á ríomh, úsáideann an Chuideachta teicnící éagsúla meastacháin, lena n-áirítear anailís staitistiúil ar thaithí stairiúil, modh anailíse a ghlacann leis go mbeidh patrún forbartha na n-éileamh reatha ag teacht leis an taithí a bhí ann roimhe seo. Cuirtear san áireamh, áfach, aon athruithe nó ábhair neamhchinnteachta a d'fhéadfadh a bheith mar bhonn le saobhadh na staitisticí bunúsacha, agus athruithe nó ábhair neamhchinnteachta a d'fhéadfadh a bheith mar bhonn le costas na n-éileamh gan íoc a mhéadú nó a laghdú i gcomparáid le costas na n-éileamh a íocadh roimhe seo. Samplaí díobh sin is ea athruithe ar phróisis na Cuideachta a d'fhéadfadh dlús a chur faoi fhorbairt agus/nó taifeadadh éileamh arna n-íoc nó arna dtabhú, nó moill a chur orthu, athruithe ar an timpeallacht dlí, éifeacht an bhoilscithe, athruithe ar mheascán na n-éileamh agus an tionchar a bheadh ag cailteanais mhóra.

Agus costas na n-éileamh atá fógartha ach nach bhfuil íoctha á mheas, bíonn aird ag an gCuideachta ar dhálaí timpistí arna gcruthú de bharr imscrúduithe, ar aon fhaisnéis a bhíonn ar fáil ó shaineolaithe dlí nó ó shaineolaithe eile agus ar fhaisnéis maidir le fasaigh sa chúirt ar dhliteanais le tréithe comhchosúla i dtreimhsí roimhe sin. Déantar timpistí a bhíonn thar a bheith tromchúiseach a mheas ar leithligh ó na meáin a léiríonn an tsamhail achtúireach.

Bíonn meastachán éilimh IBNR faoi réir ag níos mó neamhchinnteachta ná an dliteanas measta i gcás éileamh a cuireadh in iúl cheana don Chuideachta, mar gheall ar an easpa faisnéise faoi theagmhais an éilimh, ach amháin sna cásanna sin inar glaodh imscrúdaitheoirí go dtí láithreacha na dtimpistí. Is iondúil, i gcás cineálacha éileamh a bhfuil críoch forbartha níos faide ag baint leo agus ina bhfuil an cion IBNR den chúlchiste iomlán ard dá réir, go léirítear éagsúlachtaí níos mó ina leith idir na meastacháin bhunaidh agus na torthaí deiridh mar gheall go mbíonn sé níos deacra na cúlchistí sin a mheas.

Déantar soláthairtí i leith éileamh a ríomh mar mhéid comhlán gan aisghabháil athárachais ar bith san áireamh. Aithnítear aisghabhálacha athárachais sa chás inar féidir a leithéid d'aisghabhálacha a mheas go réasúnach. Glactar leis go mbíonn aisghabhálacha athárachais i ndáil le héilimh mheasta IBNR ag teacht leis an bpatrún stairiúil i dtaobh aisghabhálacha den sórt sin, arna gcoigeartú chun athruithe ar chineál agus méid chlár athárachais na Cuideachta le himeacht ama a léiriú.

Chomh maith leis sin, déantar aisghabhálacht an athárachais a mheas ag féachaint d'fhógra a bheith faighte ó bhróicéirí na Cuideachta maidir le haon athárachóirí a bhfuil cailteanas luaithe leo.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

20. Ioncam Iarchurtha

Áirítear sa chuntas seo, ina gcuimsítear deontais neamh-inaisíochta ón Stát agus ón Aontas Eorpach agus ioncam iarchurtha eile a chuirfear chun sochair an chuntais brabúis agus cailteanais ar an mbonn céanna ar a ndéanfar na sócmhainní seasta gaolmhara a dhímheas (beartas cuntasafochta L), iad seo a leanas:

	1 Eanáir 2016 €'000	Aistrithe agus diúscairtí €'000	Faighte agus infhála €'000	Cuntas Brabúis agus Cailteanais €'000	31 Nollaig 2016 €'000
Deontais Chaipitil					
Talamh agus foirgnimh	1,358	13	1	(55)	1,317
Sócmhainní atá á dtógáil	5,026	(5,095)	69	-	-
Línte agus oibreacha iarnróid	905,163	-	23,850	(74,712)	854,301
Rothstoc iarnróid	544,519	-	22,420	(71,734)	495,205
Gléasra agus innealra	125,597	-	13,698	(25,920)	113,375
Comharthaíocht	324,130	-	9,732	(18,513)	315,349
Dugaí, cuanta agus céanna	8,976	-	-	(310)	8,666
Iomlán	1,914,769	(5,082)	69,770	(191,244)	1,788,213

	1 Eanáir 2015 €'000	Aistrithe agus diúscairtí €'000	Faighte agus infhála €'000	Cuntas Brabúis agus Cailteanais €'000	31 Nollaig 2015 €'000
Deontais Chaipitil					
Talamh agus foirgnimh	1,277	-	133	(52)	1,358
Sócmhainní atá á dtógáil	2,453	-	2,573	-	5,026
Línte agus oibreacha iarnróid	951,217	(1,446)	38,182	(82,790)	905,163
Rothstoc iarnróid	583,163	-	28,719	(67,363)	544,519
Gléasra agus innealra	139,562	-	13,899	(27,864)	125,597
Comharthaíocht	327,295	-	13,282	(16,447)	324,130
Dugaí, cuanta agus céanna	9,286	-	-	(310)	8,976
Iomlán	2,014,253	(1,446)	96,788	(194,826)	1,914,769

	2016 €'000	2015 €'000
Ioncam Iarchurtha		

- méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin	174,455	188,497
- méideanna atá dlite tar éis níos mó ná bliain amháin	1,613,758	1,726,272
	1,788,213	1,914,769

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

21. Scairchaipiteal agus cúlchistí

	2016 €'000	2015 €'000
Údaraithe:		
153,000,000 Gnáthscair ar €1.27 an ceann	194,270	194,270
Leithroinnte, glaoite agus láníoctha – curtha i láthair mar scairchaipiteal		
Amhail an 1 Eanáir agus an 31 Nollaig, 153,000,000 Gnáthscair ar €1.27* an ceann	194,270	194,270

*(£1 IEP = €1.269738 EUR)

Is ann d'aicme amháin gnáthscaireanna. Níl srian ar bith ar dháileadh díbhinní agus ar aisíoc an chaipitil. Baineann na cearta vótála céanna le gach scair agus an aicme chéanna i dtaobh díbhinní, a mhéid a bhfuil an méid iomlán ar gach scair íoctha.

22. Nótaí a ghabhann leis an ráiteas ar shreabhadh airgid

	2016 €'000	2015 €'000
Easnamh don bhliain roimh ús agus chánach	(645)	(5,165)
(Cailteanas)/Brabús ar dhiúscairt sócmhainní seasta inlámhsithe	(7)	5
Dímheas ar shócmhainní seasta inlámhsithe	215,781	225,372
Amúchadh i leith sócmhainní seasta dolámhsithe	421	2,041
Amúchadh na ndeontas caipitil	(191,244)	(194,826)
Méadú ar stoic	(1,815)	(1,990)
Méadú ar fhéichiúnaithe	(2,280)	(950)
Méadú ar chreidiúnaithe agus ar sholáthairtí	1,116	6,329
Airgead glan ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	21,327	30,816

23. Ceangaltas Chaipitil

	2016 €'000	2015 €'000
Amhail an 31 Nollaig, bhí na ceangaltas chaipitil seo a leanas ar an gCuideachta:		
Ceangaltas chonartha i leith fáil sócmhainní seasta inlámhsithe	14,010	18,193
Caiteachas caipitiúil ar shócmhainní seasta inlámhsithe atá údaraithe ag na stiúrthóirí, ach nach bhfuil conradh déanta ina leith	153,430	211,170

Tá gné shuntasach de na ceangaltas chaipitil atá liostaithe thuas faoi réir ag cistiú stáit a bheith ar fáil

24. Sochair Iarfhostaíochta

Feidhmíonn Grúpa CIÉ dhá phlean sochair sainithe (Scéim Pinsean CIÉ don Fhoireann ar Phá Rialta agus plean sochar sainithe Scéim 2000 (Leasú) Scéim Aoisliúntais CIÉ 1951) d'fhostaithe ghrúpa CIÉ. Is baill de scéimeanna pinsean Ghrúpa Córas Iompair Éireann iad fostaithe Iarnród Éireann. Cinneann achtúire cáilithe neamhspleách na ranníocaíochtaí ar bhonn luachálacha tríbhliantúla faoi mhodh chreidiúint réamh-mheasta an aonaid.

Ní shonraítear i rialacha na scéime conas ba chóir aon bharrachas nó easnamh a leithdháileadh i measc fostóirí rannpháirteacha agus níl aon chomhaontú conartha ná beartas luaite i dtaobh glanchostas sochar sainithe a leithdháileadh ar na grúpeintitis aonair. Dá réir sin, aithnítear glanchostais sochar sainithe na scéimeanna ina n-iomláine i ráitis airgeadais ar leithligh CIÉ toisc gurb amhlaidh, in éagmais socrú foirmiúil conartha a bheith i bhfeidhm, go gcreideann na stiúrthóirí gurb é an t-eintiteas sin atá freagrach as na scéimeanna faoin dlí. Aithníonn na heintitis rannpháirteacha eile, lena n-áirítear Iarnród Éireann, costas arb ionann é agus a ranníocaíocht i leith na tréimhse.

Léirigh na luachálacha ar na scéimeanna faoi FRS 102 amhail an 31 Nollaig 2016 easnamh €730 milliún (2015: €288 milliún). Tá an nochtadh atá ceangailte faoi FRS 102 maidir le scéimeanna sochar sainithe an ghrúpa, ina bhfuil an Chuideachta rannpháirteach, leagtha amach i ráitis airgeadais CIÉ don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2015, atá ar fáil don phobal ó CIÉ, Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath 8.

Bhí costas pinsean na Cuideachta don bhliain ar na scéimeanna sochar sainithe cothrom le €26.1 milliún (2015: €25.3 milliún) agus tá na costais sin san áireamh i nóta 5. Cuimsíonn costas na Cuideachta an ranníocaíocht atá iníoctha don bhliain.

25. Ráthaíochtaí agus dliteanais theagmhasacha

Dlíthíocht ar Feitheimh

Bíonn an Chuideachta ina páirtí, ó am go ham, in imeachtaí éagsúla dlí a bhaineann le ceisteanna tráchtála a bhfuiltear ag déileáil leo agus á gcosaint sa ghnáthchúrsa gnó. Déantar stádas imeachtaí ar feitheamh nó imeachtaí faoi bhagairt a athbhreithniú ar bhonn rialta le dlíodóirí ghrúpa CIÉ. Is é tuairim na stiúrthóirí nach mbeidh na cailteanais, más ann dóibh, a eascroidh as na nithe sin níos mó go hábhartha ná na soláthairtí a rinneadh sna ráitis airgeadais.

Iasachtaí bainc

Amhail dáta an chláir comhardaithe tá iasachtaí ar fiú €40.0 milliún iad (2015: €53.6 milliún) ag Grúpa CIÉ. Tá na hiasachtaí sin trasráthaithe ag Iarnród Éireann agus ag na fochuideachtaí eile i nGrúpa CIÉ.

26. Idirbhearta páirtithe gaolmhara

I ngnáthchúrsa gnó, ceannaíonn an Chuideachta earraí agus seirbhísí ó eintitis arna rialú ag Rialtas na hÉireann. Ar na heintitis is tábhachtaí díobh sin tá An Post, Banc na hÉireann agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair. Tá na stiúrthóirí den tuairim nach bhfuil cainníocht na gceannachán sin ábhartha i ndáil le gnó na Cuideachta.

Tá an Chuideachta díolmhaithe ó cheangaltais nochtalt alt 33.9 maidir le hidirbhearta leis na heintitis ar páirtí gaolmhar iad de bhua smacht, comhrialú nó tionchar suntasach a bheith ag an stát céanna ar an eintiteas tuairiscithe agus an eintiteas eile.

27. Ballraíocht i nGrúpa Chóras Iompair Éireann

Tá Iarnród Éireann (Irish Rail) ina bhall de Ghrúpa Cuideachtaí Chóras Iompair Éireann (an Grúpa) agus léiríonn na ráitis airgeadais éifeachtaí na ballraíochta sa Ghrúpa.

I gcás roinnt feidhmeanna uileghrúpa amhail Cisteán, Díl, Maoin agus Pinsin, is í an Chuideachta Sealbhaíochta a chuireann i gcrích iad ar bhonn seirbhísí comhroinnte. Is féidir cóipeanna de ráitis airgeadais chomhdhlúite CIÉ a fháil ón Rúnaí Cuideachta ag Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath 8, Éire.

28. Ceadú na ráiteas airgeadais

Cheadaigh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais ar an 29 Meitheamh 2017.

Contact Info

Iarnród Éireann,
Stáisiún Uí Chonghaile
Baile Átha Cliath,
D01 V6V6